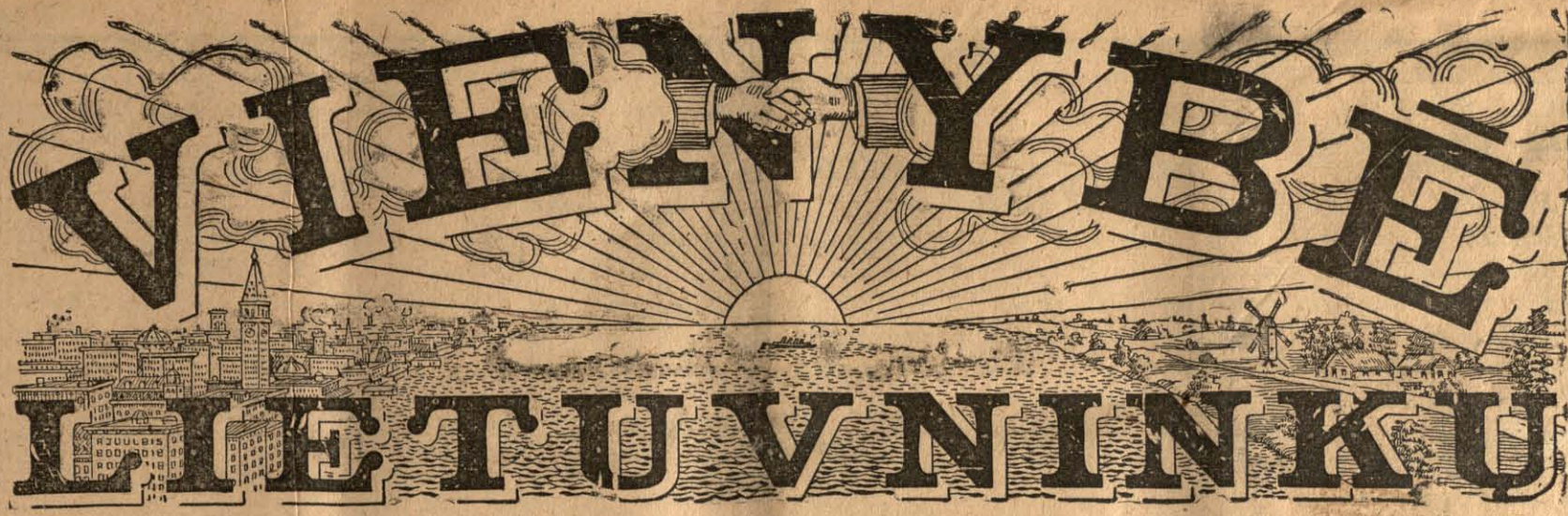

Instatgias 1886.
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“
 SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
 Eina Seredomis, Brooklyn, N. Y.
 Metinė prenumerata:
 Suvienytose Valstijose ... \$2.00
 Kanadoje 2.50
 Visose kitose viešpatystėse 3.00
 Prenumerata apmokama iš kalno.
 Prenumeratos metams skaitosi
 nuo dienos užsirašymo, ne nuo
 Naujų Metų.
 Apgarsinimų kainų
 klauskite laišku:
J. J. PAUKSZTIS & CO., INC.
 120-124 Grand St.
 Brooklyn, N. Y.
 Telephone, 2427 Greenpoint.

Established 1886.
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“
 THE LITHUANIAN WEEKLY
 Published Wednesdays
 at Brooklyn, New York.
 Yearly Subscription Rates:
 United States \$2.00
 Canada 2.50
 All other countries 3.00
 Advertising rates on application.
 Address:
J. J. PAUKSZTIS & CO., INC.
 120-124 Grand St.
 Brooklyn, N. Y.
 Telephone 2427 Greenpoint.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

NO. 32.
 (Telefonas 2427 Greenpoint)

BROOKLYN, N. Y. RUGPJUČIO (August) 8 d., 1917 M.
 Entered As Second Class Matter Oct. 23, 1907, At The Post Office At Brooklyn, N. Y. Under Act Of March 3rd 1879.

METAI XXXI.
 (Telefonas 2427 Greenpoint.)

Rusijoje valdžios krizis

RUSIJOJE VISI MINISTERIAI BUVO ATSIŠAKĖ IŠ VIETŲ, BET PASKUI VĖL PASILIKO. BUS SUDARYTA NAUJA MINISTERIJA. KADETAI ATSIŠAKO INETTI Į MINISTERIJĄ.

RUSAI VISAI IŠVYTI IŠ AUSTRIJOS. JIE VIS DAR TRAUKIASI.

KORNILOVAS PASKIRTAS VYRIAUSIU KOMANDIERIUM

GEN. GURKO SUARESTUOTAS UŽ TAI, KAD TURI SUSIŅĖSIMUS SU BUVUSIU CARU.

SUOMIJA KLAUSO RUSŲ VALDŽIOS. JI LAUKS ĮSTEIGIAMOJO RUSŲ SUSIRINKIMO.

NEPRIIMAMOS JOKIOS PASALINĖS TELEGRAMOS SIUNTIMŲ EUROPOJ. KARBĖ NAUDOJAMAS TIK KARŠKOMS ŽINIOMS.

RUSIJA TURI 50 BILJONŲ SKOLŲ.

VAKARINĖSE AMER. VALSTIJOSE SUKURTA BURIASU GINKLU RANKOSE PRIESINASI PRIES PRIVERSTINĄ KAREIVIAVIMĄ.

MAKEDONIJOJE RENGIAMA SI PRIE VEIKIMO.
 Londonas. — Salonikų srityje bei Makedonijoje apsirubežiuojama artilerijos vėliava ir lengvais susirėmimais. Tačiau gen. Sarrail tvarko kariuomenę ir yra pasiryžęs greitu laiku pradėti aktyvią veikimą tame karės lauke. — Sąjungiečiai prasišalino iš Tesalijos ir Epiro; kartu italai aplėdo piet. Albaniją, apart Avlanos srities.

ANGLAI ATSTUMĖ VOKIEČIUS ATGAL FLANDRIJOJE.
 Londonas. — Po trijų savaičių smarkaus bombardavimo anglai visu smarkumu užpuolė ant vokiečių stovyklų tarpe Dixmude ir Varneton (Francuzijos-Belgijos parubežyje) — ant 20 mylių fronto. Po smarkaus mušio vokiečiai buvo priversti pasitraukti atgal, aplėdžiant visą eilę kaimų. Keliose vietose tapo pereita Yser upė. Kartu su angliais veikė taipgi ir francuzai. Tapo paimta apie 5,000 vokiečių nelaisvėn, jų tarpe apie 130 oficerių.

Vokiečiai turi čion sutraukę tvirtą artileriją ir didelę kariuomenę, todėl jie tuoj pradėjo atkaklias atakas. Jiems pasisekė atsitiinti porą kaimų, bet vėliau jie buvo priversti juos aplėsti. Kartu pradėta ataka Armen-tieres-Lens srityje.

FRANCUZAI ATMUSĖ KELETĄ PRIEŠŲ ATAKŲ ŠAMPANIJOJE IR PALEI VERDUNĄ.
 Paryžius. — Vokiečiai nuolat atkartoja atakas Šampanijoje bei palei Rheims ir Verduno apelinke, tačiau tos atakos lieka be pasekmės. Rugs. 1 ir 2 d. tose srityse francuzai atrėmė keletą priešų užpuolimų.

SMARKUS MUŠIS FLANDRIJOJE; VOKIEČIAI LAIKOSI TVIRTAI.

Berlinas. — Galop anglai pradėjo užpuolimą Flandrijoje. Padėkavojant sukoncestravimui čionai didelės kariuomenės ir artilerijos, priešams pasisekė užimti naujas pozicijas bei keletą kaimų. Tačiau vokiečiai, sulgy pranešimo nuo rugs. 2 d., atsiėmė žymią dalį prarastų pozicijų. Kaizeris pasveikino Bavarijos sosto inpd. Rupprechtą bei 4-tą armiją už sualaikymą anglų užpuolimo Flandrijoje.

Lens srityje, palei St. Quentin, Šampanijoje ir Verduno apelinke vokiečiai veikia pilnai pasekmingai. — Vokiečiai ne tik yra pasirengę atremti priešų už-

puolimus, bet vis atlieka smarkias atakas, tai ant anglų, tai ant francuzų pozicijų.

ITALIJOS FRONTE RAMU.
 Roma. — Prasidėjęs veikimas Isonzo srityje vėl aprimo. Per eitą savaitę atsibuvo keletas lengvų susirėmimų Karso lygumoje bei į rytus nuo Gorizia ir Trento fronte. Kartu aprimo ir artilerijos veikimas. — Vienok rugs. 2 d. pranešta, kad gen. Kadorna rengiasi prie smarkaus užpuolimo abiejose srityse.

Iš Visur

RUSIJOJE AŠTRIAI KOVOJAMA PRIES ANARCHIJĄ IR REAKCIJĄ.

Petrogradas. — Iškilusi Rusijoje anarchija tapo sulaikyta. Žmonių tarpe atgimsta viltis ant pasekmės apsaugoti kraštą nuo pražuties, nedaleisti priešams sunaikinti revoliucijos vaisius ir atsigitinti nuo priešų karės lauke. Rusijos gyventojai yra pasiryžę padaryti viską delei išgelbėjimo avo tėvynės. Nauja valdžia, su premjeru A. F. Kerenskiu priešakyje, deda visas pastangas, kad inkuntyti tvarką krašte ir armijoje. Delei to tapo paskelbti aštrūs paliėpimai. Suareštuota šimtai socialistų-radikalų bei reakcijos šalininkų. Karės lauke išsaudyta šimtai ir net tukstančiai bėgėlių ir pėsipriešinusių kareivų.

A. F. Kerenski pasitiki ant pasekmės viduje valstijos ir karės lauke. Manoma, vėl pertvarkyti ministeriją, kurion ineisią ir kade tai (k.-d.).

PABĖGO 11,600 BELAISVIŲ.
 Petrogradas. — Sumišimais Rusijoje pasinaudojo paimtieji nelaisvėn vokiečiai ir austrai. Kovo mėn. iš Rusijos pabėgo 735 bel., balandžio m. — 2,518 bel. ir gegužio m. — 3,000 b. Iki revoliucijos laike karės buvo pabėgę 5,350 belaisvių.

ANGLIJOS NUOSTOLIAI LIPOS M. SIEKIA 71,832 KAR.
 Londonas. — Liepos mėn. Anglijos nuostoliai oficeriuose ir kareiviuose siekia 71,832. Oficerių paimta nelaisvėn, sužeista ir užmušta 2,503.

VOKIETIJA SUTEIKIA PINIGUS BULGARIJAI IR TURKIJAI.
 Kopenhagen. — Vokietijos val-

džia pranešė Bulgarijos ir Turkijos valdžioms, kad ji apmokės visas išlaidas, 1917 ir 1918 metuose.

FRANCUZIJOS KARĖS SIEKIAL.
 Paryžius. — Premjeras Ribot pranešė parlamente, kad Francuzija pageidauja tik atsitiinti Elzas ir Lotaringiją ir gauti atlyginimą nuostolių, kuriuos vokiečiai padarė jų užimtose srityse. Kartu pr. Ribot pasmerkė kancel. G. Michaelis kalbą Reichstage.

P. FLANDRIJOJE ANGLŲ LAIVŲ.
 Londonas. — Rugs. 1 d. paskelbta, kad paskutinę savaitę vokiečių submarinai paskandino 18 Anglijos laivų su inkrova virš ir tris mažiau, 1,600 tonų. Taipgi paskandino 3 francuzų ir 4 italų laivai.

VOKIETIJOS KAIZERIS PASKELBĖ DU ATSIŠAUKIMU.
 Kopenhagen. — Rugs. 1 d. kaizeris Wilhelmas II paskelbė du atsišaukimu į vokiečių tautą ir į kariuomenę bei jureiviją. Atsišaukimai išleisti iš priezasties trijų metų sukaktuvių karės.

Pirmame atsišaukime, tarp ko kito, štai kas pasakya: „Priešas ištiesė rankas linkui vokiečių žemės, bet jis niekad neingys jos. Naujos valstijos įsikiša karėn prieš mus, vienok tas negasdina musų. Mes žinome savo spēką ir esame pasiryžę tinkamai ją sunaudoti. Jie nori nusilpninti mus ir priversti mus prie nusilenkimo, vienok tas niekadods jiems nepasiseks.“

„Mes pranešėme jiems apie pageidavimą taikinties; jie nežinojo, kaip Vokietija gali kariauti. Jie pasmerkė visame pasaulyje vokiečių vardą, bet jie negali paimkinti garbės vokiečių darbų. „Tarp mes užbaigame trečius karės metus kaip pergaletojai. Gal mus laukia sunkūs bandymai, bet mes juos sutiksime su pilna viličia ir tvirtumu. Bėgyje trijų metų galingi vokiečiai persitikrino, kad jie gali atsilaikyti prieš visus priešus...“

Atsišaukimu į kariuomenę randasi šitokie išsireiskimai: „Pasi-baigė trečias karės metas. Priešų skaičius pasididino, bet jų viltis ant pergales nepagerėjo. „Jūs pernai metų sutruškino-te Rumunija. Rusija dar kartą atsidurė pavojuje delei jūsų užpuolimo. Jus atsilakote Makedonijoje ir liekate pergaletojai vaka- kar. fronte.

„Jureivija irgi atliko didelius darbus. Mažas vokiečių skaičius pasekmingai gina musų kolonijas.“

„Sekantį metų mes ir musų talkininkai busime vėl pergaletojai. Mes laimėsime galutiną pergalę. Mes nepergalimi; mes laimėsime. Dievas bus su mumis.“

„Wilhelm, I. R. Karės lauke. Rugsj. 1 d.“

KOALICIJINIS AUSTRIJOS KABINETAS.
 Amsterdam. — Austrijos premjeras, dr. v. Seydler, pranešė parlyvyto vadams, kad jam pavesta sudaryti pastovų koalicijinį ministrų kabinetą.

ANGLIJOS VALDŽIA SLEPIA NUOSTOLIUS LAIVUOSE.

Londonas. — Atstovų rume komand. Bellair užklausė premjero, ar teisinga pranešta Amerikoje, but vokiečių submarinai kas mėnesį paskandina sąjungiečių alivų su inkrova virš 1,000,000 tonų. — Bonar Law atsakė, kad valdžia nutarė neskelbti plačiau apie nuostolius laivuose, apart savaitinių pranešimų.

PASKANDINO AMERIKOS LAIVĄ.

Londonas. — Liepos 31 d. vokiečių submarinas paskandino apginkluotą Amerikos garlaivį „Motano“ — 2,730 tonų inkr.; ta po išgelbėta 22 jur., žuvo 24 jur. Taipgi paskandinta du mažu Amerikos laivuku.

FRANCUZIJOJE ĮVESTA DUONOS KORČIUKĖS.

Paryžius. — Rugs. 4 d. tapo įvesta Francuzijoje duonos korčietės. Kiekvienas suaugęs žmogus bei šeimos galva gauna kasdien 500 gramų duonos; vaikas gauna 300 gramų.

PETROGRADE DAUG UZMUŠTA IR SUZEISTA.

Stockholm. — Laike paskutinio ginkluoto sukilimo Petrograde tapo užmušta virš 400 žm., ir sužeista virš 1,000 žm. Sukilėliai tapo galutinai pergaleti.

KAIZERIS SUŠAUKĖ Į BRUSELI KARISKĄ TARYBĄ.

Amsterdam. — Rugs. 2 d. Vokietijos kaizeris Wilhelm, kuris ką-tik sugrįžo iš Galicijos, sušaukė į Bruselį karišką tarybą, kurioje dalyvaus feldmarš. v. Hindenburg, gen. v. Ludendorff, Vokietijos sosto inpdinis bei komandierius Šampanijoje ir Verduno srityje, Bavarijos sosto in-

Iš karės lauko

RUSAI SULAIKĖ VOKIEČIŲ VERŽIMĄSI PIRMYN TARPE BRODY IR HUSIATYN. TRAUKIASI ATGAL TARPE DNIESTRO IR PRUTO BEI BUKOVINOJE.

Petrogradas. — Tarpė Brody ir Husiatyn bei Trembovla srityje rusų kariuomenė atsispyrė prieš vokiečių užpuolimą ir trijuose punktuose atstumė priešus atgal. Įvedus kariuomenėje tvarką ir sulaukus pagalbos, rusai tuoj sulaike priešus. Toje srityje atsibuvo smarkūs susirėmimai. Tačiau tarpė Dniestro ir Pruto ir Bukovinoje rusai vis dar traukiasi atgal, nors ir tenai pradėta spirties. Priešai artinasi prie Černovicų; spėjama, kad Bukovinos sostainė su 70,000 gyv. greit patėks į priešų rankas. Taipgi vokiečiai-austrai atstumė rusus atgal Kimpelung srityje.

Rugs. 3 d. vokiečiai-austrai užėmė Černovicus.

Sulyg pranešimo nuo rugs. 2 d. rusų kariuomenėje Galicijoje vėl atsinaujino dvasios puolimas — ji be pasipriešinimo visu frontu skubiai traukiasi atgal. Dalykų stovis Rusijoje eina vis blogyn. Gilų įspudį ant visų padarė gen. Brusilovo rezignavimas.

Rugs. 2 d. vokiečiai pradėjo smarkias atakas Rygos srityje; jiems pasisekė atstumti rusus atgal Uekskull srityje.

Iš Jassy pranešama, kad Putna srityje rumunai-rusai dikėiai at-

stumė priešus atgal, paimdami 4-500 kar. nelaisvėn ir užgriebdami 98 kanuoles.

VOKIEČIAI-AUSTRAI ATMUŠA RUSŲ KONTR-ATAKAS IR VERŽIASI PIRMYN.

Berlinas. — Palei upę Zbruč bei Trembovla srityje vokiečiai atmušė keletą smarkių rusų atakų. Nežiurint ant to, kad rusai nepaiso ant nuostolių ir deda visas pastangas delei atsispyrimo, vienok vokiečiai-austrai veikia su pilna pasekme. Vokiečiai perėjo parubežinę upę Zbruč ir įsiveržė Podolijos gilumon; kartu jie veržiasi Besarabijos gub.

Tarpė Dniestro ir Pruto bei Černovicų srityje vokiečiai smarkiai žengia pirmyn. Rusai traukiasi atgal ir piet. Bukovinoje. taip kad už kelių dienų ir iš to krašto bus pašalinti rusai. Vokiečiai užėmė jau Kimpolung. Rugs. 2 d. pranešta, kad vokiečiai visu frontu smarkiai stumia rusus atgal. Putna gi srityje, Rumunijoje, kur randasi viršijanti vokiečius-austrus rusų-rumunų kariuomenė, vokiečiai pasitraukė laikinai atgal, atiduodami priešams keletą kaimų.

Iš viso gi Galicijoje ir Bukovinoje paskutinėmis dienomis vokiečiai-austrai užgriebė apie 300 didelių kanuolių, daug amunicijos ir įvairių daiktų.

pėd. bei komand. Belgijos fronto, didkun. Albrecht iš Wuertembergo ir jureivijos min. Ed. v. Capelle.

RUSIJOS KARIUMENĖS VADAI PASIUNTE KERENSKIUI ULTIMATUMĄ.

Londonas. — Vyriausioje karės stovykloje atsibuvo Rusijos kariumenės vadų konferencija, kuriuoje buvo nutarta pasiūsti premieriui bei karės min. Kerenskiui ultimatumą su reikalavimu, idant kariumenė būtų laikoma toliau nuo politikos, nes priešingai jie nežinuosią, kadangi karės iššiosimas tampa negalimu.

REZIGNAVO RUSŲ VYRIAUSIAS VADAS GEN. A. BRUSILOV.

Petrogradas. — Rugpj. 2 d. rezignavo vyriausias Rusijos kariumenės vadas gen. A. Brusilov. Jo vieton tapo paskirtas komandierius piet-vakariniame fronte g. L. G. Kornilov, kurio vieton paskirtas gen. Čeremisov. Užsienio ministeris Tereščenko pasiuntė sąjungiečiams pranešimą, kad rusai kariaus kartu su jais iki pabaigos karės; rusų kariumenė greit pradėsianti paskėmingą ievkimą.

SAJUNGIEČIAI SLAPTA TARIASI APIE TAIKĄ.

Londonas. — Sąjungiečių valdžios veda slaptas tarybas taikos klausime. Manoma, kad greitai laiku Austro-Vengrija pradės tarpininkauti tarpe sąjungiečių ir Vokietijos.

SUBMARINŲ STOTIS LABAI TVIRTAI APSAUGOTOS.

Londonas. — Jureivijos min. adm. J. Jellicoe pranešė, kad vokiečių submarinų stotis Ostend ir Zeebrugge yra labai tvirtai apsaugotos, todėl jas atakuoti nepaprastai sunku.

SUIRUTĖ RUSIJOS MINISTERIJOJE. NUSAUTAS PETROGRADO KARISKAS GUBERNATORIUS.

Petrogradas. — Sąryšyje su apkalbinimu žemdirbystės min. Černovo susinėsimė su vokiečių karišku štabu rezignavo premjeras Kerenski su visais kitais ministrais. Tečiaus paskiau rezignavusieji pasiliko savo vietose, apart užsienio min. Tereščenko ir žemdirb. min. Černovo, kuris dabar stengiasi pasiteisinti.

Rugpj. 3 d. tapo nūšautas kariskasis Petrogrado gubern. gen. Erdelli. Nėsenai rezignavęs gen. Gurko tapo suareštuotas.

Iš Amerikos

ISVEŽAMŲJŲ VALGIO PRODUKTŲ KAINOS PAKILO ANT 256 NUOŠ.

New York. — Bėgyje paskutinių trijų metų valgio produktų kainos Suv. Valst. pakilo nuo 50 iki 256 nuoš. Kviečių kaina pakilo ant 160 nuoš., bulvių kaina — ant 256 nuoš. Indomu tas, kad gegužio mėn. išvežamoji mėsa kainavo centu pigiau, negu įvežamoji.

VALDŽIA PERSIGANDO AUGŠTO SKAIČIAUS APSIVEDIMŲ.

Washington. — Paskutiniu laikui visame krašte smarkiai pakilo apsivedimų skaičius. Suprantama, kad tas daroma su tikslu pasiliuosuoti nuo kariumenės. Tas labai užrupino augštuosius valdininkus. Paplito žinia, buk apsivedimai po liepos 20 d. nesims omenin. Manoma net bausti tas merginas, moteris, kurios stengiasi apsivedimu paliuosuoti jaunus vyrus nuo kareiviavimo.

SIULOMAS KARISKAS TEISMAS DEL ŠNIPŲ.

Washington. — Tuli Amerikos advokatai siulo įvesti kariską tei-

smą delei veikiančių Suv. Valst. šnipų.

NEPAPRASTAS KARSTIS IR JO PASEKMĖS.

New York. — Liepos 31 d. ir rugpj. 1 ir 2 dd. buvo čia užklupęs tokis karstis ir sloginantis oras, kokio, sako, nebuvę bėgyje 25-40 metų. Ypač nesmagu tas, kad karstis nesumažėdavo ir nakties laiku. Šimtai tukstančių gyventojų praleido tas karštas naktis pajuryje ir parkuose. Liepos 31 d. nuo karščio D. New Yorke ir apilinkėje mirė 32 žm.; rugpj. 1 d. — 113 žm. (sulyg kito pranešimo 123 žm.) ir apalpo apie 400 žm. Visame krašte nuo karščio mirė tą dieną apie 350 žm. ir apalpo virš 1,000 žm. Rugpj. 2 d. mirė 67 žm. ir apalpo virš 300 žm. — Daugelis dirbtuvių bei įvairių įstaigų delei nepernešamo karščio buvo uždaryta. Karstis šešėlyje siekė apie 98 laipsnių (Fahr.) New Jersey valst. rugpj. 2 d. mirė nuo karščio 39 žm.

Panašus karstis siautė Chicagoje ir kituose vidurinių valst. didmiesčiuose. Clevelande, O., karstis rugpj. 1 d. siekė 101 l. šešėlyje. Iš viso per 4 dienas nuo karščio mirė Suv. Valst. 878 žm.

PREZ. WILSON PRIEŠ ĖMIMĄ KARIUMENĖN NE-PILIEČIŲ.

Washington. — Prez. Wilson atvirai stoji prieš įneštą Kongresan įstatą projektą kaslink ėmimo Amerikos kariumenėn sąjungiečių valstijų piliečių. Prezidentas laikosi tos nuomonės, kad sveiktinau būtų galima bus šaukti kariumenėn tik tuomet, kada su tuom sutiks jų valdžios. Iš 9,500,000 užsiregistravusių 1,239,179 nepiliečiai, jų tarpe 111,993 patina iš priešų kraštų.

ITALIJA BUSIANTI PRIVERTATA PRIE ATSKIROS TAIKOS.

Washington. — Paplito žinia, but sąjungiečiai planuoja priversti Italiją užverti atskirą taiką su

Austro-Vengrija. Jau esą pradėtas tuom žvilgsniu ir tarybos. Jeigu Italija pasipriešinsianti, tai busią sustabdyta anglies, plieno ir kitų daiktų įvežimas. — Iš kitų šaltinių pranešta, kad sąjungiečiai, sąryšyje su submarinų veikimu, neįstengia dastatyti Italijai ganėtinai valgio, amunicijos, plieno ir kitų daiktų.

BLAIVYSTĖS LAIMEJIMAS SENATE.

Washington. — Rugpj. 1 d. senatas — 65 balsais prieš 20 b. — priėmė įstatą projektą apie praplėtimą blaivystės įstatyme krašte. Tai labai svarbi diena delei blaivininkų.

STREIKAS LAIVŲ STATYMO ĮSTAIGOSE.

Seattle. — Washingtono valst. užsidarė delei streiko šešios medinių laivų dirbimo įstaigos. Manoma, kad streikas apims visą tos rūšies įstaigas Ramiojo vand. pakraštyje.

ANGLIJOS DARBININKAI PERĖPĖJA VALDŽIA.

Washington. — Iš Londono pranešta, kad Anglijos darbininkai atstovai perspėjo valdžią, kad ji netrukdytų svarstyti taikos klausimą ir kad stengtųsi pagreitinti taiką, nes priešingai darbininkai gali išstatyti griežtus reikalavimus.

NENORI STOTI KARIUMENĖN.

New York. — Rugpj. 1 r. 2 dd. klausinėjimas bei ėmimas kariumenėn sulyg priverstino kareiviavimo sistemos parodė, kad didelė didžiūma (apie 85 nuoš.) išstato priešastis delei pasiliuosavimo. Atsirado ir tokių, kurie tiesiog atsakė stoti kariumenėn. Tas parodo, kad plačioji visuomenė priešinga kareiviavimui.

PASKANDINO ANGLIJOS SKRAIDUOLĮ.

Washington. — Iš Londono

pranešta, kad vokiečių submarinas paskandino anglų skraiduolį „Ariadne“ — virš 11,000 tonų inkr., žuvo 38 jur.

RUSŲ PASAZIERIŲ NEPRIIMA ANT LAIVO.

New York. — Skand.-Amerikos garlaivių linija gavo pranešimą sulaukyti rusų pasazierių priėmimą ant laivo, išeinančio rugpj. 4 d. Tas yra pasekme Rusijos valdžios paliepimo sulaukyti įvažiavimą į valstiją iki rugpj. 15 d.

INDUSTRIEČIAI GRUMOJA ATKERŠIJIMU.

Butte, Mont. — Sąryšyje su nužudymu I. W. W. org. vado Fr. Little industriečiai atvirai grumoja atkeršijimu. Policija yra pasirengusi užkirsti jiems kelią.

DELEI VALGIO KONTROLĖS.

Washington. — Pranešama, kad valgio klausimas tuoj busią išrištas; kartu busią reguliuotas valgio produktų kainos.

UŽDRAUSTA ISVEŽTI JAPONIJON PLIENĄ.

Washington. — Suv. Valst. valdžia galop pasiryžo uždrausti išvežimą plieno iš Amerikos į Japoniją, kadangi plienas reikalingas laivų statymui. Kalbama, kad Japonija tapo „nubausta“ delei neveiklumo. Pranešama, kad prekybinis Japonijos laivynas siekia 2,000,000 tonų inkr.

Vėl pradėta plačiai kalbėti apie Japonijos pasiryžimą pertraukti ryšius su Anglija. Iš Japonijos pranešama, kad tenai vežama agitacija už sutartį tarpe Japonijos, Rusijos ir Vokietijos, idant tuomi sustiprinti Anglijos galybę tolimuose rytuose.

Darbininkų Reikalai

DARBININKAI TVIRTAI STOVIA UŽ TAIKĄ.

Nežiurint ant to, kad greitos taikos šalininkus tankiai pavardina vokiečių šalininkais ar net jų šnipais, tečiaus, žiurint į dalykų stovį giliau, lengva kiekvienam pastebėti, kad didelė didžiūma, gal apie 95 nuoš., tvirtai stovi už greitą taiką. Ypač taikos trokšta darbininkų minios. Greitos taikos šalininkų skaičius smarkiai kyla augštyt visuose Europos kraštuose. Paskutinėmis dienomis kariaujančių valstijų darbininkai vis balsiau ir tvirtiau pradeda reikalauti tos bašios skerdynės užbaigimo. Nėra abejonės, jog plačioji minia bei darbininkai galop tars

inbėgo penki balti šešėliai ir pradėjo botagais kapoti vyrą.

— Atleiskite, atleiskite, neužmuškite! — sušuko vyras klaupdamas prieš jas.

Tuoju šventos mergos perduris išnyko.

Nežinia, ar tai iš gailėsčio, ar tai del ko kito, ant rytojaus pati persiprašė savo vyro, kuomet pamatė, kad iš to išeina blogos pasekmės, nes vyras apsirgo.

— O, miela žmonele, — atsakė vyras. — Man nėra ką tau atleisti, aš dar turiu tau padėkavoti. Kas-gi būtų buvę, jei tu butum pašaukusi ne penkias šventas mergas, bet šventos Uršulės dešimtį tukstančių draugių. Tuomet tai jau tikrai nebūčiau gyvas išlikęs.

(Vokiška pasakaitė).

savo galingą „žodį“ ir privers

karės šalininkus bei palaikytojus nusileisti. Tvirtinama, kad tarptautinis socialistų kongresas Stockholme, kuris prasidės rugšėjo viduryje, išdirbs savo rūšies planą darbininkų veikimui linkui taikos. Juk pakanka paskelbti generalį streiką (kad ir trumpam laikui) kariaujančiose valstijose, ir karė tuoj sustotų.

Amerikos valdžia yra pasiryžusi „sutvarkyti“ milžinišką kariumenę ir pasiūsti ją į Francuziją delei „sutriuškimo“ vokiečių ir „inkunijimo“ Europoje (ne pas save), butent — Vokietijoje demokratizmo principų. Amerikos valdžia lyg ir pamiršo, kad reikia pirmiau pasirupinti savais reikalais, pažvelgti į laisvės bei demokratizmo principus savame krašte, o tada jau „bandyti“ pertvarkyti dalykų bei valdymosi sistemą augščiau kulturoje pakilusiame krašte su 70,000,000 gyventojų.

Žodžiais ir laikraščiuose viskas daroma greit ir su geriausia pasekme. — Juk daug kartų skaitėme jau pranešimus, kad „trumpu“ laiku Francuzijoje-Belgijoje atsidurs apie 2,000,000 „gabių“ ir „galingų“ Amerikos karzygių. Bet visai „pamirštama“ apie tai, kad be transportų negalima bus pervežti Europon nei kareivių, nei jiems reikalingos amunicijos, ginklų bei provizijos.

Galop, kariški ekspertai bei sugrįžusieji iš karės lauko praneša, kad sąjungiečiai joku būdu neįstengs įveikti vokiečių, kad francuzai yra visai apsilpę ir kad delei karės laimėjimo Amerika turi perkelti apie 4,000,000 kareivių.

Tiesa, užsiregistravo apie 10,000,000 jaunų vyrų, kurie turi pagelbėti sąjungiečiams sumušti vokiečius ir „apsaugoti“ laisvės ir demokratizmo principus. Amerikos valdžia vis tvirtina, kad kraštas — tai neišsemiamas kareivių šaltinis ir kad patriotizmo dvasia padės pergaleti visus priešus. Juk El. Root su išdidumu pranešė Rusijos valdžiai, kad „Amerika priduos pagalbą milijonus kareivių ir milijardus dolarių.“

Vienok dabar pasirodo, kad užsiregistravusieji stengiasi pasiliuosuoti nuo kariumenės. Rugpj. 1 d. New York prasidėjo klausinėjimas bei priėmimas kareivių sulyg priverstino kareiv. įstato. Pasirodo, kad 80-90 nuoš. nori pasiliuosuoti. Panašiai bus ir kituose miestuose, bei visame krašte. Taigi tas aiškiai parodo, kad Suv. Valst. gyventojai neprijaučia kareivių ir priešingi priverstinam kareiviavimui. Keista kalbėti apie patriotizmą bei geras pasekmes...

Galima prisiminti apie patriotizmą Vokietijoje karės pradžioje (1914), kur trumpu laiku pasiliuos kariumenėn virš 2,000,000 kareivių.

Sulyg žinių iš įvairių miestų darbininkai tvirtai stovi už greitą taiką, nepritaria priverstinam kareiviavimui bei siuntimui Europon Amerikos kareivių ir pamerkia planuojamą prievartą linki sąjungiečių piliečių.

Sulyg žinių nuo rugpj. 3 d. Oklahomos valst. prasidėjo gincluotos pasipriešinimas prieš konskripciją.

Rugpjūčio 1 d. New Yorko Madison Square Garden 3,000 darbininkų išnešė rezolucijas kaslink greitos taikos, kaslink apsaugojimo darbininkų teisių ir kaslink spaudos laisvės. Mitingas buvo susauktas išnešimui protesto delei persekiojimo 16 socialistiškų laikraščių bei žurnalų. Kalbėtojai griežtai pasmerkė Amerikos valdžią delei įsikūšimo karėn.

Priegtam, tarpe darbininkų (ypač didmiesčiuose) vedama karšta agitacija už taiką bei prieš

FELJETONAS

SUSITIKIMAS.

Elena iš darbo važiavo ga tvekariu namon. Nuilsusi, nuvargusi, užsimasčiusi.

Apie ką ji taip mąstė, ir ko ji taip dusavo??

Mąstė ji apie savo prapuolusį broliuką. Kaip tai gerai būtų, kad jis čia drauge būtų. Motutei nereiktu ašaros lieti, ir jai nereiktu taip kankinties. Jos broliukas, kurį ji taip karštai mylėjo, dingio, dingio, jau kelinti metai kaip nėra nei jokios žinios. Žmonės kalba, buk su žmogžudžiais susidėjo, ir dar kalinyje sėdi, kiti sako kitaip, bet nei vienas tikrai nežino, kur jis dingio ir kur jis yra. Kaip aš laiminga bučiau, jei jis sugrįžtu. Atsi duso...

Kas tai užmynė jai ant ko jos.

— Atsiprašau, — pasigirdo balsas.

Elena pakėlė savo akutes ir pamatė prieš save jauną vaikina, kuris taip liudnai žiūrėjo į ją.

— Tai nieko... sumišusi atsakė Elena.

Netrukus jis nedrąsiai užklausė jos — ar ji negalėtų pasakyti, kur yra tokia ir to kia gatvė.

— Taip, žinau! — atsakė nedrąsiai Elena, nes aš pati

teš važiuoju, aš jums pasakysiu kur reiks išlipti.

— Nužemintai ačiu, pratarė nepažįstamas.

Privažiavo paskirtą gatvę.

— Čia mes lipsime, — tarė Elena.

Išlipo. Elena norėjo prisaisalinti, kaip užgirdo tą patį balsą:

— Atsiprašau. Ar negalėtumėt man pasakyti, kur yra toks ir toks numeris.

Šiltas prakaitas išpylė Elena, ir nepaspėjo kaip ištarė tuos žodžius.

— Del Dievo meilės, kam jums reikia tų namų, aš gyvenu tuose namuose ir mano pavardė yra E. D.

— E. D.! — sušuko nepažįstamas, aš esu tavo brolis.

— Brolis! — sušuko nusigandusi Elena.

— Taip, mano vardas yra Edvardas D.

— Visagalis! — sušuko Elena, puldama ant jo kaklo ir apsiplėdė ašaromis.

— Cit, sesyt! neverk, eime, nes žmonės žiuri.

Priėjo prie namų. Elenai širdis iš džiugsmo šokinėjo. Drebančiomis rankomis pradarė duris. Motina sėdėjo prie lango ir ašaras šluostė.

— Neverk! motute, — ta-

rė Elena bučiuodama jos rankas. — Neverk! — Edvardas atsirado. Visagalimams ji sugražino stebuklingu būdu, nusiramink, glausk jį prie savo išsiilgusios širdies, glausk, ramink nes jis sugrįžo.

— Edvardai! — tarė Elena iš savo broli, kuris prie durių stovėjo kaip siena. — Ko neini prie savo motinos? ko stovi, eik artyn...

— Vaikeli! Motute! ir ju dviejų ašaros susiliejo į vienas.

— Vaikeli mano! — verkė motina. — Kur tu taip ilgai buvai? Ir kaip tu čia atsiradai? Ar tai tiesa, kad tu buvai kalė.....

— Motute, nesakyk taip, pratarė Elena. — Užmirš visą praeitį, gyvenime dabar visi kruvoje, laimingai.

— Tiesa, motute, tiesa — atsakė Edvardas pro ašaras. — Tiesa, buvau paklydęs, bet aš dabar noriu teisingą gyvenimą vesti, ir jus padaryti laimingomis. — Atleisk motute, ir tu brangiau si sesute, kuri mane atvedė čionai į laimingą gyvenimą.

Atleiskite ir užmirškite praeitį, o žiurėkim į ateitį.

— Vaikeli, aš tau atleiddžiu, tik tegul Visagalis tau atleiddžia.

— Ir aš atleiddžiu! — pratarė linksmai Elena.

Vakarienė buvo linksma. Kalbėjosi kaip stebuklingas susitikimas buvo.

— Ar tu man mindžiosi

daugiau kojas? — juokavo Elenutė.

— Tavo koja buvo mano laimė, — atsakė Edvardas, bučiuodamas ją.

— Taip, laimė! — atkartojosi visi tris. *Eugenija.*

PENKIOS PROTINGOS MERGYOS.

Viena moteris turėjo girtuoklį vyrą. Kuomet tas vėlai pareidavo, tai tankiai leisdavo savo lazdai pasivaiškščioti po nugarą mylimos pačiuolės.

Nelaiminga moteris kreipėsi prie savo draugių, klausdama patarimo. Juk žinoma, kad moterių protingu mas didelis. Taigi tapo susaukta tikra taryba ir nutarta, kad sutartoje valandoje visos penkios draugės, apsitaisiusios į drobules pasislėps kur apsiginklavę botagais, ir kaip pareis girtas vyras, tai jos kaip kokie šešėliai jį apmuš.

Nutarta—padaryta. Vieną kartą pūgirtis vyras sugrįžo namon vėlai nakėia ir jo lazda tuojaus pradėjo vaikščioti po pačiuolės nugarą. Nelaimingoji pati puolė ant kelių prieš jį ir pradėjo iškėlus rankas, Dievo maldauti.

— O penkios šventos mergos, gelbėkite mane! Smarkiai sušuko ji.

Nespėjo ji ištarti paskutinių žodžių, kaip kambarin

priverstiną kareiviavimą. Darbininkai yra pasiryžę tvirtai ginti savo interesus. J. Gedminas.

NUZUDĖ „INDUSTRIETI“

Butte, Mont. — Rugs. 1 d. grupė vyrų (su kaukėmis) įsiveržė į viešbutį, kur gyveno narįs pildomojo I. W. W. organizacijos komiteto narys bei žymus agitatorius Frank Little, nuvilko jį miesto pakraštį ir pakorė. — Neseniai Fr. Little buvo pasiuntęs Arizonos gubernatoriui telegramą dėl gabenimo kalnakasių iš Bisbee.

INDUSTRIEČIAI RENGIASI PRIE VISUOTINO STREIKO.

Washington. — I. W. W. organizacijos sekretorius, W. Haywood, prisitūpęs prez. Wilsonui telegramą, kurioje prašoma pasistengti sugrąžinti išsiųstus iš Arizonos kalnakasius, nes priešingai busias paskelbtas visuotinas streikas, prie kurio prisidėsia apie 250,000 darb.

Kartu pranešta, kad valdžios atstovai Kalifornijos, Oregono ir Washingtono valst. pradėjo aštriai persekioti industriečius.

STREIKAI VIS PLATINASI.

New York. — Paskutiniu laiku streikas, paliecia vis daugiau darbininkų, dirbančių įvairiose dirbtuvėse, kur gaminama karės medžiaga. Taipgi pradeda streikuoti ir angliakasiai. Daugelyje vietų grėsia gelžkelių bei tramvajų darbininkų streikas.

MUSŲ PABĖGELIAI

Vitebskas. — Vitebske, 20-VI-1917 m., kaip ir kituose Rusijos miestuose, apsigyveno būrelis lietuvių tremtinių, išvartų ir pabėgusių iš įvairių Lietuvos miestų, miestelių ir kaimų; yra ir šiek tiek lietuvių karininkų, čionai esančiuose kariumenės skyriuose — Kovo 11 p. Varvarienės gimnazijos salėje buvo surengtas pirma didelis lietuvių mitingas; dalyvavo vyrai, moteris, kareiviai, karės valdininkai, oficialiai. Vienį kalbėjo ir aiškino revoliucijos priežastis, jos bėgį ir tikslą; kiti ragino organizuotis, šviestis ir draugijas spiestis. Tame susirinkime buvo išrinktas delegatas nuo lietuvių į miesto komitetą; pagaliaus buvo nutarta mušti pasveikinimo telegramos Valst. Dum. Pirmininkui Rodziankai, ir Darbin. ir Kar. atst. tarybai. — Iš šio susirinkimo kilo sumanymas suorganizuoti čionai apsigyvenusius Lietuvius į vieną nepartinę Draugiją.

Išėjus iš bažnyčios mokytojas p. Dumčius trumpoje savo prakalboje nurodė lietuvių istorijos bėgį: kaip ir kur senovėje lietuvių gyventa, kaip juos iš visų pusių slėgė priešininkai ir kaip pagaliaus Lietuvai sušvito laisvės spinduliai. Palygino Lietuvą su Šveicarijos valdymo tvarka. Visi klausiusieji lietuviai labai buvo šia prakalba patenkinti. Paskui čia pat buvo pagiedotas himnas „Lietuva tėvynė mūsų.“ Po jo paėmė vėliavas ir dainuodami lietuviškas dainas traukė į miestelių pasveikinti kitų tautų. Pirmausia susitiko su žydais, o paskui su kareiviais. Pasveikinę vien kitus susivienijo į vieną minią ir dainuodami kiekviena savo dainas nuėjo vietinio fabriko linkon, kur sutiko darbininkus. Susitikus su darbininkais pasidarė gana didelė minia, apie šešis tukstančius žmonių su daugeliu vėliavų. Parašai vėliavoje buvo maždaug vienokio turinio „Tegyvuoją demokratine respublika.“ „Tegyvuoją socializmas“,

„Tegyvuoją laisva Rusija.“ Pas-

laiko turinėjų žmonių. — Tečiaus Valdyba rankų nenuleisdžia ir steigia knygyną tuo tarpu bent išskolintų ir aukaujamų knygų; atidaro suaugusiems vakarinių kursų I ir II skyrių prie mokyklos, laikomos Liet. Dr. n. d. k. šelpti.

Balandžio 18 d. Draugija suorganizavo lietuvių manifestaciją, dalyvavusią šventėje. — Susirinko daug lietuvių.

Greta raudonų vėliavų su tam tikrais parašais, plevėsavo ir Lietuvos Vytis tautinėje vėliavoje.

A. Vokietaitis.

Šklovas. — Šklovas (Mogil. gubern.) Darbininkų šventė. Gegužio pirmą dieną naujo kalendoriaus škloviečiai šventė darbininkų šventę. Šioje šventėje dalyvavo, rusai, lietuviai, žydai ir kiti. Nedalyvavo tikrai vieni lenkai, kurie nutarė švęsti gegužio trečią dieną paminėjimui paskelbimo konstitucijos Lenkijoje 1793 metais. Nors lietuviai-tremtiniai vėlai sumanė šią šventę švęsti ir mažiau turėjo laiko prie jos prisirengti, bet kai-kurių lietuvių ir lietuvaiečių darbštumo dėka buvo prisirengta neblogai. Gaila tik tai, kad šioje laisvoje valandoje ir švenčiant taip iškilmingą šventę pas mus lietuvius visgi nebuvo vienybės.

Dalyvavo toje šventėje vien tik pažangieji lietuviai. Mat, kaip buvo ginrdėties iš kai kurių nepažangių, ta šventė tai esanti tik tai cicilistų šventė ir katalikams nesą reikalo ją švęsti.

Bet nežiurint tai, kad ir nevisi lietuviai prisidėjo prie šios šventės, vienok neatsiliko nuo kitų tautų.

Pasidirbo tris vėliavas: dvi raudonas su parašais: „Tegyvuoją demokratine Lietuvos respublika.“ „Tegyvuoją socializmas“ ir „Tegyvuoją laisva Lietuvos mokykla.“ Trečia buvo padaryta spalvuota tautinė vėliava, kurioje buvo išsiuta „Vytis“ su parašu „Tegyvuoją laisva Lietuva.“ Visos vėliavos buvo padarytos gana puikiai, bet ypatingai atsivėmėjo savo gražumu tautos vėliava, kurią gėrėjosi ne tik lietuviai, bet ir sveitimaučiai. Dienoje šventės devintą valandą ryto susirinkę būrelis lietuvių paėmė vėliavas ir giedodami himną ėjo į bažnyčią. Bažnyčioje kun. Morkelis atlaikė mišias. Laikė mišių priartiant vargonams buvo pagiedota gražiai keletas lietuviškų bažnytinių giesmių.

Po pamaldų kun. Morkelis pasakė trumpą prakalbą primindamas sunkius praėjusius laikus ir dabartinę laisvę.

Išėjus iš bažnyčios mokytojas p. Dumčius trumpoje savo prakalboje nurodė lietuvių istorijos bėgį: kaip ir kur senovėje lietuvių gyventa, kaip juos iš visų pusių slėgė priešininkai ir kaip pagaliaus Lietuvai sušvito laisvės spinduliai. Palygino Lietuvą su Šveicarijos valdymo tvarka. Visi klausiusieji lietuviai labai buvo šia prakalba patenkinti. Paskui čia pat buvo pagiedotas himnas „Lietuva tėvynė mūsų.“ Po jo paėmė vėliavas ir dainuodami lietuviškas dainas traukė į miestelių pasveikinti kitų tautų. Pirmausia susitiko su žydais, o paskui su kareiviais. Pasveikinę vien kitus susivienijo į vieną minią ir dainuodami kiekviena savo dainas nuėjo vietinio fabriko linkon, kur sutiko darbininkus. Susitikus su darbininkais pasidarė gana didelė minia, apie šešis tukstančius žmonių su daugeliu vėliavų. Parašai vėliavoje buvo maždaug vienokio turinio „Tegyvuoją demokratine respublika.“ „Tegyvuoją socializmas“,

„Tegyvuoją laisva Rusija.“ Pas-

kui ta minia dar kartą perėjo per miestelį.

Atėję pas bažnyčią, kur raudoni beveik visos lenkų pabėgėlių įstaigos visi sustojo. Čia vienas lenkas išėjęs iš minios pasigalėjo, kad lenkai kartu su kitais, atsiskakė švęsti šią šventę. Čia vėl vieni kitus pasveikinę dainuodami traukė rinkos linkon, kur apsisistojus vienas vardu darbininkų dėkojo visiems už dalyvavimą šventėje, ir pranešė, kad iš šios vietos jau skirstomės.

Buvo jau besiskirstą, bet čia dar atvyko oficialius, pagrižęs iš pozicijų ir nupiešė visą stovį kareivijos pozicijose priduręs, kad kareivija visą savo viltį deda ant demokratijos, su kurios pagalba galime laukti laimingos ateities.

Ten buvęs.

Juzovka (Ekaterinoslavo gub.) — Juzovkoj ir apeliokėse yra apie 700 lietuvių darbininkų; jų dauguma dirba anglių kasyklose.

Sekmadienį balandžio mėnesio 16 d. buvo pirmutinis lietuvių susirinkimas, kurian atvyko virš 200 žmonių. Pirmu pirmiausia iškilo susiorganizavimo klausimas.

Visi susirinkusieji pilni buvo vienos didžiausios pageidavimo: susispiesti stiprią draugiją, kad ir Juzovkoj jaustųsi lietuvių darbininkų pajiega; tarėsi, prie kokios draugijos ar politikinės partijos Juzovkos lietuviams tinkamiausia dėties, ir kaip tas įvykinti. Neilgai laukęs išėjo su konkrečiu pasiulymu jaunas vyras, rodo muzikalės mokyklos mokinys, atvykęs iš Ekaterinoslavo į Juzovkos lietuvių susirinkimą. Jis perskaitė įstatus Lietuvių Krikščionių Demokratų draugijos, paaiškino, kad tokios draugijos yra jau įsikurusios Voroneže, Ekaterinoslave ir kituose miestuose, ir Juzovkos lietuviams jis patarė ilgai negalvoti, o tuojaus stoti į Lietuvių Krikščionių Demokratų draugiją: „Juk visi mes esam lietuviai, visi krikščionys ir visi demokratai, ir nieko tinkamesnio mums išgalvoti negalima kaip Liet. Krik. D. Dr.“, šitaip pabaigė jis savo kalbą.

Tada buvo jam atsakyta, kad mums rūpi ne vardas, bet tikrieji draugijų ir partijų siekiniai (tikslai), kad tikėjimas negali risti visus lietuvius į vieną Draugiją, nes tai yra kiekvieno žmogaus sielos dalykas, kad tikrai klausimai visuomenės, politikos ir ekonomijos tegali stipriai surišt darbininkus į vieną kuopą ar partiją.

Toliau buvo paaiškinta, kad ne visi tie, kurie save demokratais vadina, tikrai yra demokratai; kad ir Krikščionių vadinamoji, Demokratų partija yra tik partija Klerikalų, kurie visuomet atstovauja kunigams ir ponams, kurie kovoja su socializmu ir stengiasi nuslopinti darbininkų susipratimą. Jie eina prieš darbininkų siekinius, jie yra atkakliausieji demokratų priešininkai. Netinka darbininkams prie jų draugijų dėties; mums tik kovot su jais tenka. Toliau buvo pasiulyta ne stoti dabar nei į kokią draugiją bei politikinę partiją, bet išrinkti tuo tarpu komisiją, kuri rengtų susirinkimus, pašnekas, referatus ir dalintų knygeles, kad galėtų pažinti esančias politikinės partijas ir dabarties momento reikalus. Šis pasiulymas buvo visų priimtas; į komisiją išrinkti šie 8 žmonės:

E. Baronienė, 2-os dumas atstovas Kupstas, I. Blinstrubas, K. Kostanškievičius, N. Matinkas, I. Rokas, O. Šeimienė, D. Skrebutas, ir 3 kandidatai: Sabaliauskas, Snarvydas, Kruzas.

Paskui buvo kalbėta apie prolektarų Geguž. Šventę. Nutarta toje šventėje dalyvaut su savo vė-

liava revoliucijinės raudonos spalvos su parašais lietuviškai, vienoj pusėj:

„Tegyvuoją federativę respubliką.“ antroj: „Laisvė, lygybė ir brolybė.“

Vėliavai padaryti surinkta 67 rub. 78 kap. Eglaitė. („Santara“)

Charkovas. — Šelpimo Komitetas. — Darbo žmonės rusų revoliucijos sukuryje neatsilieka nuo savo draugų rusų. Visas įstaigas į savo rankas ima. Šelpimo Komitetas ir tremtinių reikalais rūpinimasis galop į pačių tremtinių rankas perėjo. Į Komitetą socialistai, daugiausia darbininkai, išrinkti.

Dešinysis sparnas ilgai nenorėjo pasiduoti. Dargi į Centro Komitetą, kai Skyriaus Komitetas jau darbininkų rankose buvo, važinėjo tremtinių pinigais (III-17 apyskaita). Ingaliotinis kun. P. Kavalas ir klaidino Centro Komitetą visai netikromis žiniomis (III-17 apyskaita) ir prie jos telegramos tekstas).

Gegužės 1 d. Pasaulio darbo žmonių šventėje ir lietuviai dalyvavo. Socialistai-liaudininkai šventę apvaikštinėjo drauge su „Lietuvių Darbininkų Sąjungos“ draugija. Šie prieš šventę pasisakė, nesą jokia partija, o darbininkų draugija be jokios politikinės ir ekonominės programos, gi socializmo ir internacijonalizmo lygiai siekia su viso pasaulio darbininkais. Todėl socialistai-liaudininkai ir sutiko šventėje eiti drauge.

Čia indomus dėl bendro šventės apvaikštinėjimo tarimasis. Vienas „Liet. Darb. Sąjungos“ atstovas studentas ateitininkas, privatinės nuosavybės idėjos gynėjas, pasirodė. Kaip šventė ne tu, kurie tą nuosavybę gina, kits atstovas darbininkas tuoj patėmijo, kad „Lietuvių Darbininkų Sąjungos“ darbininkai kaip tik dėl socializmo kovoja ir jįsai nekaltas esąs, kad „penki-šeši draugijos bus prieš tai.“ Mat, studentai-ateitininkai ir darbininkuose norėtų rasti palaikymą ir su savo priešingomis darbo žmonėms pažiūromis nesiškirti.

Šventėje buvo kalbama apie darbo žmonių reikalavimus ir jų kovą dėl socializmo tvarkos.

Socialistų blokas. — Sujudinusi Rusijos darbininkus, karinga Milukovo sąjungos valstybėms nota iškėlė obalsį bendram veikimui socialistams stipriai susijungti. Charkove susitvėrė nuolatinis socialistų blokas, į kurį, be rusų ukrainiečių, žydų ir lenkų socialis partijų, įeina ir liet.-liaudininkai. Svarbesniais klausimais nutarta bendrai tarties.

Tamsus veikimas. — Per vieną socialistų bloko pasitarimą taipau paklaustas, kas tie mūsų darbiečiai („trudovikai“). Nustebau Charkovė darbiečių nebuvau girdėjęs. Pasirodė, kad universiteto viena auditorija buvo duota kažkokiam lietuvių darbiečių susirinkimui.

Balandžio 23 d. ėjau į darbiečių susirinkimą. Vietoje darbiečių radau „Lietuvių Darbininkų Sąjungos“ susirinkimą.

Kas ta „Sąjunga“? — paklausit. Gi visiems žinomų ateitininkų tvarinys, kaip opozicija socialistams.

„Darbiečių“ vadai, studentai-ateitininkai paskaitoje ir kalbose skelbė savo klausytojams, kad socialistai — tai bedieviai, tikybos griovėjai, na, ir, žinoma, lietuvių priešai.

Paklausti, kuo jie vadovavosi, pasiskelbdami darbiečiais, atsakė, kad jų programa esanti artima darbiečiams, todėl jie, kad gauti auditoriją, darbiečiais ir pasiskelbė.

Spręskite, draugai, kokios tai rusijos pasielgimas.

Iš organizacijos gyvenimo. — Charkovo socialistų-liaudininkų organizacija ėmė fabriku kuopas tverti. „Elektrės Kompanijos“ fabriko Socialistų-Liaudininkų Kupos susirinkime (dalyvavo apie 40 žmonių) buvo išreikštas griežtas pageidavimas, kad „Naujoji

Lietuva“ pasiskelbtų Socialistų-Liaudininkų Partijos organu.

Prie soc.-liudininkų organizacijos susitvėrė (kol kas iš 15 žmonių) propogandos kuopa. Joje imama gvildinti įvairūs programos klausimai.

Vit. Serbenta.

(„Nauj. Lietuva.“)

NAUJOS GAIDOS.

- 1) Birutė. — „Dievaičiai, dievuliai“, Birutės aria — sopranui; kaina 30c.
4) Vestuvės. — Papsukie vėjeli, Jaunosios aria — sopranui ar mezzo-sopranui; kaina 35c.
5) Eglė (Žalčių Karalienė). Žalčio ir Gulbė-Dievaičio duetas; kaina 75c.
6) Kregždėlė. — Duetas. Kaina 30c.

Šias naujas gaidas galima gauti

„VIEN. LIET.“ ADMINISTRACIJOJE

120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Kam vaikščioji nusiminęs?

Nusiminimas, liudėsis, piktumas tai trys didžiausi žmonių kankintojai. Kamgi duodies save kankinti? Kad viską gali užmiršti ir pamatyti pasaulį sveiku, linksmu, ir laimingu. Sveikatos ir linksmumo šaltinis — tai geras juokų laikraštis

„TARKA“

„TARKOS“ skaitytojai visi yra linksmūs... laimingi... užtai, kad juos aplanko „Tarka“ su savo dvasišku maištu...

„TARKOS“ No. 42 tik-ką išėjo iš po spaudos. Šis numeris žymiai padidintas, su daugybe paveikslų, turinys labai puikus; skaitytojas, nežiurint kaip būtų nuiludęs, nusiminęs arba apimtas „pikticitis“ tuojaus gardsiai juokiasi, pasilieka linksmu-maloniu. Šiame numeryje daug yra eilių, kurios tinka deklamavimui, ir įvairių zobovų dėl jaunuomenės, išvažiavus į laukus. „TARKA“ metams tik \$1.00. Pavienis numeris 10c. Tuojaus siųsk dolarinę, arba 10c. stampoms.

Adresuokite: —

„TARKA“ PUBL. CO.

120 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

SENIUSIA LIETUVIŠKA VIENYBĖS LIETUVNINKŲ SPAUSTUVĖ

Atlieka Visokius Spaudos Darbus

Nuo Mažiausio Iki Didžiausiam

GREITAI, ARTISTISKAI IR PIGIAI

Apskaitliavimą už darbą prisiunčiam pareikalavus.

Užsiprenumeruokite „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ Kaina metams — \$2.00 I užr-bež --- \$5.00.

Didžiausia krautvė visokių knygų

Parduodam šifkortes ir šiunčiam pinigūs greitai ir saugiai.

Visuose reikaluose adresuokite:

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

KORESPONDENCIJOS

KEARNY, N. J.

Šiame miestelyje randasi pusėtinas lietuvių burys, kurie pasiskirstę į visokias sroves. Yra daug tokių, kurie myli apšvieta, protauja, dirba dėl labo mūsų tautos ir apskritai dėl žmonijos. Yra protaujančių apie gyvenimo pagerinimą.

Bet iš kitos pusės didelė didžiūma, tai gyvena, galima sakyti, be jokios sąvokos, tai kaip dumai audros sklaidomi. Skaitytojas gali suprasti, koks yra didelis skirtumas tarp tų žmonių. Yra dar daug ir tokių, kurie žemina lietuvių vardą ir patį save skubiai varo pas Abraomą.

Čia yra vienas lietuvis, kurį ištikro galima pavadinti tikru lietuviu, su tikra lietuviška širdžia.

Tas lietuvis jau užsipelnė sau garbę ir tai ne užtai, kad jis yra biznieriūs, bet kad jis daug gero našlaičiams padarė, ko kiti mūsų vertelgos tuomi visiškai nesuripina. Tai yra p. Jurg. Orina, kuris ir priglaudė našlaitį neturintį tėvų. Tą našlaitį augino p. K. Moeckus, bet žmogui buvo sunku auginti, nes savo mažučius turėdamas, ir viskam pabrangus, negalėjo išeiti. Taigi dabar kitas užstojo jo vietą.

P-nas Orina yra dar neseniai vedęs. Vedė p-lę Antanavičiūtę iš Brooklyn, N. Y. Laimingo pasisekimo geradariui. Lietuvis.

ROCHESTER, N. Y.

Liepos 16 d. čionai atsibuvo p. M. Šalčiaus prakalbos, į kurias mažai publikos teatsilankė. Neatsilankymo publikos priežastis yra ta, kad nebuvo galima gerai išgarsinti, nes mūsų priešai išgarsinimą įvairiais būdais trukdė. Taip va, dalinant pagarsinimus, netoli bažnyčios, plakatai likosi atimti iš vaikų ir pristatyti kun. Kasakaitiui. Atimtojai sakėsi, kad kunigėlis taip liepęs daryti ir, girdi, net užtai „atnagradyti.“ Taigi tau ir šei! Kun. Kasakaitį gyvė katalikai, nepėikė ir tautininkai už jo tėvyniškumą. Bet pasirodo kitaip.

Gi kitos pusės lietuviški socialistai varė smarkią agitaciją, kad niekas neitų ant p. M. Šalčiaus prakalbų. Ypač tai darbos Gedemino draugystės štabas, kuris socialistų rankose ir kurie neleidžia ant tos draugystės svetainės rengti prakalbas.

Vienok tie, kurie atsilankė į p. M. Šalčiaus prakalbas, labai likosi užganėdinti, nes jis labai dailiai kalbėjo. Aukų surinkta karės nukentėjusiems \$11.00 su centais. Taipgi prisirašė prie Lietuvos Atstatymo Bendrovės pora narių, tai p. Žadviršis ir panelė St. Mėlinauskutė. Putinėlis.

GARDNER, MASS.

Socialistų darbai. — Liepos 4 d. TMD. 30 kuopa turėjo pikniką, kuriame buvo įvairių užkandžių ir nesvaiginančių (minkštų) gėrimų. Žmonių pribuvo apie 700, buvo net iš tolimesnių vietų, kaip va: iš Athol, Templeton ir iš kitur. Žmonės susirinkę gražiai linksminosi, šoko, žaidė, šnekučiavo.

Vakare apie 6 val. daugelis socialistų pradėjo važiuoti namon, nes tuom laikui pikniko programa buvo užbaigta. Tuli vaikinai, Petras Jasinskis ir jo draugai, eidami namon važiuoti, pradėjo stumdyties. Policistas Ulheeler juos persergėjo ir liepė jiems ramiai užsilaikyti. Tulas P. Jaškas vietinės socialistų kuopos veikėjas pasipriešino policistui ir gerokai pakolijo. Policistas supyko ir lie

pė jam greitai eiti namon, bet tas socialistas dar aršiau pradėjo kolioti, o jo draugai šaukė: „Petrai helysk prie policisto, bus blogai!“ Bet Petras tiesiog prikibo prie policisto, o tas gerokai buožė jam uždrožė. Čia jau įvyko tikra revoliucija. Vieni Petro draugai norėjo jį nutraukti šalin nuo policisto, o kiti šaukė: „Duokite jam, kam jis muša Petrą.“ Tame momente Petras visiškai sukibo su poliemonu, o apie juos susisprietė būrelis, kurių vieni norėjo Petrą suvaldyti, o kiti turbūt, kad policistui atkeršyti. Nežinia kas toksai kirtio policistui su akmeniu galvon, tas nugriuvo, o visi išlaskė po laukus.

Vakare gi socialistai ant visų kampų šaukė: „Tautiečiai sumušė socialistą, tautiečiams piknikai bus uždrausti, o jų klubas bus uždarytas. Apart to, jų korespondentas „Laisvės“ No. 56 parašė, kad tautiečiai turėjo pikniką, prisikvietė visokių gaivalų ir ant galos susipešė ir pribuvo policija, vieną nuvežė ligonbutin, o antrą kalėjiman.“

Taigi matote, kaip begaliniai meluoja korespondentai socialistų laikraščių. Tas Petras yra LSS. 89 kp. veikliausias narys. Patį negražiausiai pasielgia, o paskui parašo, kad tautiečiai mušė tarp savęs. Taip rašyti tegali žmonės, nustoję doros. Kasžin kaip būtų, jei užtai būtų kreiptasi teisman. Juk būtų labai daug nukentėjusių „Laisvė.“ Juk tai melagystė už kurią skaudžiai baudžia.

Visi, kas tuomet buvo piknike, matė, kad mušėsi socialistas Petras Jaškas ir tenai nedalyvavo nei vienas tautietis. Paskui išaiškino, kad tos vietos, kur buvo piknikas, savininkas p. Bageris, matė, taipgi matė ir pats policistas Ulheeler ir Dr. Evans. Delto tas Petras Jaškas ant rytojaus buvo suareštuotas ir liepos 18 d. užpuolika nuteisė ant 5 mėnesių kalėjiman. Nejaugi socialistai sakys, kad ir teismas buvo neteisingas, nejaugi tą Petrą Jašką savo narį nepriskaitys savo tarpan? Tas vis kas išėjo iš socialistų ir jie veikė tą negražų darbą. Žinoma, nekalti užtai visi socialistai, bet tegul tik jie pripažįsta, kad kas bloga yra blogu, o to blogo daugiausiai yra pas socialistus, nes jie jį slėpdami, ar ant kitų suversdami, gamina gerą dirvą blogo auginimui.

Socialistai apgina blogą štai kuom. Jie vietoje, kad nupeikti tą P. Jašką, savo LSS. 89 kp. susirinkime (kaip rašo „Laisvės“ No. 60) protestuoja prieš TMD. kuopą, sakydami, kad tai jos darbai. Reiškia visa kuopa save prikalta prie gėdos stulpo. Negana dar to, socialistai agituoja, kad ir kitos draugystės taippat darytų, eitų prieš teisybę ir dorą ir tuomi taippat užsipelnytų didžiaušią gėdą. M. Stakėnas.

BRIDGEPORT, CONN.

Iš SLA. 51 kp. ir ALTS. 15 kp. veikimo. — Liepos 25 d., 1917 m. atsibuvo SLA. 51 kp. apdraudos savaitės komisijos susirinkimas. Komisija kuopos ingaliota rengti apdraudos savaitę pagal savo nuožūrą, todėl visapusiškai apkalbėjus, pasirodė, kad reikalinga turėti apie tris vakarus. Pirmą vakarą: lekcija apie sveikatą, antrą — lekcija apie SLA. ir jo naudingumą. Lekcija apie sveikatą skaityti, reikia, kad būtų vienas iš mūsų daktarų; bet pavieniai kuopai tas įvykdinti nėra galima dėlėi daugumo lėšų. Lektorius privalo parupinti Apskričio

Valdyba dėl viso apskričio kuopų. Maršrutą gerai sutvarkius, galima skaityti aštuonias lekcijas, tai yra, del aštuonių kuopų. Trečią vakarą, reikia pakviesti ponas Račiūnas su krutomaisiais pavaislais iš lietuvių gyvenimo ir veikimo.

ALTS. 15 kp. smagiai darbujasi įvairiuose mūsų reikaluose. Ateinančiame rudenyje rengia i sulošti „Živilė.“ Tai pirmas taip didelis istoriškas veikalas bus perstatomas mūsų kolonijoje. Jau repetitijos daromos, nežiurint vasaros karščių ir gana gražiai atrodo, nes surinktos gabiausios jėgos. Sulošti rolė Živilės yra pakviesta panytė Sofija Grušaitė iš South Norwalk, Conn.

Antraeiliai sandaričių darbai, ta triušimasis su įvairiais išvažiavimais į tyrą orą. Dabar rengiamasi į viso apskričio išvažiavimą, kuris bus 19 d. rugpjūčio New Havene, Conn. South End Parke. Šaulius.

BRIDGEPORT, CONN.

Čionai liepos 25 d. atsibuvo kn. Kemėšio prakalbos. Buvo garsinta, kad prasidės ant 8 v. vakare, bet pasirodė, kad kun. K. buvo New Yorke ir nespėjo pribati. Taigi visi susirinkusieji turėjo laukti net 10 val. Per tas dvi valandas buvo deklamuojamos eilės, kuriose net gerb. Dr. Šliupas skambėjo. Po deklamacijų jau norėta išsiskirstyti, bet tuom tarpu pribuvo ir laukiamas kalbėtojas.

Kun. Kemėšis kalbėjo trumpai, bet ką kalbėjo, tai vargiai kas suprato. Sako kalbėtojas, kad buvo kas nepaprasto, kad pagimdė liberalus ir socialistus. Norėjo dar daugiau pasakyti apie tautiečius, bet tik trynė rankomis, o mes laukėme ką ištrins, bet nieko neištrinė. Jeigu jau tik tiek tegali kun. Kemėšis pasakyti, tai verčians ir nesirodytų žmonėms. Prisiminė katalikus, kad jie pirmieji praskirs kelią darbininkams, juos pakels augstyn. Ir čionai vėl prisiminė liberalus ir socialistus. Matyt, kad kunigams rupi ne tikėjimas, bet politika. Matomai maldos jau nedaug gliuioja, kad turi griebties kitokių žmonių.

Paskui ragino prisirašyti prie klerikaliskų darbininkų sąjungos, bet iš tiek daug žmonių, prisirašė tikta viena mergina. Bridgeportietis.

PHILADELPHIA, PA.

Liepos 26-27-28-29 dd. Philadelphiaj buvo Amerikos Esperantistų Kongresas, kuriame dalyvavo 114 delegatų iš mažesnių bei didesnių Amerikos miestų, taipgi ir iš Kalifornijos ir Kubos. Suprantama buvo gana mišrus žmonės; net ir 3 lietuviai dalyvavo. Taigi tokiam mišinyje buvo žingeidų išgirsti ir jų nuomonės. (Jeigu busiu sveikas, parašysiu straipsnį apie tai). Svečiai aplankė istoriškas vietas. Nedėlios vakare išsiskirstė. Liberpensulio.

GRAND RAPIDS, MICH.

Na ir vėl „Vien. Liet.“, kad aš juos patalpinau korespondenciją apie tai, kad pas mus gegužiu 20 d., tai yra popiežiaus nuskirtoje lietuviams dienoje nebuvo renkamos bažnyčiose aukos ne tik pas svetimtaučius, bet ir lietuvių bažnyčiose niekas nerinko.

Tokia mano korespondencija „Draugui“ nepatiko, turbūt užtai, kad parašiau teisybę. Juk niekas neprirodys, kad tą dieną būtų rinktos aukos. „Draugas“ juk buvo rašęs, kad tą dieną visur bus renkamos aukos, taigi tik jis neteisybę rašė, o ne aš. Jis dabar No. 164 šlykštisi mano tokiu parašymu, o tas reiškia, kad „Draugas“ nenori teisybės, jis užstoja

už melą. Ir visa bėda, už tos teisybės parašymą, tai yra sulyg jo už negražų pasielgimą sumeta ne ant manęs, bet ant „V. L.“, užtai kam „V. L.“ redakcija talpino. Čia jau „Drg.“ nori, kad teisybė nepasiektų žmonių. Kad aš teisybę parašiau, galiu kviesti į liudininkus visus Grand Rapids lietuvius, kurie tą dieną buvo bažnyčiose.

Aš esu „Draugo“ skaitytojas. Ikišiol tikėjau jam, bet nuo dabar abejoju. Juk jis nori neteisybės, nori, kad but parašyta, kad pas mus tą dieną aukos buvo rinktos, kuomet ištikrųjų niekas jų nerinko. Parapijonas.

SO. BETHLEHEM IR BETHLEHEM, PA.

Bethlehemai guli ant abiejų krantų upės Lehigh, o iš krantų stovi augšti Pensylvanijos kalnai, apžėlę įvairiais medžiais.

Gyventojų skaitlius šiame mieste siekia virš 40 tukstančių, gyvena įvairių tautų. Gyvena ir mūsų broliai lietuviai. Lietuvių apie 200 ypatų, turi organizacijas: SLA. 61 kp., SLRKA. 64 kp., L. V. 63 kp. ir mažą sauželį LSS. narių. Draugijos nieko neveikia, nes nėra vadovų simpatizuojančių žmonėms. Nors ir atsirastų vienas-kitas, kuris galėtų visuomenę progresan pastumt, bet kad mūsų visuomenė gyvena išmėtyta po visas miesto dalis, tai nieko negali surankioti į kruvą. Prie to ir „kumutės“ nenaudžia, kiekvieną nedėdienį vis buva šiokis-tokis išradimas-naujiena. Pasitaiko ir susipykti su „kumutėmis“ ir pas „skvairą“ kaip kada nueiti.

Šiame mieste „Bethlehem Steel Works“ dirbtuvėje dirba amunicija kariaujančioms šalims Europoje, o dabar pradeda daryti didžiules kanoles ir del Suv. Valst. Kanoles dirba, žinoma dideles, sako už „Kruppo“ didesnes, nes kanoles skylė turi net 18 colių diametre, nuo 40 iki 92 pėdų ilgam, baisy milžinai. Prie to daro ir kulkas nuo 3 colių iki 24 colių. Prie tų visų darbų bei išdirbysčių reikalauja nemažo skaitliai darbininkų, mašinistų. Uždarbiai irgi geri, moka į valandą paprastam darbininkui nuo 27c. iki 35c.; o mašinistui 37 ir pusę cent. iki 52 c. į val. Lietuviai mažai tedirba „Mašinosose“, nes yra pratę dirbti prie karštų darbų. Man teko matyti, kad į dvi savaiti padaro po \$120,00 ir daugiau.

Aš norėčiau patarti savo tautiečiams, kad kaip nors mestų netikusį gyvenimą ir imtųsi prieresnio ekonomiškesnio gyvenimo, imtų skaityti daugiau tautiškų laikraščių, organizuotųsi į drjas ir švietusių. Iš to būtų didelė pažanga. Ten gyvenęs.

DETROIT, MICH.

Prieš 5 birželio mūsų socialistai varė agitaciją, kad nereikia registruoties. Tuom tikslu buvo višos prakalbos, kur buvo net balsuota ar registruoties ar ne, ir likosi vienbalsiai nubalsuota, kad neiti registruoties. Bet vietinės socialistų kuopos žymi dalis, o taipgi ir socialistų kuopos nekurie viršininkai kuone pirmieji užsiregistravo.

Taigi išeina tas, kad socialistai vienai agituoja, o kitaip patįs daro. Vienu žodžiu, parduoda nemąstančius mūsų prasčiokėlius. Jei kartą žmogus mano, kad taip yra gerai, tai ir jis pats taip daryti. Bet savo artimui patarti vienai, o patiems elgties kitaip, tai jau kaip nei kreipsi tą dalyką, bet visgi bus matyti, kad čionai stoka doros. Detroitietis.

CHICAGO, ILL.

Tveria bendrovės del Lietuvos pramonės. — Nežinau kaip kitų

miestų lietuviai mano apie grįžimą po karės į Lietuvą, bet Chicago tai vien tik ir kalba, kad tik karė greičiaus pasibaigtų, tuojaus važiuotų į Lietuvą, nes, sako, reikės atstatyti trobesiai ir ukis sutvarkyti, nes jei greitai epargrįši, tai galės užponavoti prusokai, (taip vokiečius vadina) ir tada jau tą sutvėrimą sunku bus iškrapštyti iš ten. Kiti tveriasi į draugijėles (korporacijas), kad suvienijus kapitalą, būtų galima pagrįžus geresnę pramonę varyti.

Jau yra susitvėrę dvi tokios dros. Viena su tikslu įsteigti krautuvę ukiškų mašinų ir visokių įrankių reikalingų del gerinimo ukės. Kita su tikslu pagrįžus uždėti kriaucių siuvyklą su tokia sistema, kaip čion Amerikoje, kur yra daroma sparčiai, gerai ir pigiai. Toks angščiaus minėtas pasielgimas tai turėtų būti pavyzdžiu del dangelio, kad susiorganizavę pagrįžtų ir gero atneštų del savo šalies, ir tokiu būdu daugumas pramonijos šakų paliktų lietuvių rankose.

Kitą syk parašysiu daugiau apie tas korporacijas.

Kuntrimiškis.

CHICAGO, ILL.

Šerno fondas. — Aplinkybės, kuriose šiuo laikui randasi visai lietuvių visuomenėi gerai žinomas rašytojas J. Šernas, priverstė mus užsiimti jo likimu. Kuomet mes paskelbėme „Žodį į visuomenę p. Šerno reikalų“ gerbiam. Šerno pritarėjai pradėjo siųsti aukų; šitos tai aukos mus dabar ir padrasina atidaryti Šerno Fondą.

Liepos 19 d. Šerno Draugų Kuopelė laikė savo susirinkimą Aušros salėje, kuriame nutarta buvo įsteigti šį Fondą.

Pasitikime, kad lietuvių visuomenė atjaus vargingą padėjimą, kuriame randasi mūsų senas rašytojas p. J. Šernas, ir neatsisakys prisiųsti aukų į Fondą, įsteigtą juo palaikymui.

Money orderius arba čekius meldžiame išrašyti p. M. Damijonaičio vardu, o laiškus prašome siųsti p. M. Jurgelionienės adresu (3133 S. Emerald Av.)

Šerno Draugų kuopelė: Dr. A.L. Graičiūnas, prez. M. Jurgelionienė, sekr. M. Damijonaitis, kas.

Šerno Fondui aukavo sekančios ypatos ir draugijos:

p. K. Strumskis \$3.00
C. K. Acker \$5.00
Per Šerno Dr. Kp. surengtą koncertą Chicagoje \$158.20
DLK. Gedemino Dr-tė Lewiston, Me. \$10.00
Jo nariai. D. Repšis 50c., J. Dailida 25c., J. Pauliukas 25c., A. Didžiulis 25c., J. Jozevičia 25c., J. Sauliunas 25c. ir smulkių aukų sumesta per DLKG. Dr-tės narius 91c.

SVEČIAI.

Pereitą savaitę mūsų redakcijoje atsilankė gerbiamie svečiai: p. J. Jurgelionas iš Bostono, p. T. Segevičius iš New Haven ir p. K. Makarevičius iš New Haven ir p. R. Adžgauskas iš Bridgeport, Conn.

Sveikatos Apsauga.

Didžiausias žmogaus turtas — tai sveikata. — Kiekvieno priedermė yra stengties apsaugoti savo sveikatą. Pavojingiausias ligos — tai vidurių bei skilvio ligos. Šitos ligos prasideda nuo įvairių priežasčių, o jų išsivystymas laipsniškai siekia nuo paprasto ir trumpo užkietėjimo iki sunkių ir pavojingų ligų.

Visad yra svarbu palaikyti normalią vidurių veikimą. Tą geriausiai galima pasiekti su tikraja Vinea Dannonos Trejanka arba Trejomis Devyniomis, nes tai yra ištikimiausias vaistas nuo vidurių bei skilvio ligų.

Kaina dėžutės su prisiuntimu 50 centų. Reikalaukite šiuom adresu: V. J. Dannon, 299 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

PUIKI UŽEIGA pas FR. BAUKŲ, 35 Spring Str., Union City, Conn.

Gardys ir šalti gėrimai. Pristatom viską į namus, ant pareikalavimo. Nepamirškite viršui minėtos vietos. (32)

MOTERIS

JOS GYVENIMAS, SRYTIS IR JOS PASLAPTIS

Šią knygą parašė Daktaras E. Žozanas, o lietuvių kalbon išvertė P. N.

Šioje knygoje parodyta, kaip reikia auklėti dukteris, kad jos taptų geromis motinomis, kad gimdytų sveikus vaikus, ir ką reikia daryti, kad jos būtų gražios.

Prekė apdaryta 75c., be apdary 50c. Kuris užsirašys „Vienybę Lietuvinkų“ ir prisiųs \$2.00 į „V. L.“ Administraciją, gaus šią knygą DOVANŲ.

Šioje knygoje parodyta: kada merginos turi ištėkėti ir ką reiškia jų gyvenime lytiškas klausimas.

Kas yra mėnesinės ir ką jos reiškia moteries gyvenime.

Neštumas. Gimdymas ir nekurios ligos.

Neštumos ligos. Lytiškosios ligos ir tt.

Šią knygą turi perskaityti kiekvienas suaugęs žmogus. Nežinant pačių svarbiausių reikalų, negali žmogus laimingai gyventi.

Ši knyga, tai tos rūšies pirmutinė lietuvių kalboje. Siųsdami užsakymus arba prenumeratą kreipkitės šiuo antrašu:

„VIEN. LIET.“ AD.

120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Išsina kas savaitę iš Brooklyn, N. Y.
 Juvienyose Valstijose \$2.00
 Europoje ir kitur \$3.00
 Kanadoje \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus Prenumerata metams skaitosi nuo laiko
 ufsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
 J. J. PAUKŠTIS & CO. (Inc.)
 120-120 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
 Telephone 2427 Greenpoint.

KUR MŪS DRAUGAI.

Nevienas klausia savęs, kokia išeiga bus iš šios karės, kaip mes lietuviai pasiliksime. Atsakyti į tuos klausimus dar nėra galima. Mes galime tikrai kalbėti, kas mūsų draugai ir kas priešai.

Jei vokiečiai išeitų pergalėtojai iš šios karės, tai Lietuva pakliūtų jų rankose ir tuomet būtų blogai lietuviams. Vokiečiai kolonizuotų Lietuvą savais žmonėmis, kurie dabar gyvena Rusijos gilumoje. Lietuva nestų teutonų jungą. Nekurie tiki į vokiečių kultūrą, į jų radikališkąsias partijas, bet toks tikėjimas neišlaiko jokios kritikos, nes dabar aiškiai matome, kaip socialistų vyriausias organas „Forwaerts“ eina greta su tikriausiais vokiečių šovinistais ir militaristais. Vokiečiuose gilumoje, nežinurimas ir kokias partijas priklausio, yra užgrobito ir kitų pavergimo noras. Vokiečiai, kaip teutonai, buvo per visą Lietuvos istoriją mūsų priešais ir tokiais jie pasilieka dabar.

Priešinga vokiečiams pusė — tai Anglija. Bet Anglija mažai geresnė už Vokietiją. Anglija giriasi kariaujanti už mažųjų tautų liuosybes, bet iš tikrųjų ji kariauja, kad kaip nors daugiau užimti tų mažųjų tautų. Jei Anglija ištikro būtų mažųjų tautų šalininke, tai pirmiausiai ji duotų liuosybes Airijai, Indijoms. Pagaliaus kam ir kalbėti apie tai, jei Anglija duotų visiems liuosybes, tai ji pati nustotų didesnės pusės savo žemių. Vokiečiai dalina liuosybes tautoms, kurios gyvena po rusais ir anglais, o anglai dalina toms tautoms, kurios yra po vokiečiais ir austrais. Anglai tokie pat imperialistai kaip ir vokiečiai, tik jie mums lietuviams nepavojingi. Iš Anglų mums nėra ko laukti pilnės liuosybės, nors autonomijos davimas ineina į jų politiką.

Apie Francuziją ir Austriją nekalbėsime, nes jos lošia antraeilę politiką ir remia savo bendres.

Iš naujosios Rusijos mes lietuviai daug ko galime laukti, nors per daug negalime atsidėti ir ant rusų. Mes matome, kaip dabar rusai elgiasi su suomiais ir kitomis tautomis. Mes žinome, kad dabar Rusijoje veikia visų šaukiama už nepadalinaimą Rusiją. Tiesa, nuo rusų mes daugiausiai galime laisvės ingyti, bet visišką nepriegulmybę nėra ko laukti ir iš rusų.

Tai kas gi mūsų draugai, jei ne vokiečiai, ne anglai, ir net ne rusai? Draugiškumo, tai yra tikro užstoji mo už mažųjų tautų liuosybes, mes galime laukti pirmiausiai nuo Suvienytų Val

stijų. Suv. Amerikos Valstijos kariauja tikrai delto, kad neišvyrnuotų vokiškasis militarizmas, bet Suv. Valstijos visiškai nenori ką nors užgriebti. Prezidentas Wilsonas pirmutinis išsireiškė, kad ši karė turi pasibaigti be užgrobitų, be kontribucijų. Dar daugiau: prezidentas Wilsonas stovi už liuosybę mažųjų tautų. Tokiu budu Suv. Valstijos laike taikos konferencijos stovės už maasias tautas, ir kartu už nepriklausomą Lietuvą.

Toliau mes lietuviai galime daug pasitikėti ant Švedijos ir Norvegijos bei Danijos. Tos skandinaviskos valstijos stovės už laisvą Lietuvą ne taip daug iš prijauntimo, kiek delei savų išskaitliavimų. Juk reikės po karės sudaryti valstijų federaciją ar sąjungą, kurios grupuojasi apie Baltiko jūrės. Mes taipgi matome savo draugais suomiuose, kurie kiek galėdami rems Lietuvos nepriegulmybę.

Trumpais žodžiais kalbant, taip yra: mūsų didžiausias priešas — tai vokiečiai ir lenkai, paskui mūsų nedraugai anglai. Rusai irgi nenorės mums duoti pilnos liuosybės. Draugais gi galime laikyti Suv. Amerikos Valstijas, Švediją ir Suomiją.

Lietuvos nepriegulmybės klausimas priklausys nuo to, kaip virst dalykai ant mūsų laukų. Jei kuri nors pusė aiškiai paimtų viršų, tai tuomet negali būti ir kalbos apie nepriegulmybę. Pavergtų. Jei ir primestų kokią siaurą autonomiją, tai ir tai laikytų už didelę mylistą. Jei paimtų aiškų viršų vokiečiai, tai negalime laukti iš jų ko nors gero. Jei paimtų viršų sąjungiečiai, būtų geriau, nes liktume po rusais, kurie patįs naudojasi didžiausia laisvė, bet nepriegulmybės visgi negautume.

Geriausiais kuomet nei viena, nei kita pusė nepasiliks pergalėtojai. Tik tuomet mes lietuviai galime tikėtis visišką nepriegulmybę. Juk didžioje pasaulinėje politikoje viešpatauja principas „jei ne man, tai nei tau.“ Jei negalės vokiečiai sau pasilaikyti Lietuvos, tai jie stengsis, kad ji netektų nei rusams. Jei rusai negalės Lietuvos atsiimti, tai jie stengsis, kad tik ji nepasilikų po vokiečiais. Anglai, francuzai ir italai viską darys, kad tik mažiausiai žemių vokiečiams tektų. Ot, čionai ir bus didelis trinimasis ir mes galime ingyti nepriegulmybę.

Nežiurint į tai, kad rusus vokiečiai apmušė Galicijoje, dabar viskas rodo, kad ši karė pasibaigs taika be užgrobitų. Kaip-gi suprasti taiką be

užgrobitų? Jei taip, tai Lietuva vėl grįžtų po Rusija. Bet toks supratimas taikos be užgrobitų yra negeras ir neteisingas. Jei jau kalbama apie taiką be užgrobitų, tai kokią gi tiesą turi rusai ar kas kitas užgrobti Lietuvą? Lietuva nėra nei Rusija nei Vokietija, ir todėl ją niekas neturi užgrobti. Ir kokios geradarės tos didžiosios valstijos, jos kalba, kad tik jos viena nuo kitos negalėtų užgrobti žemių, o jei užgrobitos išties mažos tautos, tai tas joms išrodo teisingu daktu. Mes manome, kad visi lietuviai iki vienam geidžia, kad ši karė užsibaigtų be užgrobitų ir todėl niekas lai nedrįsta užgrobti Lietuvos. Jei neleista užgrobti žemių didžiųjų tautų, tai turi būti užginta užgrobti žemes ir mažųjų tautų.

Mes pilnai pasitikime, kad lietuviai gavę sau nepriklusomybę pataikys jau be kieno kito pagalbos valdyties. Lietuvių visos partijos maž-daug yra demokratiškos, lietuviai parodė savo organizatiškius gabumus beorganizuojant šelpimą pa bėgėlių, lietuviai iš prigimties yra tvarkūs, tai jau jie mokės neblogiau už rusus, lenkus ir kitas tautas tvarkyties.

Taigi lietuvių griežtu reikalavimu yra — Nepriklausomoji Lietuva. Lietuviai tol nenusiramins, kol tas tikslas nebus atsiektas. Su kuom lietuviai dės, su kuom draugaus, kaip jie valdysis viduryje, tai Europai mažiausiai turi rūpėti, juk kiekvienas turi teisę pasirinkti sa udraugus.

Peržvalga

// Tarp lietuvių yra parsidavėlių.

Po tokiu antgalviu p. Keistutis Šliupas SLA. organe „Tėvynė“ No. 31, patalpino straipsni, kuriame sako, kad tarp Amerikos lietuvių veikia Anglijos agentai, kad pakreipti lietuvių politiška mintį. P-as Keist. Šliupas sako: „Vienas svarbesnių agentų sėdi rytuose... Jis per porą metų lankosi vienoje lietuvių redakcijoje.“

Toliau: „Šiam agentui pasisekė pasisūsti vieną veikėją Skandinavijon, kokiais tikslais, — mes nežinome. Tulas asmuo jo užmokesnyje sėdi kancelerijoje didžiulės lietuvių organizacijos. Kitus sėbrus turi Chicagoje, vienoje „parinktoje“ drgijoje. Jam dirba vyras ir moteris. Bet reikia pasakyti, kad mūsų stambesnius veikėjus Amerikoje ir Europoje nepasigavo.“

Nežinome kiek teisybės yra, p. K. Šliupo pakeltame klausime, bet tai opus ir labai kėblus klausimas. Jei tas teisybė, tai daug kas paaiškėtų lietuvių gyvenime.

// Vyčiai ir kunigai.

Užperėitą savaitę Brooklyne buvo vyčių susivaiavimas. Mes patyrinui vyčių programo, veikimo ir plano tolimesiam darbai buvome pasiuntę specialius mūsų korespondentus. Bet kad jie neįsileido pasiklausti ir patirti tikrąjį dalykų stovį, tai prisieina naudoties iš šalies gautomis žiniomis, ir jei kurios būtų nevisiškai teisingos, tai kalti patįs vyčiai.

Žiurint lietuvių žvilgsniu,

jaunimas susiorganizavęs į vyčius, yra geras daktas. Į vyčius priklauso daug čionai augusio jaunimo, kurį kitur labai sunku ar net negalima pritrunki. Daug geriau, kad tas jaunimas nors į vyčius priklausio, negu žatų svėtimtaučiu bangose. Bet kaip nei keista į paskutinį seimą buvo suvažiavę netolį trisdešimts kunigų, lyg išrodytų, kad kunigai yra jaunimas.

Toks kunigų nolis dalyvavimas jau pats savini rodo, kad čionai yra koks nors trinimasis, kad kunigai nori visiškai laikyti vyčius prie saito. Juk žinome, kad jaunimas, koks jis nei būtų, ar katalikiškas ar ateistiškas, visuomet yra karštesnis, vikresnis, įješkan tis išrišimo gyvenimo klausimų. Ir iš pačių vyčių girdėties buvo šauksmai: „Protauk, galvok, svarstyk!“ (iš Račkaus prakalbos). Ir jei ištikro vyčiai pradės protauti, svarstyti ir galvoti, tai jau jie išsprus iš kunigų globos. Apie tai nereikia abejoti.

Ir ar galimas daktas, kad vikrus blaivus jaunikaitis, drasiai ir šviesiai žiurintis gyveniman, atsi-duotų į globą kokio nors kunigo su raudona nosimi. Jei vyčiai svarstys, tai atras, kad už nekalčiausį pasipriešinimą kunigas net gali iš organizacijos pašalinti, tuom tarpu tie patįs kunigai nesistengia iš savo tarpo pašalinti alkoholikus ir ant pinigų godulystėje paskendusius. Jau tas selme ir kilo. Tulas vytis drasiai metė pirštinę į kunigų akis ir net kun. F. Kemėšis, neturėdamas kito išėjimo, palaikė tą vyti, tai yra tuom patim patvirtino, kad tokių kunigų esama, kurie užsipelno pirštinės.

Čia tik prašome nesumaišyti dviejų dalykų. Vienas dalykas yra katalikybė, religija, o kitas dalykas yra kunigų dora. Jei kunigas gali būti kontrolierium vyčių doros ir sąžinės, tai delko gi vytis negali kalbėti ir reikalauti kad ir pats kunigas būtų doras.

Ir kunigai suvažiavo ginti savo poziciją arba tą, kad vyčiai nesikištų į bažnyčios reikalus, (su-prask į kunigų darbus), o vyčiai vėl pareikalauti, kad kunigams daugiau rūpėtų bažnyčia, o ne kas kitas. Kartą tas trinimasis prasidėjo, jis gresia tuomi, kad vyčiai gali visiškai iš kunigų globos išsprukti.

Kad taip yra, lai paliudija ir tas faktas, kad dvasiškas vadovas išduodamas raportą pažymėjo, jog žymi vyčių dalis nėra atlikusi velykinės išpažinties. Tai jau demonstracija prieš kunigus klerikalus.

Bet svarbiausia tai tas, kad vyčiai išstumė lozungą: „Svarstyk ir protauk“ vietoje pirmiau buvusio vienintelio „tikėk ir buk paklusnus.“ Nuo šio naujai išstumto lozungo nenukentės religija, bet užtai kunigams-klerikalams jis labai nesmagus.

Vėliau sužinojome, kad po seimo darbštesnieji vyčiai turėjo kitą seimelį, kur inkurė jaunimo organizaciją (jau be dvasiško vadovo), kurią pavadino „ateitininkų organizacija.“ Taigi vyčiai skilo ir geresnėji jų dalis išspruko iš po klerikalų globos.

// Gydymas per laikraščius.

Pirmiau budavo visokie daktarai per laikraščius skelbdavosi, kad jie per laiškus gydo ligonius. Visiems žinoma, kad joks geras gydytojas per laiškus dar neišgydė jokio ligonio. Tuomet laikraščiai dėdavo apskelbimus, tai nors gaudavo užmokestį. Dabar jau visi lietuviški laikraščiai, išskiriant „Naujienas“, nei už jokius pinigus nedėda tokių apgavimų paskelbimų.

Bet negana dar to. Dabar „Naujienos“ įvedė taip vadinamą

„Sveikatos Skyrių“, kur Dr. A. Montvidas duoda patarimus džiuvinkams, lipzvio ligomis sergantiems (žiurėk „Naujien.“ N. 169) kaip gydyties.

Mes suprantame, kad rašyti straipsnius iš higienos ar net teoretiškus straipsnius iš medicinos yra naudingas daktas. Bet gydyti per laiškus, duoti praktiškus patarimus per laikraščius, tai daugiau, negu prigaudinėjimas žmonių.

Bet juk tai „Naujienos“ delei biznio, visko sau pasivelija, nors pavojun statoma žmonių sveikata ir gyvastis.

// „Demokratiški“ pogromai

Iš Nižnio Novgorodo (Rusija) pranešama, kad tenai įvyko pogromai, kuriuose dalyvavo daug kareivių. Tas faktas lai kiekvienam atveria akis, kad žmonės staiga nepasikeičia. Tas paliudija tikrai tą, kad kokie rusai gilumoje buvo prieš pat revoliuciją tokie jie ir dabar. Žmonių protuose revoliucijų nebėra (jei ir būtų, tai tą stebuklu pavadintų). Tie pogromai prie demokratiškianus pasaulyje valdžios lai padodo visiems, kad tikrai tuomet per versmai naudingi, kuomet žmonės prie to priauge. Nepriaugusieji žmonės laisvę sau ant blogo paverčia. Užtai tautininkai ir reikalauja tikrai tiek, prie ko žmonija yra priėjusi.

// Netikėtai prasikalbėjo.

„Draugas“ bepolemizuodamas su „Lietuva“ netikėtai prasikalbėjo:

„Katalikų bažnyčia nėra politiška organizacija tautoms išnaudoti. Katalikybė yra tikėjimo organizacija. Savo nepriklusomybę nuo politišku organizacijų ji gina, neduodama politiškomų galybėms pavergti tikėjimą ir padaryti jį politišku tikslų įrankiu.“

Iš to pasakymo aišku, kad ir „Draugas“ pripažįsta, jog katalikybė yra tikrai religija, o ne partija ir kad katalikybė neturi but panaudojama kurios nors partijos tikslams. Taip sako kaip priešieina jam polemizuoti, bet daro visiškai kitaip. Čia mums prisimeina rinkimai į paskutinį Rusijos Dumą, kur bažnyčia, bažnytinė pamokslinỹčia Suvalkijoje buvo panaudojama politikai.

Negana to. Ant kiekvieno žingsnio Amerikoje katalikybė panaudojama klerikalų partijos tikslams. Iš bažnytinų sakyklų boikotuojami nekalčiausi katalikybės žvilgsniu spektakliai, koncertai, paskaitos. Negana dar to viso. Laikraščiai, kurie save vadina tikrai katalikiškais gerėjosi, kaip vienas klerikalizmo šulas didžiuose, jog jis išgrovęs daugiau nei pusšimtį Centr. Komiteto skyrių kuris užsima vien tik šelpimu ba duolių.

Aišku kaip diena, kad „Draugas“ nori, kad katalikybė, katalikiškąją bažnyčią galėtų panaudoti ne kas kitas, ne kokia kita partija, o tik klerikalai. Mes gi nuo senai sakėme ir sakome, kad kolei klerikalai panaudos bažnyčią, kaip partijinį įrankį, tolei buvo ir bus bažnyčios priešai, kaip klerikalizmo priešai.

Mes griežtai reikalaujame iš „Draugo“, kad kol jis vadina save katalikišku laikraščiu, kol jis pats skelbia, kad katalikybė nėra kokia nors partija, kad jis netarnautų klerikalams, kad suderintų darbą su savo žodžiais, kitaip mes jį pavadinsime tikru vardu, tai yra veidmainiu.

// Socialistiška spaudos laisvė.

Kronštadtas yra ar bent buvo bolševikų socialistų rankose. Tenykštė darbininkų ir kareivių ta

ryba ir šandien susideda daugiausiai iš socialistų. Ir ta pati laryba uždraudė įvežti į Kronštadtą taip vadinamus buržuazinius laikraščius.

Prie caro buvo uždrausta socialistiška spauda.

Dabar socialistai uždraudžia buržuazinę spaudą. Ir koks gi skirtumas?

Skirtumas toks, kad pirmiau spaudos laisvę smaugė geltona virvė, dabargi tą laisvę spaudžia raudona virvė.

// Pradėjo imti kariumenėn.

Perėitą savaitę jau pradėjo šaukti vyrus del stoji mo kariumenėn. Nežinome, kaip visoje Amerikoje tas dedasi, bet sulyg laikraščiu New Yorke tai niekas nenori eiti kariumenėn. Veik visi pašauktieji turi priežastis del kurių nori būti paliuosuotais. Ant laikraščiu, tai jei visus prašanėms paliuosuoti, tai iš kiekvieno šimto but galima paimti tikrai kokius 8-10 vyrų. Aišku, kad mažai kas savo noru geidžia pastoti kariumenėn. Valdžia tuomi labai susirupinusi ir nežino, ką daryti.

Didieji New Yorke laikraščiai praneša, kad dabar New Yorke susitvėrė lyga, kuri dirba, kad priverstino kareiviavimo įstatymas būtų atšauktas. Į tą lygą prisirašė daugybė žmonių.

// Svetimose kalbose knygos apie Lietuvą.

„Drg.“ gavo iš Europos knygą francuzų kalboje. Ją parašė žinoma Lietuvos rašytoja M. Raganą. Knygos antgalvis: „La Lithuanie sous la batte allemande“ (Lietuva vokiečių paminta). Toje knygoje aprašoma, kaip baisiai Lietuva nuteriota, kaip ukis išnai kytas, triobos išdegingtos. Kaip atgabenta 10,000 belaisvių francuzų kirsti Lietuvos miškus, kaip vokiečiai tyčiojasi iš lietuvių, atimdami valgomuosius ir kitokius daktus.

Knygelės tikslas, tai kreipimasis į sąjungiečius, kad jie atlygin tų Lietuvai jei ne kuom kitu, tai bent suteikdami jai liuosybę.

// Batalija pas socialistus.

Grigaitis „Laisvėje“ duoda pipirų pačiai „Laisvei“. Tai straipsnis nuo kokių 10 kolumnų. Tai bent polemika. Indomi tikrai pabaiga, kur tas „gerbiamas“ vyras savo oponentus išvadina šmeižikais ir nuomonių kraipytojais.

Na, jei jau taip „draugas“ ant „draugo“ sako, tai ką gi gali pasakyti „draugai“ ant „draugu? Čia jau rodos nereikia daugiau komentary, kad suprasti jog „draugai“, jei galėtų, tai nedraugus šaukšte vandens išskandytų.

// Ant kiek svarbu.

Mes juokų skyriuėje šyptelėjome, kad juozapiniai darbininkai tampa ražančiaus švento draugija, o vyčiai kunigų lekajais, kas išties beveik taip ir yra. Ir ką gi manote? Delei to „Darb.“ net editorialą parašė.

Tas parodo tikrai vieną, kad mūsų net pora eilučių juokų tiek reiškia, kiek „Darb.“ rimti straipsniai.

Prie progos priminsime, kad jei kas nors bandytų surinkti kruvon „Darb.“ tilpstancias „muotrupas“, tai labai nesmagu pasidarytų jų autoriams, juk tenai daug negražios neteisybės prirašoma.

// Kalbos apie taiką.

Turbut dar niekad taip daug nebuvo kalbama apie taiką pasaulyje, kiek dabar. Iš vienos pusės kalbama, kad Austrija pasiryžusi pasiulyti taiką sąjungiečiams ir Vokietija tam pritarianti. Iš kitos pusės ir Anglija švelniai

kalba. Daugelis prisilaiko tos nuomonės, kad jei dabar įvyktų taikos konferencija, tai įvyktų garbinga taika.

Dabar vėl pranešama, kad iš vienos pusės sąjungiečiai turi ką daryti, kad tik išsiųsti aukas. Tarp savęs slaptus pasitarimus, iš kitos vėl vokiečiai tariasi su austrais ir delto net Michaelis nuvažiuo Vienon. Bet kalbama, kad sąjungiečiai nori, kad Italija paskirai susitaikytų su Austrija, bet Italija to nenorinti.

Vienu žodžiu kalbų, sanprotavimų, pasitarimų begalės. Ir reikia tikėti, kad tas privės prie taikos, nes jau visi pailso bekariavę ir mato, kad nei vieni nei kiti neliks pergaletojais.

// Bloga valia.

Katalikų-klerikalų laikraščiai „Darb.“ ir „Drg.“ tiek daug pri-rašo ant C. K., kad visko ir nelios varoma priešinga agitacija suminėsi. Reikalauja, kad aukos

784 ketv. mylių (350,000 ketv. verstų) arba 373,612 k. km. Suomijos vidurys perstato iškeltą lygumą (130-200 metrų) su daugybe ežerų ir augštumų, kurios, tečiaus, nesudaro kalnų cilij.

Augštumų viršūnės susideda iš granito. Žymiausi kalnai randasi šiaurėje bei Laplandijoje.

Pakraščio linija ir kalnai, sulyg savo formacijos, suartina Suomiją su Skandinavijos pussaliu. Vidurinė šalies išvaizda panaši Švedijai. Suomijoje, kaip augščiau minėta, randasi labai daug ežerų, kurių žymi dalis sujungta tarp savęs, taip kad susidarė daug įvairios rūšies salų. Svarbiausi ežerai — tai Saima, Enare, Nasisarvi, Pyta-jarvi, Ubatrask ir Pajane. Iš upių galima paminėti sekančias: Torneo, Kemi, Ulea, Kummene ir Vuoksa. Ežeras Saima sujungtas 36 mylių perkasa su Suomijos užlaja.

Abelnai imant, Suomijos paviršius perstato lygumą. Augščiausias krašto kalnas — tai Haldefjal (4,126 pėdos), kuris randasi Laplandijoje. Pietinėje krašto dalyje žymiausia augštuma Turismaa siekia vos 754 pėdas. Tris penktadaliai krašto paviršiaus padengta miškais, kurie duoda gyventojams daug brangios medžiagos.

Suomija, sulyginant su kitais kraštais, mineralais neturtinga. Kraštas visai neturi anglies. Geležies kasmet gaunama apie 22,000 tonų; taipgi šiek-tiek iškasa ma vario ir sidabro. Ivalajoki srityje, Laplandijoje, randasi kiek aukso. Pitarlaks kalnynai turtingi geros rūšies granitu.

Suomijos paviršius susideda iš tokių primitivių uolų kaip gneis, sluogsniuotas granitas, gabras, dioritas ir kt. Todėl krašto žemė neat-sižymi derlingumu.

Klimatas šaltas, bet sveikas. Šiaurėje šaltis siekia 30-40 laipsnių, o šiluma vasarą viršija 30 l. (sulyg R.) Jurės pakraščiuose drėgmės pakaktinai; klimatas gan švelnus; ten anksčiau prino-ksta visi augmenis.

Padėkavojant pietvakari-niams ir vakariniams vėjams ir jurės artumui, Suomijos klimatas nėra taip aštrus, kaip rytinėje Rusijoje. Žie-ma čia tęsiasi keletą mėne-sių, ir šaltis kaip-kada sunaikina augmenis net liepos mėn. Žemė būva padengta sniegu nuo vidurio lapkričio iki gali balandžio. Birželyje, liepos mėn. ir rugpjutyje dienos labai ilgos, o oras sausas ir karštas. Metinis lytus Helsingforsie siekia 20 c., o pietin. dalyje — 25½c.

Didžiama Suomijos gyventojų užsiima žemdirbyste. Rugiai lošia svarbiausią rolę, paskui seka kviečiai, miežiai ir avižos. Paskuti-nių laikų pradėjo kilti ir pienininkystė — išvežama svetur gan daug sviesto ir kitų pieniškų valgio produk-tų. Vietos valdžia stengiasi pakelti žemdirbystę ant gry-nai moksliškos papėdės, de-lei ko užlaiko gan daug in-struktorių bei mokytojų de-lei žemdirbystės ir daržininkystės mokslainių.

Gan derliai šalyje auga serbentai, žemuogės, avietės; taipgi auginama obeljis ir vėsnios

Žymią Suomijos gyventojų užsiemimo šaką sudaro žuvininkystė. Krašte randa-si daug upių ir ežerų, kuriuose veisiasi įvairių rūšių žuvis. Priegtam žuvininkyste-i daug prigelbsti Suomijos ir Bothnijos užlajos. 27 nuošimč. žemės ploto padengta ežerais ir balomis, miškas užima 56 nuoš. taip kad žemdirbystei lieka tik 3 nuoš.; pievos bei laukais užima 10 nuoš.

Jureivystėje finai stovi gan augštai. Dar 1892 m. jie turėjo 2,097 prek. lai-vus. Išvežama žemdirbystės produktai ir medinė medžia-ga, o taipgi audiniai, popie-rius, kartonas, stikliniai dai-ktai ir tt. Ižežama duona, cukrus, kava, medvilnė, dru-ska, audiniai, geležis, plie-nas ir tt. Iš prielaukų ga-lima paminėti Viborgą, Hel-singforsą ir Abo. Prekyba daugiausiai vedama su Ru-sija, Vokietija, Anglija ir su Skandinavijos valstijomis.

Išdirbystės srityje suomi-ai pradėjo kilti augštin tik paskutiniaisiais metais. Iš-dirbama popierius, odos, au-diniai, visokios mašinos ir tt.

Apšvieta Suomijoje yra pakilusi ant gan augšto laip-snio, nesulyginamai augš-čiau, negu Rusijoje. Hel-singforsie randasi universite-tas, kuriame 1905 m. moki-nosi 3,204 studentai — jų tarpe 500 moterų. Universi-tetas įsteigtas 1640 metuose; pirmiau jis buvo Abo, bei po didžiajam gaisrui 1827 m. jis tapo perkeltas (1827 m.) į Helsingforsą. Liuosas mo-terų įstojimas universitetan-leista 1901 m. Apart to, ne-mažai yra politechniškų, ko-mercijinių, jureiviškų ir žemdirbystės mokslainių, ke-letas mokytojų seminarijos ir daug liaudies mokyklų. Moteris naudojasi lygiomis teisėmis su vyrais ir gali dalyvauti tautiškaime seime.

Iš mokslo draugijų reikia pažymėti — „Finų mokslo draugija“, „Finų literaturos dr.“, „Ekonomine dr-ja Abo“, „Finų archeologiška sąjunga“ ir „Finų faunos ir floros dr.“ 1890 m. ėjo 79 laik. ir žurnalai finų kalboje ir 55 švedų kalboje.

Suomijos gyventojų skai-čius 1910 m. siekė 3,030,400 žm. Didelę didžiumą gyven-tojų sudaro suomi-ai (finai) — uralo-altaiškos kilmės tauta. Likusi gyventojų da-lis susideda iš švedų, laplandų, rusų ir vokiečių. Taip 1890 m. švedų buvo 312,604 žm., o finų — 2,048,545 žm. Abelnai imant suo-miai-finai dalinasi į dvi ša-kas — piet-vakar. arba to-vaštus ir šiaur-ryt. arba ka-relus.

1900 m. Suomijoje buvo 2,662,170 liuteronų ir 46,460 stačiatikių bei graikų-orto-doksų; likusiuosius sudarė baptistai, metodistai ir Ro-mos katalikai.

Suomijos sostinė — Hel-singfors, su 136,497 gyv. (1910 m.). Iš kitų išymes-nių miestų galima paminėti Abo — 54,687 gyv., Tam-merfors — 44,664 gyv. ir Vi-borg — 50,421 gyv.

Paprastai nurodoma, kad finai užėmė Suomiją VIII amžiuje, kada jie buvo pri-vesti pasitraukti nuo upės Volgos pakraščiu. Iki XII amžiaus jie buvo stabmel-

džiais, bet tame amžiuje juos užkariavo švedai ir kar-tu padarė juos krikščioni-mis. Suomija priklausė Šve-dijai per 500 metų, tečiaus suomi-ai naudojami plačia au-tonomija ir turėjo savisto-va valdžią. Rusija keletą kartų bandė atimti tą kra-štą nuo Švedijos, ir tik 1721 metuose rusų imperatorius Petras Didysis, sulyg sutar-ties Nysad'e, ingijo tą Suo-mijos dalį, kuri apima Vi-borgo guberniją.

1743 m., sulyg taikos Abo, imp. Elzbieta praplėtė Ru-sijos rubežių iki Kymmene. 1809 m. Švedija atidavė im-per. Aleksandriui I likusią Suomijos dalį su Aland'o sa-lomis, darant taiką Fred-rikshamn.

Suomija užlaikė savo se-novišką konstituciją iki 1897 metų, kuomet ant jos autonomijos atvirai užpuolė rusų valdžia. 1899 m. val-džia paskelbė, kad ji atei-tyje turės tiesią kištis į Suo-mijos įstatymdavystės daly-kus, nepaisant ant pasiprie-šinimo suomių seimo. Tarpe 1900 ir 1902 metų tautiška suomių kariumenė tapo pri-skirta prie Rusijos armijos. Rusų gi kalba įvesta kaipo oficiališka kalba senate ir kitose žymesnėse viešose į-staigose.

Tečiaus tas Rusijos val-džios sauvaiškumas skau-džiai užgavo ir sujudino lai-svę mylinčius suomi-ai. - Jie pamatė, kad Europos milži-nas pasiryžo galutinai pra-ryti jų brangią tėvynę ir su-varžyti juos pačius vergys-tės pančiais. Suomi-ai pasiry-žo kovoti iki pilno pasiliuo-savimo. Jie prisiekė apginti savo kraštą, savo kalbą, sa-vo teises ir laisvę.

1904 m. tapo užmuštas Suomijos general-gubernato-rius Bobrikov. 1905 m. Suo-mijos konstitucionalistai su-tartyje su social-demokra-tais, pasinaudodami revoliu-cijiniu bruzdėjimu Rusijoje, pasistengė iškovoti tulas teises bei platesnę laisvę nuo tuomlaikinio general-guber-tanigaikščio Obolenskio.

I svarbesnius reikala-vimus inėjo sekantys: žodžio bei spaudos laisvę, prašalini-mas rusų valdininkų, per-tvarkymas seimo sąstato ant pamato visuotino balsavi-mo kiekvieno piliečio, — vyro ar moters, — kuriam sukako 24 metai amžiaus, iš imant tik žemiausius netur-tėlius bei elgėtas. Rusų val-džia buvo priversta išpildyti tuos reikalavimus. — Pir-miau veikęs seimas iš ketu-rių butų tapo pakeistas vie-nu butu, susidedančiu iš 200 atstovų.

Kada paskiau Rusijos val-džia vėl atsipeikėjo, ji išlen-gio vėl pradėjo varžyti suo-mių teises ir laisvę. Ypač ji stengėsi susiaurinti suomių seimo galę. Delei to 1908 m. vėl atsinaujino Suomijoje gyventojų sujudimas ir be-tvarkė. 1910 m. tapo priim-tas valstijinis rusų įstatas, sulyg kurio suomių seimui atimta teisė leisti įstatus, paliečiančius mokesčių poli-cijos, mokyklų ir spaudos reikalus, kas, sulyg paaiški-nimo, reguliuoja imperijos interesus. 1911 m. Valstijos Duma priėmė įstatą, sulyg kurio gyvenantieji Suomijo-je rusai tapo sulyginati ukė-siškose teisėse su finais.

1917 metai — tai Suo-mi- amžiaus jie buvo stabmel-

priešakyje dabar matosi šviesi ir garbinga ateitis.

J. Gedminas.

Truputis apie lietuviškus daktarus.

Sus. L. Rymo Katalikų seime ant daktaro kvotėjo kandidato pastatytas, taip vadinamas ir jau gerai iš-garsintas daktaras Bielskis. Bet tulam delegatui užkla-us, ar dak. Bielskis yra me-dicinos daktaras, ar koks ki-tas daktaras, nes, sulyg to delegato nuomonės (kuri yra teisinga), visi daktarai, kurie turi teisę spręsti apie žmonių sveikatą ir ligonius gydyti, turi titulą M. D., o dak. Bielskis turi titulą M. R. Todel delegatui ir nėra suprantama, kokios rūšies tas daktaras p. Bielskis. Mums irgi nėra suprantama. Bet žinová tai gerai žino. Ir kun. Kemėsis atsakydamas ir paaiškindamas „nesusi-pratusiam“ delegatui, į jojo paklausimą pasakė, kad „jo-kio skirtumo nėra tarp titulu M. D. ir M. R., kaip vien-nas, taip ir kitas yra dak-taras.

Vienok, nors kun. Kemė-šis, kaipo žinovas ir „auto-ritetas“ šiame reikale atsa-kė į delegato paklausimą ir nors manė sau, kad su tuo-mi paaiškinimu viskas ir už-sibaigs, tečiaus kaip delega-tas, taip ir daugumas kitų žmonių kun. Kemėsio atsa-kymu nėra patenkinti. Net ir pats seimas tuomi neuži-ganėdino ir kad gauti geres-nį ir aiškesnį atsakymą į to delegato paklausimą, dakta-ro kvotėjo reikale ir delei ga-lutino suradimo, skirtumo tarp M. D. ir M. R. titulu pavadė išrišti tam tikrai ko-misijai.

Dabar ir pasilieka tik lau-kti komisijos pranešimo, o tada klausimas pilnai paaiš-kės.

Patartume su šiuomi rei-kalu komisijai suskubti, nes esant šitam neaiškumui kaip pats daktaras Bielskis, taip ir užinteresuota visuomenė randsi labai kėbliame padė-jime.

Indomus tai dalykai. Lau-ksime aiškumo. J. Valas.

Nuo redakcijsos — Ant kiek mums žinoma, Dr. J. J. Bielskis yra Natureopatijos daktaras. Suv. Valstijų valdžia tokiems dakta-rams nesuteikia teisės gydy-ti, ligonius.

Moksleivių klausimu.

Iš mūsų brolių lietuvių iš siranda daug tokių jaunuolių, kurie myli mokslą, geidžia ingyti augštesnį tobulumą. Ir panašaus jaunuoliai save nuskriausdami susitau-po centą-kitą ir tais keliais centais pradeda siekti savo geidžiamą brangų tikslą. Tą, kuris ant valandėlės jiems ramumo neduoda, kuris meiliai prie savęs vilioja ir žada ateityje ką nors geresnio. Bet jaunuolis neilgai savo užbriežtu keleliu keliauja; žiaurus neturtas nemaloniai jį stumia nuo to švento kelelio.

Toks jaunuolis, karčias a-šaras braukdamas apleidžia numylėtą mokyklą ir likimo stumiamas, grįžta atgal į žiauriai ir trenksmingą dirbtuvę, — vėl iš naujo ten tarp dulkių ir bildėsio svei-

Suomijos atgimimas

Tvirtinama, jog ši visai šviesi ir garbinga ateitis. Jie tie laikraščiai turėtų gerą valią, tai jie senai butų savo skaitytojams pranešę, kad C. K. viską daro, kad tik išsiųsti aukas. Butų pranešę, kad C. K. tuos pinigų, kurie buvo sudėti į Liber-tary Banką ir kurie buvo galimi išsiųsti, senai išsiuntė. Jei turėtų gerą valią, butų jei neišspausdi-ja Washington tuomi reikalui. Kryžiaus laiškus, parodančius del-ko aukos neišsiųstos. Pagaliaus jei butų geros valios, tai butų pranešę kie kkartų musų pirmi-ninkas gerb. Lopatto važinėjo Washington tuomi reikalui. Pagaliaus butų pranešę, kad tas aukas negali išsiųsti C. K., bet tik-tai Raudonasis Kryžius.

Tik iš blogos valios nuolat skel-biama, kad C. K. tyčia laiko neišsiųstas aukas; tik iš blogos va-rašo ant C. K., kad visko ir ne-lios varoma priešinga agitacija prieš aukų rinkimą.

ne sąmonę bei jų prakilnią dvasių ir nusmaugti patį jų kuną. Vienok tas Rusijos valdžiai nepasisekė...

Iškilo baisioji karė. Bėgyje pastrečių metų (iki revoliucijos) Rusija panešė mil-žiniškus nuostolius. Nemažai atsiliepė karė ir suomių tarpe. Nuo pat karės prasi-dėjimo tarpe suomių apsi-reiškė kokis tai subruzdin-mas už išsiluosavimą. Pla-čiai ir balsiai pradėta kalbė-ti, jog atėjo laikas numesti nuo savo sprando Rusijos jungą. Tuli suomių-finų vei-kėjai manė tą atsiekti su Švedijos pagalba, kiti gi lau-kė karės pabaigos pasitikė-dami tuomet „išsiderėti“ sau laisvę.

Bet štai iškilo Rusijoje revoliucija. Subirėjo caro so-stas. Rusijos gyventojai ta-po liuosais piliečiais. Suju-do visos mažosios tautos. Suomiai pamatė, jog atėjo laikas jų veikimui. Taigi Suomija, nieko nelaukdama, paskelbė savo neprigulmy-bę, nežiurint ant Rusijos val-džios nesutikimo ir net gru-mojimo.

Kadangi Suomija per il-gus metus kovojo kartu su Lietuva už pasiliuosavimą nuo Rusijos ir kadangi da-bar ji tampa savistovi bei suvereniška valstija, tai kiekvienam lietuviui bus naudinga pažvelgti į tą kra-štą ir į jojo gyventojus ar-čiau. Suomi-ai pravedė kelią prie tautiško pasiliuosavi-mo. Paskui juos seks kitos mažosios tautos Rusijoje, Anglijoje ir Austro-Vengri-joje.

Finlandija finiška vadi-nasi Suomi arba Suomen-maa, kas reiškia „balų ir e-žerų kraštas.“ Rusija užė-mė Suomiją ir prijungė ją prie imperijos, pavadinant ją didkunigaikštyste, 1809 metuose, viešpataujant ca-rui Aleksandriui I. Rusijos imperatorius skaitėsi Suo-mijos didkunigaikščiu. Vi-daus valdymo vadžios buvo paliktos pačių suomių ran-kose.

Suomija randsi tarpe Bothnijos ir Suomijos už-lajų. Šiaurėje ji rubežiuoja-si su Norvegija, o rytuose ji susiduria su Archangels-ko ir Oloneca gubernijomis. Jos ilguma siekia 717 angl. mylių, o platuma — 370 m., — taigi ji apima plotą 125,-

UŽ TĖVYNĘ

(TAŠA)
VI.

— Kur tu daužaisi taip ilgai? — užklausė tėvas.
— Kuogreičiausiai atnešk maišelį su valgiu ir sėmėgą, — tarė Olesius.
Tėvas, daugiau nieko neklausęs, sujieškojo svirno raktą, nuėjęs paėmė maišelį ir drapanas, kurie nuo senai prirengti stovėjo.

Olesius, inbėgęs grįcion, po prižeda palindo, išsiėmė savo branginamą rankraštį, įsikišo į apatinį švarko kišenių.

Motiną visą laiką jam nieko nesakė, tik persigandusi dabojo jo veikimą. Išlindus Olesiuui iš po prižedos nekantriai užklausė:

— Ko tu dabar landžioji, yt šuo parmuštas.

— Išvažiuoju į Vokietiją.

— Jau vėl pakliuvai.

— Mažai reikėjo.

Šliogeris atnešė maišelį ir drapanas.

Olesius daugiau nieko su tėvais nebekalbėjo. Pabučiavo jų abiejų veidus. Visi trys apsiwerkė. Pabučiavo jų rankas ir tuoj išbėgo.

Olesius, nubėgęs pas Gapšių klotimą, rado Genę su Pabiliuom kaž-ką tyliai šnekant.

Olesius su Pabiliuom ant viršaus miestiskų drapanų apsivilko kaimietiškas, kad kelyje but ne taip pavojinga. Genė buvo su kaimietiškomis drapanom. Ji jas labiau už kitokias mėgo ir visuomet dėvėjo. Labai retai apsilivkdavo miestiskais.

Pradėjo keliauti.

VIII.

Išaušo. Saulė gerokai pakilo.

Keleiviai be pailsio per miško tankynę prie rubežiaus artinosi.

Buvo jau po pietų, keleiviai baigė girią išeiti. Dienos laiku per lauką bijojosi eiti. Parankiam tankumyne susėdo vakaro laukti.

Šiandien dar nieko jie buvo nevalge, bet ir nenorėjo. Tik Genė pradėjo skusties, kad gert norinti. Olesius aplink miške apibėgiojo, bet niekur vandens negalėjo surasti. Atgal sugrįžęs pasakė, kad vandens negalys surasti, bet matęs arti miško kaimiečių grįčią, tenai but galima vandens gauti.

Olesiuui bešnekant visai netoli nuo jų kas-tai sutreškėjo. Jie visi trys, yt žaibas, ant kojų pašoko ir pradėjo dairyties.

— Štai stirna bėga, — patėmijo Genė.

— Ją velniai pasuktų, kad išgazzino, — atsiliepė Olesius.

— Kulka į pauodegį, — nsišypsojo Pabilium.

— Ką jūs manote? — Ar eisime tuos kaimiečius aplankyti? — užklausė Olesius.

— Baisu, — atsiliepė Genė.

— Ką jie vargšai žmonės mums darys.

— Einame.

Nuėjo link kaimiečių grįčios.

Ant kiemo juos sutiko viduramžio metų moteris. Pasveikino. Svečiai vandens paprašė. Ji parodė šulinį, kur stovėjo viedras ir puodelis. Olesius pasiėmė pilną viedrą šalto vandens. Genė ištroškus tris pilnus puodelius išgėrė. Atsigėrė ir Olesius su Pabiliuom.

Kaimietė buvo šneki ir meilios širdies moteris. Svečius pavadino vidun.

Svečiai su kaimiete peršnekėjo iki saulės leidžianties. Ir dar ji jiems nebuvo išpasakojusi visus savo vargus, bet svečiai nebeturėjo ilgiaus laiko laukti.

— Išėjo.

Praslinko dvi ir pusė dienos.

Keleiviai buvo arti prie rubežiaus. Laukė sutemstant, keliaut per rubežių.

Saulė nusileido. Užviešpatavo rami ty-la.

Toli iš kokio tai kaimo pasigirdo dainos aidas:

„Eisiu, eisiu,

Čia nebusiu,

Čia duona juoda

Ir tos neduoda...”

Keleivių širdis kaž-kokis nepažįstamas skausmas užgavo. Gailliai į viens kitą pasižiūrėjo nieko nesakydami.

Apsižiūrėję visi trys susikuprinę, kaip avįs, pradėjo prie rubežiaus bėgti.

(TOLIAUS BUS)

SARUNAS.

Laisvės ir žemės!

Jau teka skaištutė saulutės
Aukokim, aukokim, praamžiu,
(Vaidylių giesmė saulei)

(TAŠA)

Jiegas. O užtekėjus laisvė, stipri tautiška sąmonė, pasaulį apimanti tautų brolybė mums padės.

Lietuva bus laisva! Kaip nuspėjo Mai-ronis:

„O vienok Lietuva

Juk atbus gi kada:

Ne veltui ji tiek iškentėjo!

Kanklių balsą užgirs,

Miegas kraujas užvirs,

Nes kova gyvatą žadėjo.”

Daugumas Amerikos lietuvių mano, kad karei reikia tik apsistoti ir viskas toliaus kaip patepta. Ant to pasirendami jie ir laukia karės galo, kuomet kas nors „didis” ims mėtyti keptus karvelius mums burnos-na. Bet negreit dar nurims suadrintos gyvuliškumo bangos žmonėse, ir dar daug jos blėdies pridarys. Vien apšvieta ir galinga agitacija žmonių vienatumo bei broliškumo sutaikys vokių ir anglų, rusų ir turkų. Vien pakanta nuims nuo kiekvieno žmogaus norą buti ponu ir godumą kito gero. Daug sunkaus darbo, daug nesvietiškos ištvėrmės reiks, idant vėl pastačius žmonių ant kojų, ir užlopius karės padarytas skyles.

Todel kolei dar tamsus debesys nenušliaužė nuo Lietuvos, kolei dar žalingas kauksmas patrankų varo mūsų brolius iš proto, kolei pragaištingi žaibai skina vieną baltsermėgi po kitam, o ligos, badas spėriai darbuojasi tarpe baltgalvių mūsų motinų bei nekaltų kukikėlių — tolei laikas mums mastyti. Nes mirties ir pragaišties akyvaizdoje žmogus daug tikriau gali sumesti gyvenimo prasmę. Be to mus verčia tą daryti ne tik meilė tėvynės, mūsų pačių laimė bei gerbuvis, bet, kas svarbiausia, kymus balsas dar negimusių gentkarėjų. Jie yra nekalti už mūsų nusidėjimus — tai kam juos apsluguoti ligoms, tamsumu, politiška vergija? Ant kokių teisių pasirėmė mes galime snausti ir tuom iščiulpti mūsų vaikams sveikiausius gyvenimo sakus? Pažveigkim į Angliją, Rusiją, Rumuniją. Jos įstojo šion karėn su putlia panieka bei pa-aipa savo priešininkų. Bet kaip brangiai jos užmokėjo už kiekvieną juokelį, už kiekvieną rankos numostelėjimą! Taip ir mes, jeigu snausime ir lauksime kokio genijaus, kuris mūsų darbus atliktų, nekartą, šiam debesiu nugurus, ir tikslingo darbe saulutei patekėjus, graušme pirštus. Busime tati tokiam padėjime, kaip Adomas, kuris iš rojaus išvarytas paskui krintosi, kad esant progai, jis nesupasčiavojo visų obuolių nuo užginto medžio.

— Laisvės ir žemės — tas sėboviškas rusų revoliucionierių obalsis pilnai aprėpia ir lietuvių kaip inteligentų taip baltsermėgių, norus. Ant kiek stiprės Rusijos demokratija bei demokratija viso pasaulio, ant kiek augs tarpe mūsų tautiška sąmonė — laisvė bus užtikrinta. Ir kolei mes turėsime sveikų pajiegių, galingo viską perveriančio tikslo, ištvėrmės ir darbštumo, tolei mes tą laisvės žibinčių penšėme ir sėmsime iš jo šviesą, laimę bei sau gerbuvį.

Lieka žemės klausimas. Lietuvių tauta pasirodo istorijoje bei dabartyje kaip šimtina žemdirbių draugija. Iš motinos žemelės lietuviams sėmė sau peną ir turtus ir už ją jie gausiai liejo savo narsų kraują. Nors labai nepastovų spėlioti apie vėžes kurioms bėgtų mūsų laisvos tautos drauginis ukis, bet pasiremiant ant praicities ir labartinių palinkimų, galima tvirtinti, kad žemdirbystė labiausiai bujos ir toliau Laisvoj Lietuvoj. Taip tvirtinant aišku, kad pirmiausia reforma bei užduotis, pasiūnanti Lietuvos valdžiai, bus žemės sutvarkymas.

Žemdirbiai — rusai dabar ypačiai rupinasi panašiu klausimu. Jie geidžia pavesti žemės valdymą nuo vienutės į visuomenės rankas, pasitikėdami, kad tokiu būlu žemės valdymo nelygybė bus prašalinta.

(TOLIAUS BUS)

„Laisvės” pasielgimo jau aiškiai darbininkai gali suprasti, kas jai daugiau rupi, ar darbininkų užtarnimas, ar jų biznis. Ir ištikrųjų darbininkai pagalvokite, ką jūs darote ir ką svoo aukomis/remiate. P. J.—as.

KAIP MES RENGIAMĖS Į LIETUVĄ.

Brangūs broliai lietuviai! Ar mes tikrai rengiamės grįžti į savo brangią tėvynę-Lietuvą? Ar mes pasirūpinę važiuoti į užjūrį? Ar bus mums malonu pargrįžus po šios baisios karės? Ar bus mums patogų gyventi laisvoje Lietuvoje, kurią mes tikimės paimti į savo rankas ir pradėti naują istorišką gyvenimą?

Kurie negrįžs į Lietuvą, tai ką mano jie čionai pasilikę Amerikoje atsiekti, kokie jų tikslai?

Ir vėl, ką gi mes veikiame, ką padarysime iki karės pasibaigs?

Tai eilė klausimų, į kuriuos kiekvienas lietuvis turi sau atsakyti. Atsakyti rimtai ir sulyg to atsakymo elgties. Tie klausimai labai svarbūs, bet ką mes veikiame, pažiūrėkime kaip mes juos rišame.

Išrodo, kad mes labai mažai rupinamės tais klausimais. Juk mažai mūsų rašasi į Lietuvos atstatymo Bendrovę, mažai dedasi ir prie Lietuvos žemės Banko. Nekurie prisirašė, o didžiosios masės miega, ir nematyti laiko, kuomet pabus iš to saldaus miegelio.

Kad lietuvių butų susipratę, tai visi rištusi į tas istaigas. Negana to, bet dar reikia, kad organizuotųsi kuodaugiausiai kooperativiškų draugijų. Be kooperacijų mes nieko nenuveiksime. Lietuviai neturi tarpe savęs milijonierių kapitalistų, nebus kam organizuoti pramonės istaigas taip, kaip jos čionai Amerikoje organizuojamos, reikia paprastiesiems žmonėms už to imtis ir risti kooperacijas. Jei tik butume susipratę ir tvarkūs, tai tas butų ir geriau, nes išvengtume Lietuvoje stabų kapitalizacijos procesą. Tais kooperacijose mūsų visas išganymas, o ar daug mes apie jas kalbame. Tik nekuri laikraščiai, kaip va „V. L.” dėjo ilgus straipsnius apie kooperacijas, bet kiti nei neužsiminė.

Atkreipiu į tai atidą. Riškime kooperacijų klausimą ir patįs riškime kooperacijas. K. A. Orlauskas

V. GILIAVIČIA

98 John Str., New Haven, Conn.
Užrašo „Vienybė Lietuvininkų”, priima knygu ir spaudos darbu užsazy mus.

A. RUKAS

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ”
Ingaliotas agentas

Priima prenumeratą knygu užsakymus; ir paskelbimus; taipgi ir spaudos darbus. Pilnai „Vienybės Lietuvininkų” administracija atsako už p. A. Ruką. Kur atsilankys p. A. Rukas pilnai jam užsitikėkite.

A. RUKAS.

2544 E. York St., Philadelphia, Pa.

(TOLIAUS BUS)

kaštą ir brangų laiką naiki-na.

Jau antras mėnuo baigiasi, kaip padaviau ranką paniurusioms mokyklos sienoms ir likimo siunčiamas pasijutau prie tarškančios mašinos bestovis. Bet iš mano minties dar vis negali išnykti anos pėnyčios vakaras, kurį mes lietuviai mokslieviai, jausdamiesi, jog mūsų gislose vienokis kraujas teka; jog mes esame pažvalgu, susirinkome į vieną kambarėlį ir visi mokyklą apleidžiantieji gavome progą atsiveikinti į keletą minčių (ši-tą išsireikšti. Kuris tik iš mūsų tarė „Sudiev” savo draugams, buvo pilnas gailesties ir didelio nuliudimo apimtas, — kiekvienas apgailestavo savo žiaurų likimą. Atmenu, kaip tula jauna lietuvaitė mokslievi, girėdama draugų gailius atsisveikinimus, viens kito broliais nežiurint pradėjo dideles ašaras į skepetaitę braukti. Bet juk vel tui...

Tas skaudus atsiminimas priverčia pakelti šį svarbų klausimą, kuris tarp mūsų amerikiečių-lietuvių pelėja užpekin užmestas. Nežinau kodėl taip, bet mes amerikiečiai-lietuvių visai užmirštame mokslievius. Nesirpiname, kad jiems pagelbėjus atsiekti jų geidžiamą tikslą. Bet to mes apie juos ir laikraštyje užmirštame šį tą pakalbėti. Už tą baisų apsilėidimą visa kaltė puola ant mūsų gerbiamos inteligentijos. Jai jau senai mokslievių klausimu reikėjo pasirupinti, išrišti ir maždaug aprupinti jų būvį. Jau senai pridera mums amerikiečiams-lietuviams turėti tam tyčia susitvėrusią draugiją, kuri rupintųsi mokslievių klausimu ir kad jei jau negalima visus aprupinti, tai nors šiek-tiek gabesnius.

Lietuvos inteligentija jau senai rupinasi mokslievių klausimu. Jie turi sutvėrę „Žiburėlio” draugiją, kuri pagelbsti mokslievius. Atsimename nepersenai ir čia po lietuvių kolonijas važinėjo „Žiburėlio” atstovė — ponia Bulotienė ir rinko aukas delei „Žib.” — reiškia del Lietuvos mokslievių. Gi mūsų amerikiečių kur panaši draja? Mes jos neturime!

Su šios karės pabaiga, mes tikimėsi gauti savo brangiai Tėvynei — Lietuvai neprigulmybę, arba nors plačią autonomiją. Taigi, gerbiamieji, jei mes manome pradėti savistoviai gyventi, jei mes tikimėsi patįs savo rankomis save aprupinti, turime atminti, jog gan daug reikės įvairių profesijų mokytų vyrų, kurie galėtų atlikti visokius šalies reikalus. Gi Lietuvos dirvonai dideli, ten daug įvairių rankų reikia, kad Lietuvą pastačius nors ant tokių kojų, kaip kad dabar Amerika.

Jeigu mes mylime savo šali, norime del jos dirbti, norime kad ji civilizacijoj ir moralybėje kiltų, mes privalome žiūrėti, kad rastųsi tokių vyrų, kurios galėtų tą vykdyti. Mes turime žiūrėti, kad daugiaus mūsų tautos vyrų lankytų mokyklas ir turime juos šiek-tiek suselpti. Vienok amerikiečiai apie tai nei kalbėti nekalba.

Nepersenai tulas A. Bliks „Naujiuose” tą klausimą pajudimo, ir aš savo keleta

žodelių prisidėjau. Tą klausimą mes amerikiečiai lietuviai privalome greitu laiku apkalbėti ir sutverti tam tikslui draugiją, kuri rupintųsi mokslievių likimu.

Valio, lietuviai, prie naujo darbo. Sukruskime!

A. A. T—čia.

Nekask kitam duobės, nes pats į ją inpulsi

Taip sako patarlė.

Jau nuo senai mus taip vadinami darbinikiški laikraščiai su dideliu pasididžiavimu visuomet kalba, kad tautininkų laikraščiai baigia smukti nuo koto ir dar priduria, kad jau buržujų laikraščiai atgyveno, nes darbininkai jau pradeda vis daugiau susiprasti. O patįs save tai keltė kėlė į padanges, sakydami, kad darbininkiški (suprask socialistiški) laikraščiai tai kila kaip ant mielių, nes kas savaitė pribuna desėtkai net ir šimtai naujų prenumeratorių. Tai vis mat savo rušies reklama.

Apie metai atgal „Laisvė” su dideliu pasididžiavimu pranešė savo skaitytojams, kad „Vienybė Lietuvininkų” jau bankrutija ir kad bus licitacija, o tai buvo gudriai „Laisvės” sugalvotas boikotas prieš „V. L.” su tikslu, kad užkenkti savo kaimynkai, jos tolesniam gyvavimui ir kad sau pasidarius platesnę dirvą. Bet tas „Laisvei” nenusisekė, nes prisiėjo tą savo nelaimingą išmislą atšaukti ir prieš visuomenę viešai prisi pažinti, kad melavo. Ir ant tos „V. L.” iškastos duobės kranto atsistojo pati „Laisvė”, nes „V. L.” kaip gyvavo, taip ir gyvuos, o „Laisvei” jau grėsia inpulti į savo iškastą duobę. Ji matydama pavojų tuoj griebiasi už darbininkų pečių, tuoj pradėjo rengti koncertus ir kvieisti darbininkus, kad parremtų savo skatikais. To dar negana — „Laisvė” įsėigė popieros fondą, į kurį priiminėja aukas. Priima aukas ir nuo tokių istaigų, kurios yra sutvertos ant dailės pamato (žiurėk „L.” N. 54-viet. žiniose). Iš to jau aiškiai matyt, kad „Laisvė”, kasusi duobę „V. L.”, pati ant kranto atsistojo. Bet man nesvarbu kur „L.” stovi. Man tik svarbu, kad „Laisvė”, kuri visa burna kalba, kad tik ji teisingai rupinasi darbininkų gerove, o kitos pakraipos laikraščius vadinan buržujų ir dar kitokiais, stengiasi pasinaudoti darbininkais priiminėdama aukas. Tai viena, o antra, „Laisvė” Bendrovė yra kooperativišką istaiga, ji gali varyti agitaciją už bendrovės pajus (šėrus), bet ne aukas rinkti del savo biznio. Aukos rinkti yra tiesiog prasižengimu prieš visuomenę. Bet jeigu jau „Laisvei” atikos taip yra mielos, tai kodėl gi jų nebando rinkti tarp žydų, rusų ir kitų tautų, juk „Laisvė” pati skelbia tarptautiškumą ir pati nesyki dar agituoja darbininkus (žinoma, tik lietuviškus) remti kitų tautų darbinikiškus laikraščius.

Kodėl gi pati „Laisvė” nesi-naudoja kitų tautų? Iš to

A.L.T.S. REIKLAI

SENTEO VALDYBOS ADESAI:
Business Sekretorius — St. Moccus,
194 Athens St., So. Boston, Mass.

Pirmieškas — Rom. Adžgauskas,
515 Gregory St., Bridgeport, Conn.
Jo pagalbininkas — J. Ambraziejus,
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Užduoties — M. W. Bush,
109 So. 5th St., Brooklyn, N. Y.
Finans. Sekretorius — J. O. Širvydas,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

KOMITETO NARIAI: —
M. M. J. Vinkaitis,
188 Clermont Av., New York, N. Y.
Dr. A. Bacevičius,
161 Franklin St., Elizabeth, N. J.

KONTROLES KOMISIJA: —
Dr. E. G. Klimas,
Philadelphia Hospital, Phila., Pa.
P. Norkus,
120 Grand St., Drown, N. Y.

J. V. Lutkauskas,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
APŠVIETOS KOMISIJA: —
B. Karuža,
2810 Richmond St., Philadelphia, Pa.

J. Sekevičius,
101 Oak St., Lawrence, Mass.
TEISMO KOMISIJA: —
Adv. F. P. Bradchulis,
3112 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Adv. E. K. Balutis,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Dr. A. J. Zimontas,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

IS FINANSŲ SEKRETORIAUS RAŠTINĖS.

I Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Centro Valdybą parėjo užkvietimas nuo Amerikos Lietuvių Tautinės Tarybos, kad mūsų organizacija užgirtų minėtos Tarybos politiskąjį del Lietuvos veikimą, ir kad mes ingaliojume savo vardu veikti ar kad priskirtume savo atstovą į ją. Delei šito tapo suformuotos dvi rezolucijos, kurios tapo paleistos per Centro Valdybą, kaip „Krivulė No. 9.“

Šiomis dienomis tampa į visas ALTS. kuopas išsiuntinėta referendumo lakštai, nubalsavimui įnešimo apie perkėlimą businėjo mūsų IV-tojo seimo iš Chicago į New York. Kuopos yra prašomos, kad per visą šį bėgantį rugpjūčio mėn. pasistengtų atlaikyti visuotinus susirinkimus, kuriuose ir turi būti nubalsuota, kur seimas turėtų būti. Ant referendumo lakštų yra pažymėta kur balsuoti už įnešimą, ir kur prieš. Viešas balsavimų lakštas turi būti pasiūlytas Balsavimų Komisijai (Julius Baniulis, 366 Broadway, So. Boston, Mass.). Kitas la pelis pasilieka kuopoje delei rekordų. Referendumo lakštai turi B. Komisijon sugrįžti neveliaus rugpjūčio (August) 31 d. Skaitome priminti, kad balsuoti teturi žesą gerai kuopoje stovintįs nariai, t. y. kurie yra pilnai iki tam mėnesiui užsimokėję organizacijos mokesčius, kas sekretoriams bus lengva iš savo knygų suskelti. Balsavimas slaptas.

Naujais susitvėrusios kuopos senai laukia čarterių. Mes prižadėjome čarterius taip veikiai pasiūsti, kaip bus jie priruosti. Ikišiolai mes to negalėjome atlikti. Štai kame buvo kliūtis. Kuomet p. Fr. Kibortas rezignavo iš ALT S. prezidento vietos, jisai rašė, kad Sandaros antspaudas tapo pasijustas ant mano, žemiau pasirašiusio, rankų. Bet iki pat šiai dienai antspaudas dar neapturėtas. Mūsų dabartinis prezidentas, p. B. Adžgauskas ilgai teiravosi delei antspaudu ir susirašinėjo kaip su p. Kibortu, taip ir su kitais chiegiečiais (p. Balučin). Vėliau siai man p. Adžgauskas rašė, kad chiegiečiai bandysią antspaudu pajieškoti per ekspreso kompaniją, per kurią jisai tapo pasiūstas ir nuo kurios turi rašėtiną. Todėl kuopoms, kurios dar negavo čarterio, tatau viešai paaiškinome, čelko čarteriai netapo išsiuntinėti. Sykiu meldžiame palaukti iki tas reikalas gerai užsibaigs.

J. O. Širvydas.
ALTS. Fin. Sekr.

ALTS. FINANSŲ APYSKAITOS

Liepos mėnesio.

Įmplaukimai: —

Table with 2 columns: Location and Amount. Includes New Haven, Conn., Westville, Ill., Salem, Mass., Chicago, Ill., Clinton, Ind., Bridgeport, Conn., W. Lynn, Mas., Viso per liepos mėn., Buvo įmplaukė, Viso įmplaukė.

J. O. Širvydas.

ALTS. Fin. Sekr.

ANT SANDAROS LAUKO.

Clinton, Ind. Musų ALTS. 22 kuopa sparčiai auga. Jau turime 21 narį. Labiausiai yra indomu, jogei mūsų žmonės bėga jau šalin nuo socialistų ir noriai rašosi prie ALTS. Matomai, žmonės pradeda suprasti, kur yra tikra tiesa ir kur nelemtas akių mulinimas. Tie mūsų „politikieriai“ (socialistai) savo saldiežuviamais jau ingrįso žmonėms.

Dabar mus 22-ros kuopos susirinkime Liepos 15, visi nariai užsimokėjo mėnesines mokesčius iki naujų metų — viso \$9.45. Taipgi tapo paskirta \$5.00 į Lietuvos Nepriugulmybės Fondą. Ir tolesniai mūsų tautiečiai nemano sėdėti rankas sunėrę.

Jonas Skinderis.

Chicago, Ill. Musų ALTS. 25-ta kuopa čionai prisiučia į Centro Izdą \$12.00 mėnesinių mokesčių už visus metus šie nariai: I. Giridzijauskas, B. Janulis, M. J. Damijonaitis, A. Lukauskas, Dr. K. Drangelis, M. Stepulionis, F. Juozapaitis, J. Giraitis (šis užsimokėjo ir už pėreitus metus), P. Giraitienė, B. Lenkauskas, Dr. A. Zimontas, P. Simaitis, J. Trijonas, A. Stamkauskas, M. Dudas, J. Vitkus, S. Drangelis ir A. Kaulakys.

Sekantieji nariai užsidėjo kas mėnuo mokėti į Lietuvos Nepriugulmybės Fondą ir užsimokėjo už birželį: S. Kvietkauskas — \$1.00, Dr. A. Zimontas \$2.00, B. K. Balutis \$1.00, J. Giraitis \$1.00, M. Dudas 50c., K. Kasputis \$1.00, B. Lenkauskas 50c.

B. Lenkauskas.

Chicago, Ill. — „Lietuva“ No. 30 šokią dailią žinutę praneša: Nauja Sandaros kuopa Chicagoje. Kuopelė westsideiųjų pėreitą pėnyčią susirinko Meldazio svetainėj pasikalbėti, ar nevertėtų ant West Side sutverti Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros kuopą. Visi tam karštai pritarė, nurodinedami, kad dabartinis momentas yra svarbiausias ir parankiausias išgavimui Lietuvos laisvės ir kad kiekvienasapsviestiesnis ir susipratusias lietuviai privalo dabar tuomi tuoliausiai rupinties.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara yra politiska partija, kurios svarbiausiu tikslu yra rupinties išgavimu Lietuvai laisvės; kad Lietuva, kuri per šimtus metų stenėjo po svetimtaučių pėrspauda, galėtų ingyti po šios karės sau laisvę ir kad lietuviai vėl džiaugtųsi laisvais savo tėvynės piliečiais būdami.

Nekurie iš susirinkusių karštai apie tai kalbėjo ir pagaliau sutverta kuopa iš keliolikos narių. Valdybon išrinkta: J. S. Vitkus — prez.; J. Paunksnis — sekretorius; A. Zalatorius — izdininkas; B. Lenkauskas — kuopos korespondentas; jis taipgi tēmys mūsų laikraščius, ypač Sandaros organus, ir kiekvienam susirinkimė raportuos kuopai, kas kur dedasi ir kaip kitose kolonijose mūsų tautiečiai darbuojasi Lietuvos labui.

Kuopos susirinkimai atsibus kiekvieną paskutinį mėnesio pamedėlį vakare, Meldazio svetainėje. Todel geri lietuviai, tėvynainiai yra kviečiami į eiles kovotojų už savo tėvynės laisvę. Tikimasi, kad šita westsideiųjų kuopa netrukus pralenks visas kitas Chicago kuopas, nes paprastai westsideičiai kuomet pradeda darbą, tai nebile kokia kita kolonija gali su jais susilyginti. K. K.

T. M. D. REIKALAI

F. M. D. VIRŠININKŲ ADESAI:
Sekretorius. — P. Norkus,
33 Burgess Place, Passaic, N. J.

Prezidentas — Dr. A. J. Zimontas,
3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.
Vice-Prezid. — Dr. K. Drangelis,
Chicago, Ill.

Išdininkas. — J. V. Lutkauskas,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Eningininkas — M. J. Damijonaitis,
301 W. 33rd Str., Chicago, Ill.

LITERATISKASIS KOMITETAS:
R. K. Balutis,
3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.
J. O. Širvydas,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
K. Račkuskas,
307 W. 30th Str., New York, N. Y.

APŠVIETOS KOMISIJOS DARBAI.

Pereitą pavasarį, Apšviet. Komisijos sekretorius ponas Matas Šalčius, pranešė visiems nariams, kad jis balandžio 20 dieną išvažiuoja su paskaitomis į Lietuvos kolonijas ir prašė, kad TMD. kp., kur tik jos yra, surengtų jam vakarus. Kada Apšv. Kom. sekretorius apie tai pranešė man, tai aš iš savo pusės draugijos organe plačiai rašiau apie pono Šalčiaus kelionę ir svarbumą jo tos kelionės, meldžia visų TMD. kuopų ir visų pavienių narių, kad surengtų Šalčiui didelius vakarus, paminečiau taipgi, kad jeigu oras atšiltų p. Šalčiui besivažinėjant, tai galima rengti išvažiuavimus. Jeigu jau negalima rengti didelių piknikus, tai nors kuopos, nariai ir jų draugai galėjo daryti privatiškus piknikus ir užkvietiti Šalčių su paskaitomis. Tas kuopoms ypač buvo lengva daryti, nes ponas Šalčius už savo paskaitas gauna iš TMD. izdo užmokėti. Kuopoms reikėjo vien tik jam atlyginti kelionės lėšas nuo vienos kuopos iki kitai. Tat buvo TMD. kuopoms labai dideli praga. Bet mažai kuopų taja praga pasinaudojo. Žemiau seka vietos, kuriose TMD. kuopos p. Šalčiui surengė vakarus. Binghamton, N. Y., Rochester, N. Y., Amsterdā, N. Y., Detroit, Mich., Grand Rapids, Mich., Chicagoje, Bridgeporte, West Side, Brighton Park, So. Chicago, East Chicago, Gerry, Ind., So. Englewood, Rockford, Ill. ir So. Omaha, Nebr.

Tai tik tiek vietų surengta p. Šalčiui vakarai. O kurgi kitos T. M. D. kuopos? Kur tie visi TMD. nariai, kurie iš senų senovės jau bombardavo Centro Valdybą, kad duotų paskaitų. Aš gaunu labai tankiai laiškus klausiant, kaip jie galėtų gauti prelegentą su gerom paskaitom. Dabar kada C. Valdyba padarė savo pastangas, rado tokių žmogų, ypatoje M. Šalčiaus, kuris taip nuosekliai populiariskai ir gražiai sugebia prirengti savo paskaitas, taip jautriai moka jas perduoti savo klausytojams, tai tie visi, kurie taip garsiai bombardavo C. V. del paskaitų, tai nesurengė p. Šalčiui vakarų. Nebus mano vieno žodis, jei aš pasakysiu, kad jeigu kokia nors liet. organizacija turi atsakanti žmogų panašiai vietai, tai TMD. Apšvietos komisija ypatoje jos sekretoriaus p. Šalčiaus tikrai turis rinkamą žmogų. Tas mūsų gerbiamas veikėjas, pagal savo profesiją kaip laudies švietėjas moka sąmoningai mūsų laudį šviesti. Tai yra mūsų vienas gabiausių popularizatorių. Patekęs klausyti

p. Šalčiaus paskaitų nejučiomis radosi pasijauti esam mokykloje besėdįs priešais mokytoją. Tat turime žmogų, kuris sugebia mūsų laudį mokinti. Bet dėja, mūsų laudis jaučiasi esanti užkeltinai mokinta ir nereikalauja ar bent mažai reikalauja rimtų paskaitų.

Ant toliaus nariai neturėtų rugoti ant Centro Valdybos, kad ji nesirupina daryti kiek pajiegia paskaitų rengime. Gi tuom tarpu Centro Valdyba, o ypatingai Apšvietos Komisija rengia platų programą laudies švietimui ir todel tikisi energiškesnio narių darbštumo. Jeigu C. V. ir visos draugijos Komisijos dirbs išsijuose, o jeigu jųjų darbas draugijos nariai nepradės dirbti, jųjų darbus neparems, tai darbas negalės būti pasekmingas. Tuomet tik galima ką nors didelio ir svarbaus nuveikti, kada visi pagalbsti vienas kitam.

Mes visi turime paminti dar vieną svarbų dalyką. Juk Lietuvoje knygų leidimas yra visai sustojęs. Ten žmonės gelbstisi kiek galėdami save nuo bado. Tai mūsų draugija turės paimti ant savo pečių platesnę leidimą knygų, idant užpildžius ten Europoje pasidariusių spragą. Tat dabar nelais miegoti. Negana kalbėti ant kitų, kad jie neveikia, reikia kiekvienam iš mūsų veikti. Nei vienas negali užkrauti savo neštą ant kito pečių. Ideališkesnio tikslo juk vargiai galima surasti, kaip kad švietimą laudies ir platinimas tautinės kultūros, o tą tikslą juk mūsų draugija yra pasirinkusi nuo pat pradžios savo gyvavimo. Tai, broliai, remkime Tėv. Mylėtojų Draugiją. Remkime jos idealus, o tuom darysime neapsakytai svarbų, tautos darbą.

Pabuskime, broliai! Jeigu nieko nedarėme vasaros laike, tai užsibriežkim didelę veikimo programą ateinančiam rudens ir žiemos sezonui. Visos Tėvynės Mylėtojų Draugijos kuopa turėtų stropiau pasidaruoti ateinančiame mete. Nekurie nariai dabar sako, kad leidiniai perretai leidžiama. Ką galima tankiau leisti, kad nėra pinigų. Juk dabar ką turime ant rankų leidinius kaip tik užteks pinigų tų leidinių apmokėjimui. Tai ką reiks toliaus leisti, kad draugijos izde neliks pinigų.

Tai dalykai taip dabar stovi tegul bus visiems draugijos nariams apie tai žinoma. Jusų Dr. A. J. Zimontas, TMD. Pirmininkas.

N. A. A. T. M. D. KUOPAS IR NARIUS IR ŠIAIP PRITARĖJUS.

Esant išrinktiems į N. A. A. T. M. D. organizatorius paskutiniame minėtos organizacijos apskriečio susivaziavime, Montello, Mass., privalome minėtos org. kuopų ir pavienių narių, o podrang ir visų tų žmonių, kurie prijaučia TMD. atkreipti atidą į sekantį dalyką: Pagal paskutinio N. A. A. T. M. D. susivaziavimo nutarimo yra rengiamas Apskriečio piknikas su prakalbamis rugpjūčio (Aug.) 11 d. subatoj, ant lietuvų socialkempės Maple Park, Methuen, Mass. Piknikas prasidės kaip 2 val. po piet., o ant rytojas nedėdienyje, toje pačioje vietoje, atsibus prakalbos. Todel, idant darbo vaisiai TMD. but našesni kviečiame kuopas, pavieniūs ir šiaip pritariančius TMD. Žmones pributi minėtan N. A. A. T. M. D. rengiamam išvažiuavimam.

TMD. kuopos ir pavieniai nariai iš tolimesnių kolonijų, jusų privalumas yra surengti atvažiuavimui partijas, ar tai trokais, automobiliais, ar traukiniais. Kuodaugiaus pribus svečių iš kitur, tuo bus smagiaus TMD. nariams gramą, o-ni K. Sunevičienė. Pu-

ir rengėjams, nes kiekvienas turės artimesnę pragą susieiti, susipažinti ir kas svarbiausia, TMD. gaus daugiaus pelno.

Reikia suprasti, kuodaugiaus TMD. galės pelynti, tuo bus jai „sveikiau.“ Žinokime, jog reikalinga mūsų žmones šviesti. Ateitua vėsesni rudens ir žiemos laikai, reikės rengti paskaitos, prelekeijos, prakalbos. Reikės pakelti mums apsieiai TMD. agitaciją po visus miestus ir miestelius, kur tik randasi būrelis Lietuvių, ir ten juos raginti prie TMD. prisidėjimo ir apšvietos. Mes nekalbame čia apie tuos žmones, kurie jau yra prasilavinę, apsisikaite, su tais nėra jau bėdos, tie gali jau patįs savimi orientuoties, suprasti apšvietos svarbą, bet apie tuos, kurie dar gludi nežinės padėjime. Mums, TMD. nariams, reikia prietokių visais galimais būdais ir keliais eiti. Yra apgyventų lietuvių tokių vietų, kur joki mokslo šviesos kibirkštėlių jū dar nepasiekė, kadangi nuo laikų mūsų tautiškos pėrspaudos po Rusijos caro letena, neturėjo progos apšviesti. Jei gavo kokią „Saulės“ ar šiaip kokią taradalkinę „apšvietą“, tai viskas, o sveikesnės pažinties, aiškaus dalykų supratimo, jie neturėjo gauti iš kur. Čia TMD. turi tokiems pagalbėti.

Toliaus TMD. turi rupinties leisti daugiaus stambesnių ir populiariskų, iš visokios mokslo srities, raštų. Mums butinai reikia draugijinį gyvenimą gvildenančių raštų. Ir kaipgi tą viską galima atsiekti jei ne darbu, jei ne su kapitalu? Mums reikia darbo, o prie tam reikia kapitalo. Bet pinigų nėra pas mus apšvietos reikalams kam duoti, nes neturime „benefaktorių“, filantropų. Reikia patiems T. M. D. nariams iš pačių lietuvų darbo žmonių juos išgauti ir išgavus, tiems patiems darbo žmonėms juos, jų pačių apšvietos labai apversti. Toks tai turi but TMD. narių uždavinys. Todel pasidaruokite TMD. nariai, idant kuodaugiausiai N. A. A. TMD. rengiamam piknikam svečių pributų.

Rodykla kaip atvažiuoti: Atvažiuavus į Lawrence'ą automobiliais turi paimti gatvę Jackson ir Essex gatvės ir tiesiai važiuoti pakol nepasieks Maple Park. Atvažiuavę traukiniais ar gatvekarais reikia imti karą į Haverhill, Mass. nuo Hampshire gatvės ir taipgi važiuoti iki Maple Parko, o ten išlipus pasisukti po dešinę, kur veda kelias ant vietos.

Kviečia N. A. A. TMD. organizatoriai: Z. Jankauskas, J. Kerdiejus, A. Čizauskas.

IS KUOPŲ GYVENIMO.

So. Omaha, Nebr. — Mes, nors toli nuo rytinių valstijų, pačiuose vakaruose, vienok nėsame taip didžiai atsilikę nuo rytiečių. Jeigu kuomet atsilanko pas mus iš rytinių koks inteligentas, tai mes didžiuojamės. Kaip tik TMD. cen tras atsišaukė į TMD. kuopas, kad surengtų p. M. Šalčiui prakalbų maršrutą, TMD. 17 kuopa su intempimu suskato ruošties tarpe So. Omahos lietuvų. Taipgi ir jaunutė 18 kuopa prisidėjo darbuoties. Vietinės draugijos savo susirinkimuose prisidėjo dalyvauti iki vieno nario, k. t. Lietuvių Ligos pašalpinė, Šviesos moterų dr. ja, Šv. P. Marijos Rožančios moterų dr. ja, TMD. 18 kp. ir Šv. Antano dr. ja.

Galiausiai 6 d. liepos susilaukėme svečių p. M. Šalčių. Pirmas vakaras atsibuvo 7 dieną liepos. Publikos susirinko gana daug, o kiti vis teiravosi, kur kalbėtojas, koks jis yra.

Pirmiausiai atidarė vakarą, pstatydama jo tikslą bei visą programą, o-ni K. Sunevičienė. Pu-

blika laukia su nekantrumu. P. lei T. Maslauskaitė vadovaujant, choras puikiai sudainavo „Atsiskyrimas“ ir „Kelio daina.“ Tada perstatyta, kad svečias kalbės: TMD. apšvietos komisija ir Centralinio ingaliojinis: Ant tų žodžių publika audringai pasveikino svečių. Po to patsai M. Šalčius pasveikino tinkamais žodžiais: Toliaus kalbėdamas, jisai apibėgo iš praeties Lietuvos žiląsias gadynes, kaip Lietuva buvo galinga, kada ją valdė lietuviai karzygiai ir buvo viešpačiai; kaip vėliaus lenkai ir jų kunigija atnešė Lietuvai pražutį ant visados; lenkai tuomet pirste pirsto lietuviams lenkišką gaivalą ir savo vierą; kaip lietuviai nenorėjo lenkų pėšamos tikybos priimti, nes jų vienatinis dievas, kurį lietuviai garbindavo, buvo Perkunas; kaip lietuvų su lenkais susibroliaavę ir priėmė jų tikybą, pa liko užmušti ant visados. Pėrbėgo iš nesenos praeties, kaip Lietuvoje kunigija menkai rupinosi apie Lietuvos likimą, ir kuri daugiausiai prisidėjo prie lietuvų tautos nupuldymo; kad ji buvo vienas bei kitas iš kunigų, kurie rupinosi Lietuva, tai buvo tik mažuma. Kaip Lietuva turėjo pamešti didžių smugių nuo gudų, voičiečių, lenkų ir Romos kryžiuočių. Prieita prie nesenos galdynės, kaip lietuvų priginta kalbą gūdai norėjo išnaikinti, kaip buvo užginta net lietuviškai kalbėti, ir mūsų spaudą visai sunaikino, iš tos priežasties mūsų dalis lietuvų žlugo svetimtaučių bangose, — vieni sulenkėjo, kiti surusėjo, tretii suvokietėjo. Vienok lietuvų dvasia nenupulė ir kartu degė neapykanta prieš gudus. Tame darbe, išgelbėjime lietuvių dvasios nupuolimo, mūsų istorijoje neisidildama atmintį paliko mūsų tėvynainiai, Dr. J. Banašavičius ir Dr. J. Šliupas, tai juos prie Lietuvos atgimimo pirmus randame. Kada spauda buvo užginta didžiojoje Lietuvoje nuo gudų, jie du sukūrė lietuvišką ugnelę, išleisdami pirmą laikraštį Prusuose Mažojoje Lietuvoje, — „Aušrą.“

Antru atvėju Šalčius kalbėjo apie mokslo reikalingumą, kaip žmogus gali apšviesti knygas skaitydamas, nes jose yra mokslo vyrų mintis išdėstyta. Pėrbėgo mūsų tautiškasias draugijas, paminedamas SLA., kuris atneša naudą beturėiui, duodamas jam ligoje pašalpą ir drauge neša apšvietą, kultūrą. Patarė kiekvienam lietuvini rašyties prie jos. Priminė apie SLA. truputį jos praeties, kaip ji yra ant gero pamato pastatyta. SLA. iš pradžios visi prigulėjo, bet kunigai norėjo SLA. paimti į savo rankas; tas jiems nepavyko; tai jie sukėlė surutę, ir atsiskyrė; nuo tada jie savo susiv. pakrikštijo SLRKA. Šalčius sako, „na, ar ta ir ana, ne ta pati, ką rupinasi apie narių pašalpą ir pomirtinę išmokes-tį? Taip, mūsų kunigijai nerupi vienybė.“ Šalčius pėrbėgo T. M. D. veikimą, kaip ji rupinasi vien apšvietos nešimu tarpe savo brolių, daugiausiai išleidžia gerų raštų iš narių sumokėtų metinių mokesčių: 60c.

Apibėgo apie mūsų tautos visus rašytojus; pasakė, kad mes mažai ką apkaimuojame. Turėjome, k. t. Vaikaitį, Kudirką ir kitus rašytojus, bet juos mes mažai apkaunavome. Pagaliau turime rašytoją p. Šerną prie „Lietuvos“ dirbusį, kuris amerikiečiams lietuviams yra pragarsėjęs savo raštais; dabar ji paliko be darbo, ir užsiėmimo, o dargi senatvėje; liūdnas likimas jo. Šalčius patarė, kad TMD. jo raštus nupirkty del jo gyvybės palaikymo. Patarė kiekvienam lietuvini į TMD. ra-

šyties ir remti skaitlumi, palinkėjo, kad TMD. išbūtų iki 100,000 narių-tėvynainių. Tada, sako, vyrai pajudintumėm apšvietos žemę. (Pabaiga sekanč. num.) Lietuvos Sunus.

Amsterdam, N. Y. — Liepos 17 d. buvo prakalbos g. M. Šalčiaus, surengtos per TMD. 144 kp.; at-sibuvo pabažnytinėje salėje. Prie surengimo daug prisidėjo vietinis klebonas g. J. Zidanavičius; užtai TMD. kp. jam labai dėkinga.

Gerb. M. Šalčius pirmiausiai skaitė paskaitą apie Lietuvą, jos rubežius ir turtą. Po tam sakė prakalbą iš lietuvių veikimo ir nuveiktus lietuvių darbus, per praeitus 12 metų. P. Šalčius savo prakalboje neužklidinėjo partijų ir labai aiškiai kalbėjo. Publikos neperdaug buvo, bet visi ramiai ir atidžiai klausė. Kiek teko patirti, publika p. Šalčium likosi užganėdinta, taipgi ir rengėjai jam esame labai dėkingi.

Rinkta aukos padengimui lėšų; surinkta \$11.57.

Iš tų apmokėta už kelią kalbėtojų, o likusieji paskirta nukentėjusiems nuo karės. — Buvo rodomi paveikslai iš karės prasidėjimo laikų ir labai liudnūs; žiurint ant paveikslų į sužeistus kareivius, tai net širpuliai ima. To liaus gerb. kalbėtojas aiškino apie TMD. ir kvietė prie jos prigulėti.

Geistina daugiau tokių kalbėtojų ir kad tankiausiai pas mus atsilankytų. Kp. reporteris.

DIDŽIAUSIAS MUSŲ PRIEŠAS

Prisižūrint į mūsų viengenčių dvasią, žmogus turi pamatą manyti, kad baisus mums pavojus glūdi pačiuose mumyse.

Šitą greit parodo mūsų upo nupuolimas ir praradimas vilties, kaip tik mus užklumpa tokia nelaimė ar bėda.

Anais metais, kuomet Lietuvą nušlavė karės audra, mus pasiekė žinios, kad mūsų žmoneliai iš priežasties praradimo savo turtų ir stovinčios prieš juos neaiškios ateities, tuoj dvasiškai susmuko. Jie metė viską dirbę ir galvas susiėmė pradėjo vaikščioti, nežinodami ką bedaryti.

Šiandien vėl tas pats pas mus atsikartoja. Kaip tik Šv. Valstijų valdžia pasaukė daugumą mūsų jaunimo kareivijon, tai eibės jaunuolių paliko nesuprantamais kunais, be jokios gyvumo dvasios. Didžiama jų paliauna dirbė ir vaikščioję galvas nuleidę arba histeriškai eikvoja savo visą turtą, tartum, kad su šia diena baigiasi jų visas gyvenimas.

Šitoks mūsų žmonių netvirtumas yra baisiai skaudus visai mūsų tautai.

Kas galėtų būti tokių galvočių, kad pasakytų, delko lietuviai taip nutolo nuo savo prabodžių Juk jeigu mūsų protėviai būtų tik tokią morališką įjeigą turėję, kokią mūsų didžiama turi šiandieną, tai nebutų buvę lem-ta lietuvini užsilikti iki šių dienų ant mūsų planetos.

Ah, kaip gaila, kad tautos ainiai pasirodo bespekiausiai palaikyme savo protėvių garbės!

Argi nesujudės mumyse energijos kibirkštėlė ir ar neparegėsimė tos tiesos, kad tik tam yra lemta išlikti, kas nelaimėje nenusimena! A. K. Losius.

KRASOS DEŽUTĖ.

Saulius. — Visą savaitę laukėme tosios žinutės apie SLA. apskrieio išvažiavimą, bet sulaukėme tik tuomet, kaip jau jokiū būdu negalime indėti „V. L.“. Nors tai nesmagu, bet ką darysi. Pilnai sunaudosime sekančiam Nr.

Teisybės Mylėtojas, V. N., S. žukas ir kiti. — Jūsų raštinius peržiūrėsimė ir indėsimė sekantim Nr. R. M. Blažaitis. — Straipsnelio ne-dėsimė: tai menki dalykai. K. R. — Jūsų straipsnis „Ku-

nigija ir Servilizmas“ tinka, nors mes ne su visukuom sutinkame. P. P. Petrėnas. — Pažiūrėsimė ir jei tinkama bus, indėsimė sekantim Nr. Bilių autorium iš Chicago. — Netinka nespausdinsimė.

IS LG. IR LN. FONDU RASTINĖS.

Aukos. Liet. Gelb. Fondo skyrius. Lakštas 105: — So. Manchester, Conn. D. L. K. Vytauto Draugija, per J. M. Januškevičių \$15.00

Lincoln, N. H. LGF. skyriaus narių mokestis už birželio mėn. Vyrų skyrius: po 50c. — A. Žilaitis, J. Puidokas, J. Pažikas, J. Velička, M. Bubliss, K. Majauskas, S. Stelmokas, Pr. Paukštis, P. Kriselionas, K. Januškevičius, K. Siugžda, A. Zemaitis, J. Antanavičius, Ign. Kazakevičius; po 25c. — J. Trumpaitis, A. Minelga, A. Ilius, P. Gakaitis, V. Zajackauskas, K. Ramanauskas, J. Bartukas, J. Zajackauskas.

Moterų skyrius: po 50c. — Jul. Alek-sienė, Urs. Antanavičienė; po 25c. — M. Žilaitienė, M. Puidokienė, P. Mickunienė, A. Pažikienė, T. Gudaitienė, O. Mateckienė, M. Trumpaitienė. Viso — \$13.75.

Gerb. St. Šimkaus prakalbose 16 d. birželio suaukavo: po 2 dol. — A. Ilius, K. Majauskas, J. Velička; po 1 dol. — J. Matulis, J. Sukevičia, K. Ramanauskas, P. Paukštis, P. Kreiselionas, M. Bubliss, Pr. Žilaitis, K. Mickunas, P. Mickunienė, A. Puidokas, M. Puidokienė, J. Pažikas, A. Pažikienė, A. Žilaitis, M. Žilaitienė, T. Janulaitis, P. Gudaitis, J. Mateckienė — 50c.; A. Minelga — 25c.; Jurgis B. Puidokas — 5 dol. Viso \$30.75. Iš-laidų (plakatai, salė ir kalbėtojo kelionė) \$13.40. Į LGF. eina \$17.35.

Viso inplaukė \$46.10 Buvo lakšte 104 \$13,867.93 Viso inplaukė fondan \$13,914.03

Lietuvos Neprigulmybės Fondo skyr.

Lakštas 94: Amsterdam, N. Y. — P. J. Lelas \$1. Chicago, Ill. — ALTS. 25 kp. susi-rinkime suaukavo: po 5 dol. — Dr. K. Drangelis, J. Giraitis, Dr. C. Z. Vėze-lis, Adv. F. P. Bradchulis, M. J. Kirasas po 2 dol. — Nepasirašęs X, Dr. A. Zimontas (\$2.25); po 1 dol. — D. Staučikas, B. Janulis, J. Janulis, A. Lukauskas, P. Šemaitis, J. Sarpalius, J. Šileika, E. Girijotaitė, S. Kviet-kauskas, P. J. Kazlauskas (iš Montel-lo, Mass.), P. Mažutis, S. Drangelis, A. D. Kaulakis, V. Schultz, A. Stan-kauskas; po 50c. — P. Pumputis, J. Kapočius, Nepasirašęs; p-lė R. Lawler 25c. Viso — \$46.00.

Viso inplaukė \$47.00 Buvo lakšte 93 \$4,605.92 Viso inplaukė fondan \$4,652.92 Viso per abu fondu \$18,566.95 J. Isekevičius, LG. ir LNF. Fin. Sekr. 101 Oak Str., Lawrence, Mass.

SVARBIAUSIS SVEIKATOS FAKTORIUS.

Atsakantis kuno pailsys yra svarbiausiu faktorium palaikymo ir stiprinimo sveikatos. Jeigu pilvas yra gerame stovyje, jis puikiai virškina ir prigelbsti normališkam kraujo ir nervų veikimui. Trinerio Amerikoniškas Kar-taus Vyno Elikširas yra vaistas, kuris neduoda sugesti jūsų pilvui. Jis išvalo žarnas ir sutaiso visą sistemą. Jis duoda pastebė-tinus rezultatus taisydamas visą kuno suirimą, gydo galvos skau-dėjimą, gydo nervų ligas, nemigą, etc. Tas išaiškina kam šis vaistas taip plačiai vartojamas. Kaina \$1.00 aptiekose. Gelbsti gydyme reumatizmo, neuralgijos, susižeidimuose, išsukimuose, etc. Trinerio Linimentas yra vai-stas, kuris yra madoje, kadangi jis veikia greitai ir pasekmingai. Kaina 25 ir 50c. aptiekose; krasa 35 ir 60c. Jos. Triner, Chemikas-Isdirbėjas, 1333-1339 So. Ashland Av., Chicago, Ill.

NAUJAS IŠRADIMAS 20 AMŽIAUS.

„Delei panaikinimo blakių, bamba-dierių ir kitų vabalėlių, kokie tik gali atsirasti jūsų stuboje. Tą viską panaikinsite tik į dvi dieni, tik pasiūki-te savo adresą; o visi nurodymai visai dykai.

Rašykite ant adreso: J. W. SAKAUSKAS & CO. Box 42, Sta. E., Cleveland, Ohio, (35)

PAJIESKAU savo draugu J. Bude-no, B. Budeno, P. Petronies visi Kau-no rėdybos, Ukmergės ap. Wešintų pav. Meldžiu atsiskaityti. Visi gyveno Kewanee, Ill.

A. ANDRIJAUSKAS. Box 511, Raymond, Wash. (33)

PAJIESKAU Petro Gaigalo paei-na iš Kauno gub., Ukmergės pav., De-beikių par., jis gyveno Sioux City, Iow-a, paskui buvo Brooklynne, N. Y., o dabar nežinau kur. Jeigu kas apie jį žino arba jis pats malonės duot žinia ant šio adreso. MIKAS BANIUNAS. 68 North 3rd Str., Brooklyn, N. Y.

Gamtos Stebuklai.

LIETUVIAI VISI TEMYKITE IR PASINAUDOKITE.

Štai ką Amerikos astronomai patyrė 19 dieną rugpjūčio, (August) 1917 m. ant South End Grove, New Haven, Ct. 10-tą valandą iš ryto ligi sutemus. Štai kas ten atsitiks, ant kranto marių vilnys užnės stebuklingai sveiką, kve-piantį orą. Astronomai sako, kad kur-is ten atsilankys, štai ką aplaikiys.

Sveikas žmogus gaus amžiaus pailgi-nimą ant daug metų, ligoniai visi gaus sveikatą, tautininkai gaus kiltas miu-tis, tikintieji, didelius atlaidus, socialis-tai ingaus proto, ims mokslui ir tautai dirbti, laisvamaniai pažins Esy-bę, neregiai praręgės, kurti išgirs, sen-atjaunės, jauni subręs, žili plauka: taps geltoni, plika galva apžels, merginos visos vyrus gau-s, vaikinai visi mylimas suras, žuo-tiems nubodęs žentumas bus duotas atsiskyrimas. Norintieji vesti bus duo-tas paveldėjimas, norintieji šokti pris-išoks. Dainininkai prisidainuos, gimnas-tikos prisiziūrės, patirs visokių links-mybių, žaislų ir tt. Įžanga visiems dykai, vieta ta pati kur SLA. išvažiavimas buvo.

ALTS. apskritis pribuvusiems patar-naus. Ko katras reikalau, to gau-s, su pagarba, užprašo visus Komisija per J. Butkus

Visos sekančios knygos GALIMA GAUTI

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ KNINGŲ KRAUTUVEJE

- Adomas Mickevičius 15
Ar socialistas gali būti kataliku? 10
Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje 15
Apuko sapnai 15
Anatemos kungelė 10
Apie kuno išlavimą 15
Albumas lietuviškos parodos Paryžiuje 1900 m. 40
Apsakos: Paskutinė ašara; Geras žmogau, ar nemateli? Kerastas; Kol saulė patekės 15
Apie dievų pavydumą 75
Aptiekorius. (Juokazaisis vieno-je veiksmėje) 15
Bagočiaus Išpažintis 40
Baltrus Taruzeris (Drama 3se veiksmuose) 20
Dangus ir žvaigždės. Populia-riška lekeija astronomams 10
Davaugų gadzinkos 10
Dangaus augstumas ir žmogaus senuams. Anysčių šilėlis 20
Darbininkų kalendorius 1904 metų 15
Darbininkams Atlyginimo Įstatymas 25
Dramos: Rutų Vainikas, Mirga ir Undinė 30
Eglė žalčių karalienė (Drama 5-se apsišėkimuose) 15
Emigracija. (Apsaka iš emigrantų gyvenimo) 20
Granatų Pavėsyje (Pasakos) 40
Gyvenimas Genovaitės 50
Gudri Našis (Juokazaisis 2-se veiksmuose) 15
Gegutė (Eilės) 10
Girtuoklių adynos 10
Graudus verksmai 10
Geografijos vadovėlis Lietuvos mokyklai 75
Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga je filosofijos 15
Istorija Septynių Mokytojų Ideja ant mėslyno. Apsyaka mūsų dienu 10
Intekmė dantų ant žmogaus gyvenimo 10
Istorija apie gražią Katriuką Iš po Budelio Kalavijo ir Kajimas (Dvi apysakos) .. 30
Išgriovimas Kauno Pilies. (Drama 4-se apsišėkimuose 20
Iš Bažnyčios Istorijos 10
Ištekė socialistų sąlygų ant visų kultūros šakų 15
Jonas Krikštytojas (5-kių vo:ksmų tragedija su prol.) 30
Juozas Arch. Sodietis-deputa-tas Anglijoje 10
Jaujieji Skraujai... Medžioklės piešinys 1.00
Kabalas 10
Kėkštų Simas. (Apsyaka iš ukininkų gyvenimo) 10
Kainas (Misterija. 3-se akt.) 25
Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo Tiesas 10
Kur mūsų išganymas? 25
Kunigija ir švietiška valdžia Keletas minčių apie mirties bausmę 10
Kaip Valstiečiai kovojo už žemę ir Laisvę 15
Kaip apvesti ir laimingai gyventi 15
Kaip darbo žmones išliuosuoti Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai .. 15
Kningelė del Lietuvių Kareivių Amerikoje 10
Kuprelis (Apsyaka) 75
Kun. Vienožinskio Dainos .. 15
Kontrubcija (Drama vienoje veiks. iš karės nuotikių) 15
Lietuvos Istorija. Sim. Daukanto Kninga I 1.50
Ta pati apdaryta 2.00
Lietuvos Istorija. Sim. Daukanto Kninga II 1.50
Ta pati apdaryta 2.00
Abi drutai apdarytos į vieną tomą 4.00
Lietuvių Tauta. Tomas I 1.50
Ta pati apdaryta 2.00
Lietuvių Tauta. Tomas II .. 1.75
Ta pati apdaryta 2.25
Abu tomai apdaryti į vieną kningą 4.25
Laima ir Planetos 25
Mythai, pasakos ir legendos 50
Zemaičių 50
Musų Dieles (Per ką Lietuva kencia) 10
Mokslinvis Tvardauskas 50
Miškas vis smarkiau degė 15

- Moteris 50
Našlaitė (Apsyaka eilėmis) .. 10
Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę 25
Parsidavimas ir peinas 10
Paveikslai (Dvi apysakos) .. 15
Palemonas ir Giržduta (Apsyakas eilėmis) 10
Puota — Nuskindas žiedas (Dvi apysakos) 10
Pagieža — Jurgis Durnelis (Dvi apysakos) 25
Pirmoje Gegužės Sapnas 15
Pradinis mokslas Angliškos Kalbos (160 pusl.) 20
Ponas Bartkus (Eilės) 10
Pažvelgus atgal (Socialogiškas Romanas) 1.00
Falconis Ežero dugnose (Trijų veiksmų drama) .. 15
Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių 20
Pasaka apie Jonuką Kvailinką ir Gudrųjį Karalių 25
Rytojūn Bežiurint 50
Sausio Devinta 15
Svedų Liaudies švietimas ... 25
Senkaus Jurgis (Apsyaka eilėmis) 15
Sekretai Moninimo arba kaip tapti moninku. Gera knyp-ga del išsimokinimo palinks-minti besiedas ir linksmai lai-ką praleisti vakarais. Su pa-veikslais. Apdaryta audimų 75
Tamsybės Gulys 10
Užsistanavink ant to gerai .. 15

Reikalaudami šių visų kningų ADRESUOKITE J. J. PAUKŠTIS & CO. 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

SOROL SUTAISYTAIS IS formulos recepto: sutelkto išmintin-gu Egipto zokzinuku. SOROL apsišėikia esga stebėtinai pasekmingu nuo gėimo pilvo ir žarnu, ger-klės skaudėjimo, dusulio, galvos skaudėjimo, nustojimo apėti, šalčio galvoje, ect., ect. Suta: somas išdirbėju labai pagarsėjusio seno ir ištikimo draugo šeimynos, naudojamo visame pa-lyje per pusę šimtmečio 35c. už butelkė visose aptiekose, arba galite užsakyti tiesiai iš F. A. D. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York.

Bile kas gali išmokti Bar-daskutystę, Plankų taisyms (hairdressing), Manicuring, ir tt. į labai trumpą laiką, mažai išlaidų. Mes mokiname moteris ir vyrus. Atsišaukite del platesnių in-formacijų. NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL 1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

TIK-KĄ IŠEJO IŠ SPAUDOS

Visos Lietuvos Žemlapis

Sutaisė ir išleido M. Šalčius Žemlapis parodo sienas, kokios turi būti laisvos Lietuvos.

Kauniečiai, vilniečiai, suvalkie-čiai ir Prūsų lietuviai ras ant jos savo bažnytkiemius, miestelius ir miestus.

Žemlapis didumo: 24 colių ilgio ir 20 pločio, spalvuotas, spanda aiški ir įskaitoma.

Kaina 60 centų. Pinigus siųskite money orde-riais arba stampomis.

„VIEN. LIET.“ ADMIN. 120 GRAND ST., B'KLYN, N. Y.

\$1.95 Padarome pagal jūsų užsakymą SPECIALIŠKA OFERTA

parodymui geru-mo. Šitos keli-nės del biznio ar sportavimo, parinktos geriau sio/stiliaus, gva-rantuotos ant 18 mėnesių. Jei ne-geros — sugrą-zinsim pinigus. Vertos \$5.00 o jums tik už \$1.95 su ekspre-so užmokejimu. Nemokėsit ekstra nei už Peg tops nei už Cuff Bottoms, nei už Pocket Flaps nei už didumą. Jeigu imsite mirę savo pažįsta-miems ar šeimynininkams, mes jums už tai užmokėsime. Tokiu būdu Jurgis Gekovičius uždirbo \$66.16 per vieną dieną. Šiandien per laišką prašyk sampelių. Neišgsk pinigų. CHICAGO TAILORS ASSOCIATION 515 S. Franklin Str., Chicago, Ill.

Didžiausias paskolas duodame visame Brooklyne Duodam lietuviams ant Deimantų, Laikrodėlių ir šiaip visokių auksi-nių daiktų. Taipgi ir ant visokių drabužių. M. Bruckheimer Sons. 705 Grand St. near Graham Av. Brooklyn, N. Y. Telephone 3438 Stagg

Telephone, Stagg 1228 NUSTOS GALVOS SKAUDEJIMAS, JEIGU NESIOSI AKINIUS. Iš daug atsitikimų, akių nuvargi-mas, yra pamatinė priežastis galvos skaudėjimo, neuralgijos ir daugelio kitų nerviškių ligų. Išegzaminuok savo akis. DR. M. FREEMAN (Akių specialistas) Atsiminkit numerį: 611 GRAND STR. tarpe Lorimer ir Leonard Str., Brooklyn, N. Y. Isteigta nuo 1902 m.

LIETUVA TIKISI GAUTI LAISVĖ Lietuviai bus laisvi, todėl jie turi žinoti kas ta Lietuva ir kas tie Lietuviai. Kiek-vieno lietuvio yra šventa pareiga pažinti Lietuvių Tautos Pra-eiti, dabartį, ir kad žinoti, ingijus Laisvą Lietu-va, kaip tvarkyties. Butinai kiekvienas turi perskaityti

LIETUVIU TAUTA SENOVĖJE IR ŠIADIEN.

DVEJOSE TOMOSE Parašė Dr. J. Šl.

Tomas I. — Oia istoriškai ir gana pla-čiai aprašyta, kaip lietuvių pratėviai gyve-no Azijoje, kokius kaimynus turėjo, kokias kares vedė, dar toli pirm Kristaus gimimo.

Kaip vėliaus persikėlė gyventi ant Du-nojaus krantų, ką jie davė Europai, kokie buvo jų papročiai, tikyba ir tt.

Tomas II. — Tai žingeidžiausias Lie-tuvių tautos gyvenimo periodas. Šis pe-riodas prasideda 13 šimtmečiu ir baigiasi 16-tu šimtmečiu. Susidurimai su lenkais, kares, pagaliaus krikščionybės priėmimas. Šis laikmetis, tai augščiausias Lietuvos pa-kilimo laikas. Tik ši Lietuvos istorijos pe-riodą žinodami galime orientuoties, kas mes lietuviai ir kas mūsų priešai ar draugai. Kiekvienas pasaulyje žino savo Tautos isto-riją, tai lietuvis irgi turi žinoti savo giliaj praeitį.

Abu tomai kainuoja — puikiai apda-ryti \$4.25. Pinigus siųskite Money Orde-riu arba registruotame laiške Adresuojant:

J. J. PAUKŠTIS & CO. 120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

P. S. — Antrąjį tomą parduodame ir paskirai, kainuoja \$2.25. Pirmasis tomas neparsiduoda paskirai, reikia imti abu kartu.

A. Zdažinskas Centais Užčėdijama Desėtkus

41 Wolcott Str., New Haven, Conn. Berekalingai daugelis važinoja New Yorko pažiūrėti. Kadangi puikiai galima pamatyti tik už 25c. Labai puiki sąsiuva 112 pukių pa-veikslų New Yorko gatvių, stočių, elevatorių, požeminių gelžkelių, muzė-ju, knygynų, hotelių, parkų, tiltų, test-rių ir didžiausių namų su paaiškinimais po kiekvieno paveikslu. Taipgi prima spau-dai visokius apar-gsinimus, korteles, bilas ir kitokius darbus. „VIEN. LIET.“ ADMIN.

JUOKŲ SKYRIUS

Teisybės iš dugno.
Meilė labai retai turi priežas-
tis, bet užtai labai tankiai turi
pasekmes.

Nekurie žmonės nenori būti vie-
ni, nes bijosi patis sau išpykti.

Kas tikisi dėkingumo, tas ne
labdarys, bet biznieriūs.

Už dyką negalima nei užgimti,
nei numirti.

Galima gimti ir mirti, galima į
skolą ineiti jei tikrai gydytojas
ir grabdarys patiki.

Jeigu nutarei pasikarti, tai tik
nepasirinkite svetimą kaklą.

Įsimylėjusi vyrą galima pava-
dinti tik-ką gimusių kudikiu, o
vedusį dar nepradėtu.

Greičiau galima pastebėti tą
žmogų, kuris išleidžia pinigus, ne
gu tą, kuris uždirba.

Mylinti pati.

Pati laukia savo mylimojo vy-
relio ant gelžkelio stoties plat-
formos. Traukinio ilgai nėra. Kal-
bama jau apie traukinio susidau-
žimą. Ant galo traukinis ateina.

Pati puola prie vyro:

— O jona, kaip aš nerimavau.

— Tai buvo menkniekis, susi-
daužė vienas vagonas su gyvu-
linis.

— O ar tu nesužeistas?

Praktiškas žmogus.

— Argi kišeninės elektriškos
liktarnos praktiškos.

— Labai!

— Pasistengsiu vieną ingyti.

Bet juk tos lempelės greitai iš-
dega.

— Taigi, kad nepasilikti kar-
tais blogame padėjime, aš kiše-
niui turi dvi lempas.

— O jei ir kita pasigadintų?

— Aš ir tai permačiau. Tokia-
me atsitikime aš dar imu degtu-
kų dėžutę.

Mokykloje.

Mokytoja. — Na, Jonuk, pasa-
kyk kokios mūs pereigos link ar-
timo?

Mokinys. — Žiūrėti, kad mus
neprigautų.

Pavojingas svečias.

Restoranto savininkas (naujam
tarnui). — Kuomet tas ponas pa-
bais valges pietus, tai tuoj at-
imk druską. Jis tuoj pradės ra-
šyti savo veikalus, ir vietoje pie-
škų naudosis mūs druska.

Iš išgąščio.

Daktaras liepė vienam ligo-
niui kasdien pasivaikščioti ne-
mažiau valandos laiko. Jam buvo
sunku vaikščioti tai jis nusisamdė
vežiką.

Nesiskubink — sakė ligonis ve-
žikui, — jei tu taip greitai va-
žiوسي, tai mes pergreitai prava-
žinėsimė valandą laiko.

Keliauja.

— Kur liepsite, ponas, vežti

— Keliauju po Ameriką, o tu?

— O aš po pasaulį!

Neužganėdintas artistas.

— Jei aš nebučiau nusišoves

pirmame akte, tai trečiame akte
man nieko neliktų daugiau dary-
ti, kaip nušauti autorių.

Tik ką išėjo iš po spaudos puiki apysaka eilėmis
Parašyta JONO VILKELIO.

PASAKA APIE JONUKĄ KVAILIUKĄ ir Gudrujį Karalių

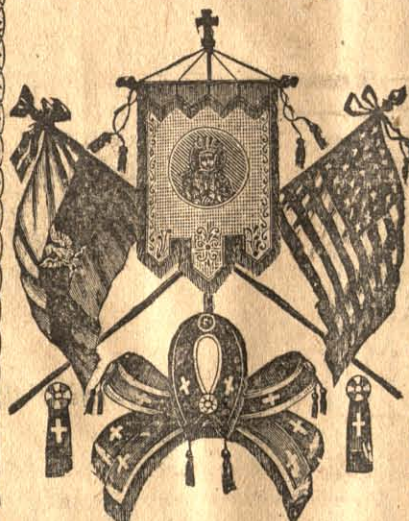
Tai juokingos eilės iš gyvenimo caro Nikalojaus Ant-
rojo. Knygelė susideda iš trijų dalių. Skaitytojas
ras labai daug puikaus pasiskaitymo. Eilės tinka ir
deklamacijoms.

KAINA TIKTAI 25c.
Galima prisijusti stampoms).
Kreipkitės į: —

„VIEN. LIET.“ ADMINISTRACIJĄ.
120 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuskos Parodos už rupe-
stingą ir artistišką išdirbimą
**KARUNŲ, ŠARPU,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARŠALKINIŲ
LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.**

Turiu už garbę apreikšti guodo-
tiniams Kunigams ir guodotinioms
Drangystėms, kad aš dirbu visus
augščiau paminėtus daigtus PI-
GIAUSIAI, TEISINGIAISIAI IR
GERIAUSIAI, nes per daugelį
metų užsiimdama išdirbiniais įgi-
jau geriausia praktika ir dėl to
galiu viską padirbt pigiau ir ge-
riau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Kandroto Užeiga

Tinkamiausi Užeiga Del Lietuvių
126 Grand Street
Tel. 1490 Greenpoint Brooklyn, N. Y.

Idealis Muilas.

Muilas toaletiniam vartojimui,
prausimui veido arba maudyk-
lei, privalo būti sekančios ko-
kybės: grynas, gydantis, anti-
septiškas ir neerzinantis.

Severa's Medicated Skin Soap

(Severos Gydantis, Odinis
Muilas) atsako visiems ši-
tiems reikalavimams. Jį myli
vaikai, motinos vadina jį
draugu. Jis yra kasdien var-
tojamas skaitlingose šeimynose
se. Kaina 25 centai.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

SEVERA'S ANTISEPSOL
yra antiseptiškas
skiedys vidujiniam
ir išlaikiniam var-
tojimui, patartinas
kasdieniniam plū-
mui burnos ir gerk-
lės, taipgi vietiniam
pritaikinimui.
Kaina 25 centai

SEVERA'S FOOT POWDER
(Severos Proškos
Kojoms) žinomos ir
patartinos kaip an-
tiseptiškos proškos,
suteikiančios paleng-
vinimą nuo kojų
prakaitavimo, api-
brinkimo, skausmo,
niežėjimo ir sūtimo
kojų. Kaina 25 centai

Apart augščiau minė-
tų preparatų, dar at-
kreipiame atydą į kitas
gydamasias toaletines
reikmenas, išdirbinė-
mas ir parduojamas
po „Severos“ apsaugotu
ženkle. Reikalaukite
tikrai tily Severos pre-
paratų, parduodamų vi-
sų apšvietose, arba už-
sisakykit tiesiog, jeigu
arti jų gauti negalite.

SOKIŲ MOKYKLA

Žinomas per 36 me-
tus, kaip gambiau-
ias šokių žinovas.
Prof. Sterno šokių
Mokykla, 952 Broad
way, kampas Myr-
tle Ave., Brooklyn.
Visai palei L. Sta.
Seni ir jauni moki-
nami. Valcas, Two
step, Foxtrot ir vi-
soki kiti populiarūs
šokiai. Mokina
me merginas, vyrus ir vaikus. Du-
dame privatiškas lekcijas jei pa-
geidaujama. Mokykla atdara kas
dien nuo 9 ryte iki 11 vakare
taipgi ir Nedėlios popiečiuose ir
vakare. Privatiškas kambarys dėl
mokinimo. Dedama visa atida
Taipgi mokiname ir steidžiaus
šokius. (Apr. 18)

Tel. 4428 Greenpoint
Dr. J. WALUKAS
VALANDOS:
nuo 8 iki 10 iš ryto
nuo 1 iki 3 po pietų
nuo 6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą.
69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
161 Franklin St., ir kampas Second St.
Ligonius priima.
ryto nuo 8-9 po pietų nuo 1-2, 3
ir vakare nuo 6-8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

LIETUVISKAS
Fotografas
ir
Maliorius
Geras Darbas
ir visiems
Priedama Prekė

J. STOKIS
177 Nassau Str.,
kampas Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

Nusipirk Mosties.

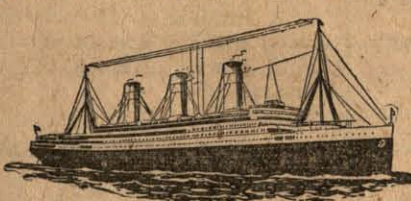
TAI BUSI GRAZUSI Ją išdirba
Mentholatum Co. Prieš eisiant guli
ištepk veidą mostieja per kelis vaka-
rus, o padarys veidą tyru ir skaisčią
baltu. Toji mostis išima plėtnus rau-
donus, juodus arba šlakus ir pašalina
visokius spugnos nuo veido. Kaina dė-
žutės 50c. ir \$1.00. Pinigus gau-
siųsi ir stampoms.
J. RIMKUS.
P. O. Box 36, Holbrook, Mass.

Kiekvienai **MOTEREI** žinotina
Specialistas Moteriškų Ligų.
JOSEPH LIPMAN, M. D.
314 E. 50th St., New York.
OFISO VALANDOS:
iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val.
po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare.
Nedėliomis pagal sutartį.
Egzaminavimas DYKAI. Mes iš-
tiriamo ir pasakome visas ligas
ir pagelbstime. Iš kitur atvažiuo-
vusiems ligoniams parupinam vie-
tą, kol gydosi. Reikalui esant,
kreipkitės, mes apžiūrėsime ir
duosime prietelišką rodą. Patar-
navimas visai pigus. Neužmirš-
kite mano antrašo.
DR. J. LIPMAN,
314 E. 50th St. NEW YORK.
Arti End Avenue
— Kalbame lietuviškai. —

KRAUTUVE

H. & H. REINERS
175 to 197 Stagg Street,
Bt. Graham Ave and
Humboldt Street,
BROOKLYN, N. Y.

Pasirink
„Mon.“ šnapso
Gorčius \$3.75.

Telephone 2427 Greenpoint
**SENIAUSIA
LIETUVIŠKA
AGENTŪRA**

ŠIFKORČIU

INKUPTA 1886 M.
Parduodam Šifkortes visomis geriausiomis linijomis į Lietuvą ir iš
Lietuvos į Ameriką, Angliją ir Argentiną, taipgi keliaujantiems
suteikiame geriausius patarimus. Reikalaudami Šifkorcų, visados
kreipkitės ypatingai ar laišku į mūsų Ofisą, o mes jus aprupsime.

SIUNČIAME PINIGUS į Lietuvą ir visas dalis svieto saugiai ir
pigiai. Per mūsų Ofisą siunčiami pinigai greičiausia nueina, ir visa-
dos siuntėjams duodam žinią, kada buna priimti pinigai.
Keliaujantiems į Lietuvą parupiname konsulariškus pasportus, pa-
sitinkame New Yorke ant dypo, aprupiname bagažus ir palydime
ant laivo. Dėlei smulkesnių žinių kreipkitės per laišku pridėdami
už 2 centu stampą atsakymui.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

Prenumerata metams \$2.00; pusei metų \$1.00.
Kanadoje metams \$2.50; pusei metų \$1.25.
Anglijoje, Lietuvoje ir kitur metams \$3.00.

Pamatymui siunčiame vieną numerį dovanai,
Kningų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120 Grand Street, Brooklyn, New York.

VAINEIKIO ir NARVYDO FOTOGRAFIJŲ GALERIJA

499 Grand Str., kampas Union Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. 1723 Stagg.

Fotografuojam: Veselijas,
Krikštynas, Laidotuvias ir
visokias Grupas. Foto-
grafijas padidinam ir ma-
levojam; senus paveikslus
atnaujinam. Nuimame
dienomis ir naktimis.
Studia atdara nuo 9 val.
ryte iki 8 v. vakare. Prekės nebrangios.

Vincas Struogis

Lietuvos Vėliavų Išdirbėjas
155 Hope St. Brooklyn, N. Y.
Telefonas 2989 Stagg
Residence Tel. 3671 R-Williamsburg

VISŲ LIETUVIŲ ATYDAI!
Nuo tulo laiko užsiėmiam išdirbinė-
tikras LIETUVOS VĒLIAVAS mu-
sų Draugijoms, Kliubams bei Organi-
zacijoms. Sulygšiol, beveik žėdna
mūsų drangija rupindamasi įsisteigti sau Vėliavą, pasidirdbdama
pagal geresnį išnamą savo komiteto.

Taigi šiūomi pranešu lietuviams, kad kur tik randasi drau-
gijos, klubai arba organizacijos, stengtus turėti tikrą Lietuvos
Vėliavą. Duodami užsakymą padirbinimui Lietuvos Vėliavą
kreipkitės šiūom adresu:

V. STRUOGIS
155 HOPE STREET BROOKLYN, N. Y.

Puikiausia ir smagiausia
lietuviams užėiga pas
Feliksa Osipauska

Visados puikūs užkandžiai ir
geri cigarai.
Lietuviai vietiniai ir at-
važiuavę iš kitur nepamirškite
šios puikios vietos.

749 Harrison Ave.,
Harrison, N. J.

SVARBUS APRAŠIMAS!

**Rasputino Veikimas Caro Palociuose, Apgavingos
Maldos, Nuodinimas Caruko.**

Jo galybė Rusijos politikoj, priartinimas revoliucijos, prasidės tilpti "Ameri-
kos Lietuvyje". Užsirašyk "Amerikos Lietuvį" dabar ir perskaityk šitą
aprašymą, nepraleisk progos, nes už šį aprašymą brangiai užmokėta autoriui.
Šiųs šiladien pinigus ir gauk "Amerikos Lietuvį", jis talpina tik svarbiausius
raštus. Kaina metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Adresuok taip:
"AMERIKOS LIETUVIS",
15 Millbury Street Worcester, Mass.

VELIAUSIOS ŽINIOS

VOKIETIJOJE MINISTRIŲ KRIZIS.

Zimmermann'as su kitais 8 ministrais rezignavo. Jų vietas užėmė kiti ministrai. Zimmermann'o inpednis, Dr. Richard von Kuehlmann priešinosi submarinų kare ir užgrobinams.

Vietines Žinios

Didžiausias ir patogiausias pasilinksminimas. — Šią subatą rugp. 11 d. Columbia parke (Jamaica Av., Richmond Hill, L. I.) bus stebėtinai gražus pasilinksminimas, kuri rengia Lietuv. Dramat. Dailės Draugija.

Pasilinksminimas prasidės nuo 3 v. po piet ir tęsis iki vėlybam vakarui. Programas prasidės ant 7 v. vak. (Programas susidės iš gražių ir juokingų dalykelių: 1) Dramatiškas vaizdelis „Nutrukusi styga“). 2) „Generalė repeticija“ juokas iš mūsų lošikų gyvenimo. 3) „Pasaulio sutvėrimas“ — žydo pasakojimas, 4) Jurgio Spurgio ekskursija po Grand St. 5) Komiškos dainos, 6) Įvairūs juokai, etc.

Taigi nepamirškite to gražiausio pasilinksminimo ir visi subatoj važiuokite į Columbia parką.

Masiviškas susirinkimas.

Visus lietuvius, nežiurint į pakraipas, o ypač lietuviškas kviečiamie į masivišką susirinkimą, kuris atsibūs pėtnyčios vakare, 10 rugpjūčio, svetainėje L. U. Klubo, 803 Driggs Ave ant 8 val. vakare.

Tame susirinkime bus apkalbama, kaip mes rengsime bazarą New Yorke. Talkininkai (anglai, francuzai ir kiti) duoda mums vietą tame bazare. Tai labai svarbu lietuviams dalyvauti jame. Vieną, kad bus parinkta aukų, o antra labai išsigarsins lietuvių vardas tarp svetimtaučių.

Taigi susirinkite visi, kuriems tik rūpi lietuvių reikaali. Nepamirškite. Bazarų rengėjai.

Ką tik neprigirė.

Rugp. 1 d. pp. J. Šliakis, J. Markevičius, A. ir J. Jančauskai, P. Klioniunas, J. Jozevičius ir V. Burksaitis apie 11 v. ryto pasiėmę 3 valteles nuvažiavo toliau į jures maudyties. Nusiirę toliau vėl prisiryję pakraštį, pasilikę valteles, sušoko vandenin ir negilumomis nubrido toli nuo krašto. Tuom tarpu vanduo pakilo ir jiems buvo sunku disigauti prie valtelių. Kurie mokėjo plaukti, tie išplaukė. Bet Jančauskas, P. Klioniunas ir Juozevičius pradėjo šaukti pagalbos. Juos išgelbėjo netikėtai pro šalį einantis žėglinis laivelis.

Kurie plaukti mokėjo, tie vos save išsigelbėjo. Jei dar pora minutų, tai Juozevičius jau būtų nuskendęs.

Išsigelbėjus vėl visi susėdo į valtis ir nusigandę yrėsi namon. Čia užėjo vėjas ir vėl ką tik nenuskandino. Vienį yrėsi, o kiti pylė vandenį lauk iš valtelių, kurį vilnys inteksdavo.

P. Klioniunas.

Dainų vakaras.

Išvažiuodamas p. St. Šimkus pereitą antradienį McCaddin svetainėje surengė gražų koncertą. Dalyvavo jo vedamas choras ir keletas solistų. Tarpe solistų buvo garsus Zazulak, P. Jurgeliutė, A. Kvederas, A. Aušriutė ir tt. Viskas atlikta gana gražiai, įspūdingai. Tik tai delei nepakeliamų karščių žmonių buvo susirinkę labai mažai, taip, kad net rengėjams prisieis

panešti nuostolius.

Lietuvis dantistas. — Sugrįžo iš Bostono gerai žinomas dantistas V. Ališauskas, kuris atsidarė ofisą po No. 266 Broadway, Brooklyn, N. Y. kur ir priiminės pacientus. Firmą užvadino „Albany Dental Parlor.“ Patartina vientaučiams reikale kreipties pas lietuvi.

Du solistu.

Katalikų-klėrikatų vietinis organas aprašydamas vyčių koncertą (23 liepos) pranešė, kad pradėjus p. A. Kvederui savo solo, kitas mažukas vaikas irgi užtraukė savo solo ir delto, tai buk publika negalėjusi girdėti tikro solisto. Aš buvau ant to koncerto ir žinau, kad publika visiškai neatkreipė jokios atidos į tai, kad vaikas apsisverkė ir pagaliaus motina tuojaus išnešė laukan be jokios skriaudos tikram solistui.

Ištikro jau tas laikraštis neturi nieko geresnio, kaip pajukoti motinas su kudikiais. Jei taip tai motinos ir tėvai atsimins, kad tas laikraštis nepageidauja nei tėvų, nei vaikų, turbut jo vedėjai ne motinų auginti ir jie nemano buti tėvais. Atsiminsime tai. Ten dalyvavęs.

Nepakeliami karščiai.

Pereitą savaitę New Yorke ir apie linkėje buvo nepakeliami karščiai, kokių nebuvo per pastaruosius 25 metus. Tik viename New Yorke iš karščio numirė utarninke 68, seredoje 116, o ketverge net 140. Tapgi krito daug arklių. Kurie dar ir dabar ant gatvių guli, nes nespėja juos nuvežti. Iš lietuvių, kiek girdėjome tai tik vienas numirė. Tai darbininkas lietuviškos restauracijos ant Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Coney Island pilnas.

Pereitą savaitę labai sunku buvo gauti karus ir „eleveitorius“, kad nuvažiuoti į Coney Island. Tenai kasdien maudydavosi netoli pusė milijono žmonių. Keletas ir prigirė.

Išvažiavimas.

SLA. 76 kp. iš C. Brooklyno 5 d. rugpjūčio turėjo išvažiavimą į Glendale giraitę. Buvo labai pavyzdinga tvarka ir programėlis. Pirmiausiai p. Narvydas nutraukė paveiklus, paskui p. J. O. Širvydas pasakė gražią prakalbą apie SLA. ir p-lė Širvydžiūtė gražiai padėklamavo eiles.

Paskui buvo žaidimai, dainos. Reikėtų daugiau panašių išvažiavimų.

Atsirado gyvačių.

Prospect Parke dabar priviso daug gyvačių. Jos labai inbaugino žmones lankančius parką, bet kad būtų ką nors ingylė, tai neteko girdėti.

DYKAI! DYKAI!! DYKAI!!!

SKAITYK, SUSTOK, GALVOK! Užlaikiau visokių knygų, kokių tik kas nori. Galite gauti pas A. S. KULBICKAS 7602 Aberdeen Av. Cleveland, Ohio. 87 Schuyler Ave., Kearney, N. J.

Kam buti pliku !!!

Jei plaukai slenka, arba jau ir labai prarastėje, mažu beveik ir nuslinkę, tai nieko daugiau, kaip tik tai prisiskite adresą su 10 centų krasos lėšoms, o mes Tamistoms prisiusime plačias žinias, kuriose rasite, kaip pasakmingai galima atgauti plaukus, arba sustabdyti juos nuo puolimo. Visą teisybę rašysime, kada mes prisiusime pirmą laišką, nes čia mes daug nerąšome, tik velijame kuogreičiausiai, kožnam, kaip iš moterų taip ir iš vyrų duoti savo adresą, delei šito naujo išradimo. Rašykite ant adreso: J. VABUOLAS & CULTURE CO. Box 43, Collinwee Station, CLEVELAND, OHIO.

GRABORIUS JUOZAS GARŠVA. Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsmuoju ir laidonu mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošiu nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Pasaudau karieštas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitoms pasivažinėjimams. Viršui minėtams reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganedinti. 144 NORTH 5th STR. OFFISAI: 264 FRONT STR. BROOKLYN, NEW YORK.

New Plaza Hall. Dvi DIDELĖS SALĖS DEL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESELIU IR LINKSMU VAKARĖLIU. PUKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T. A. Miller, Savininkas. 121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Staggl

Alex Shrupski. KADA TIK NUESI, VISADA SVETELIU PILNA PAS. SVEIKIAUSI IR GERIAUSI VISOKIOS RUŠIES KVEPIANTI CIGARAI. Alex Shrupski, Savininkas. 61 South 2nd Street, Brooklyn, N. Y. Telephone 885 Greenpoint

NEPAMIRŠKIT Tautiško Namu. Extra, parankiausia Salė veselioms, Baliais, Teatrams ir mitingams. Skanūs užkandžiai ir nakvynė. A. RAZUTIS. 101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y. Telephone 1470 Greenpoint

NORĖDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS. e k visada pirkti pas Simaną Pociuną. Čia gausi Čeverykus gerų išdirbusių, kaip W.L.DOUGLAS EMERSON ir kitų. Reikalau damas užėik. S. POCIUNAS. 127 Grand St. kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.

Teisingiausia Lietuviszka Agentura. PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Lavių, keleiviai visados bus užganedinti. SIUNČIU PINIGUS. Visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauciją \$90.000.) Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėti dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu. P. J. CHMIELIAUSKAS, 177 E. Main St. PLYMOUTH, PA. (Bell Phone 8-R)

Puikiausia ir smagiausia lietuviams vieta pas Jokuba Kancieriu. Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur nepamirškite šios puikios vietos. 253 Wythe Ave. Kampas North 1-st Str. BROOKLYN, N. Y. Tel. 5311 Greenpoint.

STRAUSS PHOTO ART STUDIO. \$200 Bus Duodama kaipo dovana del Jaunamarčių PRISIDĖKIT PRIE ŠIO JAUNA VEDŽIŲ KONKURSO Kuris yra vedamas. 301 GRAND STREET BROOKLYN, N. J. kamps Havemeyer Gt. Viršuj Plaza teatro. Ateikit ir pamatykit šliubų paveikslus ir tuom tarpu pasiteirausite apie ši didelį konkursą. Nepadarykit klaidos, nes mes tik vieną fotografijų studio turime ant Grand Str. Prekės eina nuo \$2.00 už tuziną ir brangiau.

THE LACKAWANNA. Parankiausiai geležinkelio Europor keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius. The Road of Anthracite. (Kietųjų anglinių kelias). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Anglij Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punktų nuolatini ir parankus susinešimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: George A. Cullen, Passenger Traffic Man 90 West Street, N. Y.

JONAS KULBOKA Visu Draugas. 291 Wythe Ave. Kampas So. 1-st Str. BROOKLYN, N. Y. Tel. 279 Greenpoint.

THE SUN. Du-kart nedėlinis laikraštis smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje. IŠSINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYCIA Prenumerata kaštuoja: Amerikoj Ant viso meto \$2.50 Ant pusės meto \$1.25. EURO- Rosijoje ir Lietuvoje \$3.50 POJE Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. Prusnose 15 markių.

PIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius. Geras darbas. Vidutiniška čėnia. G. BENSON, 328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Priek tam pilnai užsimokę skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių. Adresavokite: W. D. Boczkowski & Co 520-523 W. South Al. MAHANAY CITY, PA

Bell Phone, Dickinson 3905 M. Dr. Ignatas Stankus. 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaiges Indianos Universiteta) Gydo visokias ligas vyrų, moteriu ir vaiku. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9-11 rito, 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedėlioms: 9-11 rito 1-4 po piet.

Robertas Gabrecht's Uzeiga KASDIEN. Szutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba. Visoki užkandžiai dovanai. 355 GRAND STREET, KAMPAS MARCY AVE. Brooklyn, N.Y. Telephone 3674 Staggl